

จดหมายข่าว

หอภาพยนตร์

ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๘๑ พฤษภาคม-มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๗

FILM ARCHIVE NEWSLETTER ISSN : 2228-9402

FIAF
CONGRESS
2024

FIAF CONGRESS 2024
21-26 APRIL 2024
FILM ARCHIVE
fif #46

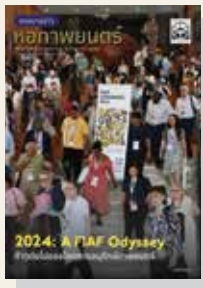
21-26
APRIL 2024

FILM ARCHIVE
fif #46

2024: A FIAF Odyssey

ก้าวต่อไปของโลกการอนุรักษ์ภาพยนตร์

แม้ในขณะที่จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ฉบับนี้กำลังจะปิดเล่มงานประชุมประจำปีสมาพันธ์หอภาพยนตร์นานาชาติ หรือ FIAF Congress 2024 ที่หอภาพยนตร์ได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพครั้งแรกนั้นจะยังไม่สิ้นสุดลง แต่ภายในเล่มได้นำบรรยากาศบางส่วนมารายงานเพื่อให้ผู้อ่านได้มีส่วนร่วมอย่างทันเหตุการณ์ รวมทั้งนำภาพถ่ายหมูนักร้องภาพยนตร์จากทั่วโลกมาลงบนปกหน้าและปกหลัง ก่อนที่จะนำเสนอเนื้อหาการประชุมอย่างละเอียดในจดหมายข่าวฉบับถัดไป

หลังจบจาก FIAF Congress หอภาพยนตร์ยังจะร่วมเป็นเจ้าภาพอีกหนึ่งงานสำคัญ นั่นคือ The Flaherty Film Seminar ร่วมกับสถาบัน Flaherty จากนิวยอร์ก เป็นงานฉายภาพยนตร์และเสวนาที่เข้มข้นซึ่งจัดต่อเนื่องมาเป็นปีที่ ๖๙ โดยในปีนี้มีขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ มิถุนายน - ๒ กรกฎาคม ซึ่งนอกเหนือจากผู้ที่สมัครมาเข้าร่วมจากทั่วโลก ยังจะเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าร่วมได้ในวันเสาร์-อาทิตย์ และเพื่อเป็นการต้อนรับงานดังกล่าว ภายในเล่มจึงมีทั้งบทความแนะนำหนังสือ รวมถึงโปรแกรมหนังที่เกี่ยวกับภาพยนตร์สารคดี อันเป็นแนวทางการภาพยนตร์หลักของงานนี้

เดือนมิถุนายนยังเป็นเดือนแห่งวันกำเนิดภาพยนตร์ในสยาม ซึ่งในเล่มนี้มีบทความที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อมีนักศึกษาภาพยนตร์จากประเทศโปแลนด์ได้เขียนจดหมายถึงงานค้นคว้าเกี่ยวกับ S.G. Marchovsky ผู้ฉายภาพยนตร์เก็บค่าเข้าชมจากสาธารณชนคนแรกในสยาม และหอภาพยนตร์ได้แปลมาลงให้ผู้อ่านได้ร่วมศึกษา นอกเหนือจากบทความในคอลัมน์ประจำอื่น ๆ ที่มีทั้งข่าวสารและเนื้อหาอัดแน่นเหมือนเช่นเคย

สารบัญ

รายงาน

- 2024: A FIAF Odyssey หน้า ๑
ก้าวต่อไปของโลกรอการอนุรักษ์ภาพยนตร์
- ประมวลกิจกรรมเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๖๗ หน้า ๒
- เรื่องเล่าประสบการณ์จากนักศึกษาฝึกงาน หน้า ๔

ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เขต ทรงศรี

- จาก Nanook ถึง Close-Up หน้า ๖
และการประกอบสร้าง “หนังสารคดี”

บทความพิเศษ

- จดหมายไขปริศนา S.G. Marchovsky หน้า ๘

คลังอนุรักษ์

- ภาพยนตร์บันทึกการเดินทางของนักโบราณคดี หน้า ๑๑
สู่สยาม ๒๔๗๒ โดย Jean-Yves Claeys

นิทรรศการและพิพิธภัณฑ์

- นิทรรศการคุณาวุฒิ ๑๐๑ หน้า ๑๔

กิจกรรม

- เรียนรู้อดีต-มองปัจจุบัน จากภาพยนตร์ร่วมสมัย หน้า ๑๖
กับโรงหนังโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๗
- ลานดารา นันทวัน เมฆใหญ่ หน้า ๑๘
- Pride Month Events หน้า ๑๙

โปรแกรมฉายภาพยนตร์

หน้า ๒๐

ปรัชญา: ภาพยนตร์ยังให้เกิดปัญญา

วิสัยทัศน์: ปฏิบัติการอนุรักษ์ได้มาตรฐาน แผ่ขยายงานวิชาการและบริการบริหารจัดการด้วยธรรมาภิบาล

- พันธกิจ:**
- แสวงหา คัดเลือก ภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน และสิ่งเกี่ยวเนื่อง เพื่อเก็บรักษาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาและมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ
  - วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ ด้านภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน และสิ่งเกี่ยวเนื่อง
  - บริการสาธารณะเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และส่งเสริมเผยแพร่ให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์ สื่อโสตทัศน และสิ่งเกี่ยวเนื่อง

ปณิธาน: จะสร้างสรรค์และสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดจากภาพยนตร์

ที่ปรึกษา: ชลิดา เอื้อบำรุงจิต สัมผัสชัย โชติรสเสถณี ก้อง ฤทธิดี **กองบรรณาธิการ:** อรวรรณ ชวศิลป์ ภาคภูมิ ธรรมศรี พุทธพงษ์ เจียมรัตติัญญู ธิติพงษ์ ก่อสกุล นิตานาด ไทรทองคำ **กองจัดการ:** ฝ่ายเผยแพร่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) **พิสูจน์อักษร:** ชนเนตร ลอยครุฑ **ออกแบบรูปเล่ม:** พิษรินทร์ เอกอ่อนแสง **เจ้าของผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา:** หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม ๙๔ หมู่ ๓ พุทธมณฑล สาย ๕ นครปฐม ๗๓๑๓๐ โทรศัพท์ ๐-๒๔๘๒-๒๐๑๓-๑๕, ๐๘-๑๕๕๐-๘๗๑๖ **จัดพิมพ์ที่:** บริษัท กรีน โลฟ พรินต์ติ้ง เฮาส์ จำกัด **จำนวนพิมพ์:** ๘,๐๐๐ เล่ม **ISSN:** ๒๒๒๘-๙๔๐๒ ขอสงวนลิขสิทธิ์ จดหมายข่าวหอภาพยนตร์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

fiaf

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เป็นสมาชิกของสมาพันธ์หอภาพยนตร์ระหว่างชาติ
(International Federation of Film Archives)

สมัครสมาชิก แก๊งท์อยู่ หรือยกเลิกจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ได้ที่ <http://bit.ly/fapotnewsletter>
ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการจัดส่ง

ดาวน์โหลดจดหมายข่าวหอภาพยนตร์
ฉบับย้อนหลังได้ที่ <https://fapot.or.th/main/information/newsletter>

2024: A FIAF Odyssey

ก้าวต่อไปของโลกการอนุรักษ์ภาพยนตร์

กองบรรณาธิการ

“

I would like to give an opportunity to say something from the depth of my heart to FIAF as an international organization. I had a dream 40 years ago. I went to the Stockholm Congress in 1983. FIAF community supported me to start up the Film Archive. I always remember that. So I would like to say thank you to FIAF and all FIAF members for the support.

Another thing is, while I was in Stockholm in 1983, I was very fascinated by the congress. I have another dream. I dreamed that one day Thai Film Archive would organize a FIAF Congress. I never knew that I had to wait 40 years. So I thank myself that I've stayed alive!

”

ข้อความข้างต้นเป็นคำกล่าวของ โดม สุขวงศ์ ในงานเลี้ยงต้อนรับกิจกรรมประชุมประจำปีสมาพันธ์หอภาพยนตร์นานาชาติ หรือ FIAF Congress 2024 ที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ในคืนวันที่ ๒๒ เมษายน ท่ามกลางนักอนุรักษ์ภาพยนตร์กว่า ๒๐๐ คนจากหอภาพยนตร์กว่า ๘๐ แห่งทั่วโลก ที่มาร่วมงานและร่วมเป็นสักขีพยานในการจัดงาน FIAF Congress ครั้งแรกของไทย หลังจากที ๔๐ ปีก่อน สมาพันธ์หอภาพยนตร์นานาชาติแห่งนี้เคยมีส่วนสนับสนุนสำคัญให้โดมสามารถก่อตั้งหอภาพยนตร์ของไทยให้เกิดขึ้นจริง

งาน FIAF Congress เริ่มต้นด้วยการฉายหนัง ๓ เรื่องในวันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน ได้แก่ *Shaihu Umar* จากไนจีเรีย *Camila* จากอาร์เจนตินา และ *แสงศตวรรษ* จากประเทศไทย ซึ่งรอบสุดท้ายนี้มีทั้งผู้ร่วมประชุมและแฟนภาพยนตร์ในเมืองไทยมาชมกันเต็มโรง ในขณะที่วันจันทร์ที่ ๒๒ เมษายน เป็นวันแรกของงานสัมมนาวิชาชีพ (Symposium) โดยหัวข้อการนำเสนอในปีนี้ได้แก่ Film Archives in the Global South เปิดเวทีให้นักอนุรักษ์ภาพยนตร์ โปรแกรมเมอร์ และนักวิจัย สับเปลี่ยนกันนำเสนอ

งานศึกษาในหัวข้ออันหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับงานอนุรักษ์และเผยแพร่หนังของหอภาพยนตร์ในซีกโลกใต้

เย็นวันเดียวกัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เสริมศักดิ์ พิงษ์พานิช ได้ให้เกียรติเป็นประธานในงานเลี้ยงต้อนรับที่ลานเมืองมายาของหอภาพยนตร์ โดยในงานมีการแสดงชุด FIAF Odyssey ซึ่งเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของโดม ด้วยการนำการแสดงหนังใหญ่ การแสดงฉายแสงเล่นเงาแบบไทยอันเก่าแก่ จากคณะหนังใหญ่วัดখনอน จังหวัดราชบุรี มาผสมผสานผูกเรื่องเข้ากับจินตนาการของโลกภาพยนตร์ที่อ้างอิงจากเรื่อง *2001: A Space Odyssey* และ *ลุงบุญมีระลึกชาติ* เป็นการย้อนประวัติศาสตร์ “หนัง” และวิวัฒนาการมหรสพภาพเคลื่อนไหวของไทย

ในวันที่ ๒๓ เมษายน การสัมมนาดำเนินต่อไปอย่างเข้มข้น ระหว่างวันได้มีการถ่ายรูปหมู่ร่วมกันเป็นที่ระลึก ส่วนในตอนเย็น หอภาพยนตร์จัดฉายหนังกลางแปลงจากฟิล์ม ๑๖ มม. เรื่อง *แม่มาดพระโขง* ฉบับ ปรียา รุ่งเรือง ปี ๒๕๐๒ โดยตั้งเครื่องฉายภายในรถหนังขายยาที่หอภาพยนตร์ได้รับบริจาคจากภาพยนตร์เรื่อง *มนต์รักนักพากย์* ประกอบการพากย์สดแบบเดี่ยว โดยนักพากย์นาม “ดอกคำใต้” อีกทั้งยังนำซุ้มอาหารสตรีตฟู้ดมาร่วมจำลองประสบการณ์หนังกลางแปลงแบบดั้งเดิมของไทยให้ผู้ชมจากนานาชาติได้เห็น

บรรยากาศดังกล่าวสร้างความประทับใจให้แก่ผู้เข้าร่วมจากหลากหลายประเทศที่ออกปากชื่นชมไม่ขาดสาย โดยขณะที่กำลังปิดต้นฉบับจดหมายข่าวเล่มนี้ การประชุมยังคงดำเนินต่อไปจนถึงวันที่ ๒๖ เมษายน ซึ่งจะมีทั้งการระดมความคิดเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และมาตรฐานของงานอนุรักษ์ การประชุมใหญ่ทั่วโลกเพื่อลงมติในเรื่องต่าง ๆ ของสมาชิก FIAF และปิดท้ายด้วยการพาผู้เข้าร่วมไปทัศนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นของนครปฐม ก่อนจะส่งทุกคนกลับประเทศด้วยความอิมเม็บใจ และพร้อมนำความรู้ ประสบการณ์ เพื่อส่งให้งานอนุรักษ์ภาพยนตร์ของโลกก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป โดยหอภาพยนตร์จะสรุปเนื้อหาสำคัญของงานประชุมครั้งสำคัญนี้ให้ได้อ่านกันในจดหมายข่าวฉบับหน้า

ประมวลกิจกรรมเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ๒๕๖๗

๒๕ กุมภาพันธ์

กิจกรรมเปิดนิทรรศการ “คุณาวุฒิ ๑๐๑” ที่หอภาพยนตร์จัดขึ้นเนื่องในวาระ ๑๐๑ ปีชาตกาล วิจิตร คุณาวุฒิ ผู้กำกับภาพยนตร์คนสำคัญของวงการหนังไทย เริ่มด้วยพิธีเปิดและนำชมนิทรรศการโดย คณิต คุณาวุฒิ ทายาท และจัดฉายภาพยนตร์สารคดีชุดพิเศษ “คุณาวุฒิ: วันหนึ่งเราจะหัวเราะให้แก่วันนี้” โดยหลังจากจบภาพยนตร์ได้มีการสนทนากับ วิจิตร คุณาวุฒิ กับ คณิต คุณาวุฒิ, นาท ภูวนัย, ยุทธนา มุกดาสนิท, สนั่นจิตต์ บางสะพาน, มนต์รี เจนอักษร, ธงชัย ประสงค์สันติ, วงเดือน อินทราวุธ, วิยะดา อุมารินทร์ และ นันทวัน เมฆใหญ่ และปิดท้ายกิจกรรมด้วยพิธีประทับรอยมือรอยเท้าเป็นดาวดวงที่ ๒๐๑ และ ๒๐๒ บนลานดารารของ วงเดือน อินทราวุธ และ ธงชัย ประสงค์สันติ สองนักแสดงที่แจ้งเกิดจากผลงานการกำกับของ “คุณาวุฒิ” และฉายผลงานภาพยนตร์เรื่อง ลูกอีสาน ฉบับฟิล์ม ๓๕ มม. ภายในโรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา อ่านสรุปกิจกรรมสนทนาในพิธีเปิดดังกล่าวได้ที่ www.fapot.or.th

๙ มีนาคม

หอภาพยนตร์จัดฉายหนังสั้นสองโปรแกรมจากเซกชัน Panorama “Woman in the spotlight”

ของเทศกาล Clermont-Ferrand International Short Film Festival ประเทศฝรั่งเศสปีล่าสุด พร้อมพูดคุยกับ Tim Redford ตัวแทนของเทศกาลที่มานำภาพยนตร์และบอกเล่าถึงเบื้องหลังในแง่มุมต่าง ๆ นอกจากนี้กิจกรรมยังจัดฉาย Lemongrass Girl หนังสั้นไทยที่ได้เข้าร่วมประกวดในเทศกาลเมื่อปี ๒๕๖๕ โดย ป่อม บุญเสริมวิชา ผู้กำกับภาพยนตร์เรื่องนี้ได้มาร่วมสนทนาหลังจบภาพยนตร์ ถึงแนวคิดและเบื้องหลังภาพยนตร์ที่ใช้วิธีการถ่ายทำระหว่างกองถ่ายภาพยนตร์ และประสบการณ์การนำผลงานหนังสั้นออกเผยแพร่และจัดจำหน่ายในต่างประเทศ ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๑๒ มีนาคม

ยูเนสโก กรุงเทพฯ (UNESCO Bangkok) ได้นำคณะกรรมการแห่งภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกว่าด้วยความทรงจำแห่งโลก

(Memory of the World Committee for Asia and the Pacific: MOWCAP) เยี่ยมชมงานอนุรักษภาพยนตร์และนิทรรศการของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

๑๒ มีนาคม

หอภาพยนตร์จัดงานอบรมเชิงปฏิบัติการกับ Meiske Taurisia โปรดิวเซอร์อินโดนีเซียคนสำคัญ ที่มาอบรมเชิงปฏิบัติการพร้อมให้

คำแนะนำแก่โปรดิวเซอร์และคนทำหนังไทยรุ่นใหม่ และในช่วงบ่าย Meiske Taurisia ก็ได้มาเล่าประสบการณ์การทำงานในอินโดนีเซียและการทำ co-production รวมทั้งพูดคุยถึงอุตสาหกรรมหนังอินโดนีเซียที่กำลังตื่นตัวอย่างมากในปัจจุบัน ด้วยนโยบายการส่งเสริมที่เป็นรูปธรรมของภาครัฐ พร้อมจัดฉายผลงานอำนวยการสร้างเรื่อง Vengeance Is Mine, All Others Pay Cash ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๑๖ มีนาคม

หอภาพยนตร์จัดงานเสวนาว่าด้วยภาพยนตร์กับการส่งเสริมความหลากหลายทางเพศหลังชมภาพยนตร์ในเทศกาล Five Films For Freedom กับ ดร.ชาลิน นกุล จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผู้เชี่ยวชาญด้านภาพยนตร์ศึกษา, ธัญญวาริน สุขะพิสิษฐ์ ผู้กำกับและนักเคลื่อนไหวด้าน LGBTIQIA+ และ เมืองไทย สรุปรการ เจ้าของผลงานหนังสือ *หมั้ว* และดำเนินรายการโดย สันหทัย โชติรสเสถณี รองผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ ณ โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา

๑๘ มีนาคม

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ร่วมกับ ชมรมส่องใสใจสบาย ศูนย์ดูแลภาวะสมองเสื่อม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย และ บริษัท ชีวามิตร วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด จัดฉายภาพยนตร์เรื่อง *Shall We Dance? สดื่ปรัก จังหวะชีวิต* ในกิจกรรมภาพยนตร์กับผู้สูงอายุ ครั้งที่ ๔๙ พร้อมสนทนาหลังชมภาพยนตร์กับ ธาริณี ตามรสสุวรรณ, รศ.นพ.สุขเจริญ ตั้งวงษ์ไชย และ กนกวรรณ กนกวนวงศ์ ดำเนินรายการโดย สันหทัย โชติรสเสถณี ณ ห้อง ๑๒๑๐ ชั้น ๑๒ อาคารภูมิสิริมังคลานุสรณ์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

๒๔ มีนาคม

ชลิดา เอื้อบำรุงจิต ผู้อำนวยการหอภาพยนตร์ เป็นตัวแทนหอภาพยนตร์ในพิธีลงนาม Memorandum of Understanding หรือ MOU กับพิพิธภัณฑน์ร่วมสมัย M+ อันเป็นหน่วยงานหนึ่งของ West Kowloon Cultural District Authority (WKCDA) โดยในพิธีนี้ยังมีสถาบันศิลปะวัฒนธรรม และพิพิธภัณฑน์อีก ๒๑ แห่งจากทั่วโลก ร่วมลงนามในครั้งนี้ด้วย ที่ Hong Kong Palace Museum

๓๐ มีนาคม

พุทพงษ์ เจียมรัตตัญญู นักจัดกิจกรรมภาพยนตร์ฯ ได้เป็นตัวแทนหอภาพยนตร์นำภาพยนตร์เกี่ยวกับรัชกาลที่ ๖ ในคลังอนุรักษ์ไปจัดฉาย และบรรยายในหัวข้อ “วางบ้าน สร้างเมือง อ่านมรดกจากรัชสมัยพระมงกุฎเกล้าฯ ผ่านกรูฟิล์มหอภาพยนตร์” เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม “ฐานรากก่อนกาลอภิวัฒน์สยาม” ที่มิวเซียมสยาม จัดร่วมกับมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ฯ และมูลนิธิเพชรรัตน-สุภัททา

๒๘-๓๑ มีนาคม

หอภาพยนตร์ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในเทศกาลภาพยนตร์อาเซียนแห่งกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๙ ด้วยการสนับสนุนภาพยนตร์ของปูชนียบุคคลแห่งวงการหนังไทยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติเรื่อง *สุดสาคร* (๒๕๒๒) ผลงานของ ปยุต เงากระจ่าง และ *ซู้* (๒๕๑๕) ผลงานของ เปี้ยก โปสเตอร์ มาจัดฉายในโปรแกรม ASEAN CLASSIC ณ โรงภาพยนตร์ เอส เอฟ เวิลด์ ซีเนม่า เซ็นทรัลเวิลด์

กิจกรรมจัดฉายภาพยนตร์นอกสถานที่

วันที่	ชื่อกิจกรรม	ภาพยนตร์	สถานที่
๑๓-๑๔ มีนาคม	โครงการเยาวชนพลเมืองดิจิทัลนักสื่อสารประชาธิปไตย (รุ่น ๓)	พระเจ้าช้างเผือก (๒๕๘๔)	อาคารราไพพรรณี พิพิธภัณฑน์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
๒๙ มีนาคม	ดูหนัง ฟังTalk กลางแปลง กลางโขง	ทองปาน (๒๕๒๐)	สามัคคีชุมนุม จ.นครพนม
๔-๖ เมษายน	เมิงปอนกำแพง	พระเจ้าช้างเผือก (๒๕๘๔) โรงแรมนรก (๒๕๐๐)	วัดดอนชัยปอน จ.น่าน

เรื่องเล่าประสบการณ์ จากนักศึกษาฝึกงาน

กองบรรณาธิการ

ช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ - มีนาคม ๒๕๖๗ หอภาพยนตร์ได้รับนักศึกษาเข้ามาฝึกประสบการณ์การทำงานในส่วนของงานเผยแพร่ในห้วงเวลาที่มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย อย่าง เทศกาลภาพยนตร์สั้น

กิจกรรมวันเด็ก งานมายาราตรี ครั้งที่ ๔ ช่วงเวลาเหล่านี้ น้อง ๆ ได้เข้ามาทั้งช่วยงานและเติมความคิดใหม่ ๆ ให้กับงานของหอภาพยนตร์ ในจดหมายข่าวฉบับนี้จึงได้มอบให้น้อง ๆ ส่วนที่มาฝึกปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ได้แก่ สรัญญรัตน์ กุดกัญญา นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และส่วนที่ฝึกปฏิบัติงานโรงหนังโรงเรียน ได้แก่ ภัทรดา นารณสิทธิ์ และ ตติยา เนตรจรรย์งค์ นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เขียนบอกเล่าประสบการณ์การทำงานในช่วงที่มาเรียนรู้หลังจากได้ฝึกงานกับหอภาพยนต์มาเป็นระยะเวลา ๔ เดือน

สรัญญรัตน์ กุดกัญญา

นักศึกษาวิทยาลัยนเทศศาสตร์ สาขาการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เมื่อถึงเวลาต้องหาที่ฝึกงาน คิดกับตัวเองอยู่นานว่าจะยื่นที่ไหน โทรไปติดต่อสอบถามอยู่หลายหน่วยงาน สุดท้ายจึงได้ตัดสินใจทักไปสอบถามหอภาพยนตร์ผ่านทาง Facebook ว่ารับสมัครนักศึกษาฝึกงานในสายงานประชาสัมพันธ์ไหมคะ ได้ข้อความตอบกลับมามาว่า “นักศึกษาสามารถส่งเรซูเม่มาได้เลย ถ้ารับจะติดต่อกลับไป” แต่ช่วงเวลาของการรอคอยมันมันนานเสมอ เวลาผ่านไปประมาณ ๒ วัน อีเมลจากฝ่ายบุคคลของหอภาพยนตร์ก็แจ้งเข้ามาตอบรับการเป็นนักศึกษาฝึกงาน ณ เวลานั้นดีใจและรู้สึกโล่งมาก ในที่สุดก็มีที่ฝึกงานสักที่

เวลาผ่านไปจนกระทั่งถึงวันฝึกงานวันแรก เป็นวันที่ตื่นเต้นมาก มาถึงแต่เช้า นั่งรอพี่ในฝ่ายมารับ เจอกันครั้งแรกก็ได้มีการพูดคุยถึงเรื่องความถนัดในการทำงาน พร้อมกับคำถามว่า “ทำอะไรได้บ้าง ถนัดอะไร” เราตอบไปว่า “ถ่ายภาพได้คะ พิธีกรได้ ตัดต่อวิดีโอได้นิดหน่อย ถนัดทำอินโฟกราฟิก ถ้าเป็นโปรแกรมถนัดใช้ Canva แต่พร้อมเรียนรู้เพิ่มเติมมาก ๆ ค่ะ” รับผิดชอบตัวเองไว้ก่อน หลังจากนั้นพี่ก็พาไปเดินดูและแนะนำที่ ๆ ในส่วนงานต่าง ๆ

ผ่านไปประมาณ ๒ เดือนกว่า เราได้รู้จักและสนิทกับพี่ในออฟฟิศมากขึ้น บทสนทนาในแต่ละวันก็ดูจะมีสีสันและสนุกสนานขึ้น วันหนึ่งมีพี่คนหนึ่งถามเราว่า “เคยมาหอภาพยนตร์ไหม” เราตอบพี่ไปว่า “หนูเคยมาที่หอภาพยนตร์กับโรงเรียนตอน ป.๖ แล้วได้สมุดติดอายุจุนกลับไป ตอนหนูมา หอภาพยนตร์ยังไม่สมบูรณ์และดูสวยงามขนาดนี้” พี่ทุกคนก็ดูตื่นเต้น เลยพากันหารูปเราเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้ว และก็เจอรูปเด็กผู้หญิงผมสั้นคนหนึ่งที่ไม่ต่างไปจากตอนนี้สักเท่าไร หลังจากนั้นรู้สึกดีใจที่พอเวลาหอภาพยนตร์มีคณะมาเยี่ยมชม เราจะเป็นคนที่ถูกกล่าวถึงว่า เด็กประถมที่เคยมาทัศนศึกษาที่โรงเรียนในตอนนั้นเป็นนักศึกษาฝึกงานของหอภาพยนตร์อยู่ในตอนนี้

ส่วนของการฝึกงานนั้นเริ่มต้นตั้งแต่เดือนธันวาคม หอภาพยนต์กำลังมีเทศกาลภาพยนตร์สั้น ครั้งที่ ๒๗ เป็นกิจกรรมใหญ่ครั้งแรกที่ได้ทำ งานนี้ได้เจอคนมากหน้าหลายตา และได้สื่อสารกับผู้คนมากขึ้น หลังจากนั้นมาพี่ ๆ ก็ให้ลองทำงานที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งถ่ายภาพ ตัดต่อวิดีโอ เขียนบทความ ลงโปรแกรมหนัง ฯลฯ ซึ่งมันทำให้เราได้รู้ว่าการประชาสัมพันธ์สำคัญกับองค์กรมากแค่ไหน โดยรวมตลอดระยะเวลา ๔ เดือนที่มาฝึกงานก็เป็นไปตามที่เราหวังไว้ เพราะได้นำสิ่งที่เรียนรู้มาปรับใช้อย่างเต็มที่กับการทำงาน หอภาพยนต์ก็ได้ให้อะไรกับเราหลายอย่าง ให้เราได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์ไปพร้อมกับความสุข ให้เด็กที่ไม่ค่อยได้ดูหนังได้รู้จักหนังและเรื่องราวของหนัง ได้รู้จักการทำงานเป็นทีม ได้ลองทำสิ่งใหม่ ๆ รู้จักการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันมากขึ้น ได้เรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ภาพยนต์ทั้งของไทยและต่างประเทศ ประสบการณ์ครั้งนี้ นับว่าเป็นกุญแจสำคัญของวัยที่กำลังจะก้าวสู่การทำงานจริง ๆ แล้วเรารู้สึกขอบคุณมากนิที่ย้อนกลับไปเมื่อ ๑๐ ปีที่แล้วมันก็ตลกดี จากเด็ก ป.๖ ที่โรงเรียนพามาทัศนศึกษาในวันนั้น สูการเป็นนักศึกษาฝึกงานในวันนี้มันอเมซิงมาก สุดท้ายแล้วเราอยากให้เห็นรู้จักหอภาพยนต์มากขึ้น หากได้เข้ามาเที่ยวชมและเรียนรู้สักครั้ง จะรู้เลยว่า หอภาพยนต์ไม่ได้มีหน้าที่แค่อนุรักษ์ แต่ยังเผยแพร่ให้ประชาชนได้ศึกษา ค้นคว้า และชื่นชมหรือใช้ประโยชน์ ดังอุดมคติว่า “ภาพยนต์ยังให้เกิดปัญญา” ของหอภาพยนต์อีกด้วย

รูปถ่ายเมื่อครั้งสรัญญรัตน์มาร่วมโครงการโรงหนังโรงเรียน เมื่อปี ๒๕๕๖

ภัทรา นารถสิทธิ์

นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สำหรับการฝึกงานที่เริ่มแรกที่ได้รู้จักหอภาพยนตร์ รู้จักจาก TikTok ครั้งแรกที่เห็นรู้สึกว่าเป็นสถานที่ที่สวยงาม และรู้สึกน่าไปเที่ยวชมมาก แต่ก็ยังไม่ดี มีโอกาสได้ไปจนมาถึงช่วงที่ต้องหาที่ฝึกงานและมีเพื่อนในสาขาเดียวกันแนะนำ จึงได้ลองติดต่อมาที่หอภาพยนตร์ ในวันที่พี่เขาได้โทรมาสัมภาษณ์ พี่ก็ได้ชวนพูดคุยให้ความรู้สึกที่เป็นกันเองมาก ๆ แต่ก็ยังมีความตื่นตื้นด้วยเล็กน้อย และตอนนั้นเองก็ยังไม่รู้ว่าพี่เลี้ยงตัวเองทั้งพี่นิและพี่เบลเป็นรุ่นพี่ที่สาขาเดียวกัน จนได้เริ่มทำงานถึงได้รู้ แต่ก็รู้สึกแอบดีใจ เพราะว่าจะได้ปรึกษาพวกพี่เขาได้ง่าย เพราะสิ่งที่เคยเรียนมาพวกพี่เขาก็เคยเรียนมาจากที่เดียวกันเหมือนกัน

จนมาถึงวันแรกที่ได้เริ่มฝึกงานที่ฝ่ายเผยแพร่ เป็นวันที่รู้สึกกดดันตัวเองมาก ๆ ตื่นเต้นด้วย ช่วงวันแรกยังไม่ได้ทำงานหลัก ๆ แต่พี่พอที่ช่วยให้เรียนรู้ได้ไว พอทำมาได้หนึ่งอาทิตย์ก็รู้สึกชอบที่นี่ หน้าทีหลัก ๆ ของการทำงานเลยก็คือช่วยในส่วนกิจกรรมโรงเรียน ถ่ายภาพบรรยายภาคกิจกรรม รู้สึกว่าชอบมากที่สุดได้เจอผู้คนเยอะ ๆ ได้เจอน้อง ๆ หลายรูปแบบ และได้เรียนรู้กับวิธีการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ช่วงที่เริ่มทำเป็นช่วงของสัปดาห์ของหนังสือศาสตร์ทำให้ได้เรียนรู้หลาย ๆ อย่างไปด้วยในขณะที่ดูหนังไปพร้อมกับน้อง ๆ ที่มา และนอกจากนี้ก็ยังได้ทำงานหลาย ๆ ส่วนในช่วงระหว่างที่ฝึกงาน ไม่ว่าจะเป็น ทำโปสเตอร์ ซึ่งจะต้องใช้โปรแกรมที่ตัวเองรู้สึกว่ามันดีเลย ในการออกแบบ จนเริ่มทำไปเรื่อย ๆ มีพี่นิ พี่ออฟ คอยได้ให้คำแนะนำเรียนรู้ และได้ทำงานใช้โปรแกรมเป็น ได้พัฒนาการทำงานเพิ่มขึ้น และได้ทำงานเบื้องหลังต่าง ๆ ได้เตรียมพิธีกรรม ได้ฝึกพิธีกรรมส่วนตรงนี้ มันทำให้เราเป็นคนที่ยิ้มแย้มออกมามากขึ้น มันใจในตัวเอง ได้ทำงานที่งานสิ่งเกี่ยวเนื่อง ทำซัพพอร์ตดีเทล ช่วยจัดเตรียมงานกิจกรรม คอยช่วยเหลือพี่ ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับการฝึกงานที่นี้ทำให้เราได้เรียนรู้การทำงานในองค์กร การใช้งานโปรแกรมต่าง ๆ อุปกรณ์ต่าง ๆ มากขึ้น การได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรับผิดชอบในการทำงานมากขึ้น หลาย ๆ อย่างทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับหอภาพยนตร์มากขึ้นรวมถึงพี่ ๆ ที่ฝ่ายรู้สึกประทับใจเป็นอย่างมากที่ได้มาฝึกงานที่นี้ เป็นสิ่งสมควรการทำงานที่รู้สึกประทับใจที่สุด เพราะพี่ ๆ ทุกคนน่ารักและใจดีกับเรามาก ๆ โดยเฉพาะพี่เลี้ยงพี่นิและพี่เบลคอยชี้แนะสอนงานอยู่ตลอดตรงไหนที่ทำไม่ได้หรือสงสัย พี่จะคอยให้คำปรึกษาทำให้เราได้เรียนรู้ได้ประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง และจะนำสิ่งเหล่านี้ไปใช้ในชีวิตการทำงานในอนาคตให้เป็นประโยชน์กับตัวเองเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอนค่ะ

ศตยา เนตรจ่านงค์

นักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตั้งแต่ได้เข้ามาเป็นนักศึกษาฝึกงานที่

หอภาพยนตร์ก็ได้ทำงานหลากหลายมาก ๆ แบบที่ไม่คิดว่าจะได้มีโอกาสทำ จากที่คิดมาตลอดว่าเป็นเด็กฝึกงานอาจจะไม่ได้ทำอะไรมากมาย แต่พี่ ๆ ก็คอยสอนงานและหยิบยื่นโอกาสดี ๆ ให้เสมอให้ได้ลองทำงานหลาย ๆ งานที่แทบจะทุกอย่างที่หอภาพยนตร์จะมีให้ทำ ได้รู้จักพี่ ๆ หลาย ๆ ฝ่าย ได้ทำงานร่วมกับคนหลาย ๆ คน และงานแต่ละอย่างไม่ได้ได้อยู่แค่ในขอบเขตที่เรียนมาเท่านั้น แต่ยังได้ลองทำอะไรที่ไม่เคยทำและไม่เคยเรียนมาก่อนด้วย และพี่ ๆ ที่หอภาพยนตร์ทุกคนน่ารักมาก ๆ ใจดีและเป็นมิตรมาก ๆ ทำให้รู้สึกตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของที่นี่ด้วยไม่เคยกดดันในการทำงานเลย คอยให้คำปรึกษาและวิธีการแก้ไขปัญหาในทุก ๆ เรื่อง

จากที่วันแรก ๆ เคยกดดันตัวเองมาก ๆ ว่าจะทำไม่ได้หรือคิดว่าตัวเองไม่เก่งพอ แต่อยู่ไปสักพักก็ปรับตัวก็รู้สึกไม่เลย เพราะพี่ ๆ ไม่เคยทำให้รู้สึกตัวเองด้อยหรือไม่มีข้อดีอะไรเลย อย่างน้อยก็ยังมีสิ่งที่ถนัดและทำงานตรงนั้นได้เต็มที่มาก ๆ หอภาพยนตร์ให้ประสบการณ์ในหลายด้าน และการทำงานที่นี้ค่อนข้างเป็นระบบมาก ทำให้เรามีสติและความรับผิดชอบมากขึ้น ได้เรียนรู้วิธีการสื่อสารกับคนอื่น ๆ ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ รวมไปถึงผู้สูงอายุได้อยู่กับคนหลายช่วงวัย ทำให้รู้จักระมัดระวังการวางตัว และการใช้คำพูดกับคนแต่ละวัยอีกด้วย และในส่วนของงานที่ได้ทำมา บางอย่างจากที่เคยไม่ชอบแต่พอได้ทำแบบจริงจังที่นี้ก็เปลี่ยนเป็นชอบมาก และอยากพัฒนาตัวเองขึ้นไปอีกเรื่อย ๆ ทั้งการติดต่อ การทำโปสเตอร์ การถ่ายภาพ รวมไปถึงการฝึกพิธีกรรม

การฝึกงานในครั้งนี้เป็นการฝึกงานที่มีค่าที่สุด เพราะตั้งแต่วันแรกจนถึงวันนี้ก็รู้สึกไม่เคยคิดผิดเลยที่ยื่นมาฝึกงานที่นี้ สิ่งสมควรการทำงานที่นี้ดีมาก ๆ จริง ๆ ให้อะไรหลาย ๆ อย่างแก่เรามาก ๆ ทำให้รู้สึกวาระระยะเวลา ๔ เดือนของการทำงานที่นี้มันสั้นมาก แต่ก็เป็น ๔ เดือนที่ได้รับสิ่งต่าง ๆ เยอะมาก เหมือนได้พัฒนาตัวเองแบบก้าวกระโดดดีมาก ๆ ที่ครั้งหนึ่งในชีวิตได้เป็นส่วนหนึ่งของหอภาพยนตร์ อยากให้คนที่ได้มาเที่ยวชมเห็นถึงความตั้งใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่นี้ทุก ๆ คน และอยากให้หลาย ๆ คนได้มารู้จักกับหอภาพยนตร์ เพราะที่นี้ไม่ได้มีแค่ความสวยงาม แต่ที่นี้มีความรู้เยอะแยะมากมายที่อยากให้ทุกคนได้สัมผัสจริง ๆ สักครั้งหนึ่งในชีวิต

จาก Nanook ถึง Close-Up และการประกอบสร้าง “หนังสือสารคดี”

ก้อง ฤทธิ์ดี

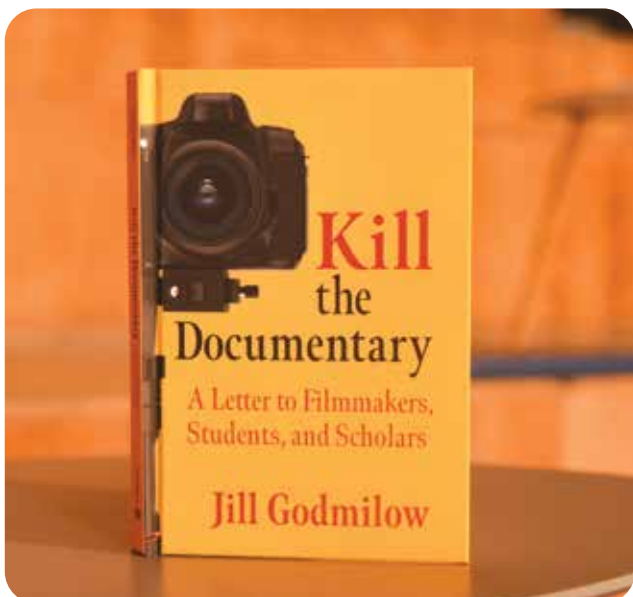
ในโอกาสที่หอภาพยนตร์ ร่วมกับสถาบัน The Flaherty จัดงาน The Flaherty Film Seminar งานฉายภาพยนตร์และสนทนายาว ๖ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายนถึง ๒ กรกฎาคม โดยมีเนื้อหาเป็นหนักไปที่หนังสือ nonfiction (หนังสือที่ไม่ใช่เรื่องแต่ง) คอลัมน์ห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เซ็ด ทรงศรี ในเดือนนี้จึงขอแนะนำหนังสือว่าด้วยนิยามและทฤษฎีอันเกี่ยวกับ “หนังสือสารคดี” และปริบททลอันพร่าเลือนระหว่างเรื่องจริงกับเรื่องแต่ง

Kill the Documentary: A Letter to Filmmakers, Students and Scholars โดย Jill Godmilow

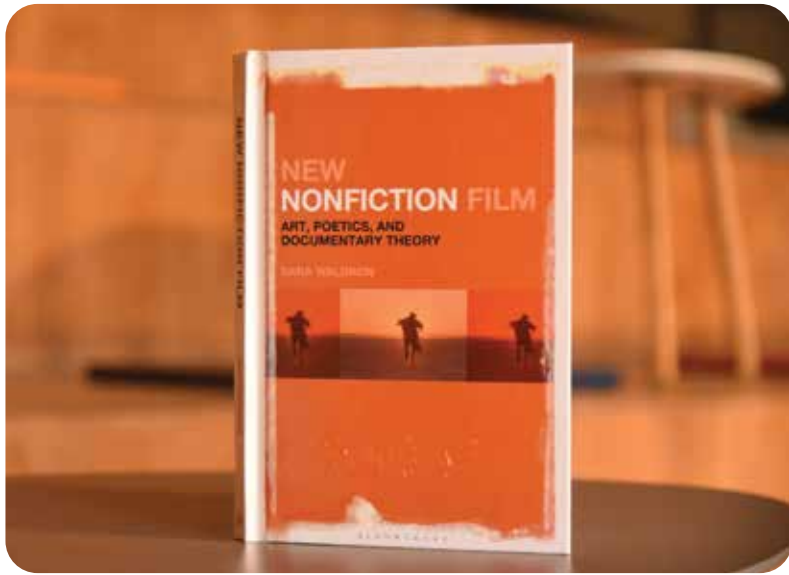
หนังสือที่ตั้งชื่อได้หือหาวาเล่มนี้ ตีพิมพ์เมื่อ ๒ ปีก่อน เขียนโดยคนทำหนังสือสารคดี จิลล์ ก๊อดมิลโลว์ ด้วยภาษาที่อ่านง่ายคล้ายบทสนทนา ไม่ใช่ตำราเรียน และดังที่สร้อยของหนังสือว่าไว้ ผู้เขียนตั้งใจให้งานเขียนชิ้นนี้เป็นเสมือนจดหมายที่ส่งถึงนักเรียนหนังเพื่อชวนขบคิดถึงตระกูลหนังสือสารคดีในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากความเข้าใจเดิม ๆ Kill the Documentary แปลตรง ๆ ว่า “จงฆ่าหนังสือสารคดี” เป็นชื่อที่เรียกร้องความสนใจให้เห็นถึงการที่หนังสือสารคดีในยุคใหม่จำเป็นต้องแสวงหาสร้างความสัมพันธ์ในการเผชิญหน้าระหว่างกล้อง คนทำหนัง และ “ความจริง” ในรูปแบบที่ไม่เหมือนเดิม

คำศัพท์หลักในหนังสือเล่มนี้คือ postrealist film หรือ “หนังยุคหลังสังนิยม” แนวคิดนี้ต้องการกระตุ้นให้เห็นว่า หนังสือสารคดีในแบบที่เราคุ้นเคยไม่สามารถแสดงภาพความจริงแท้หนึ่งเดียว แต่ทับซ้อนไปด้วยอุดมการณ์ มุมมองแทนสายตาของผู้จับจ้อง และการลดค่าความจริงแห่งชีวิตให้เป็นเพียงวัตถุทางสายตา แม้แต่หนังสือสารคดีสุดลือลั่นอันเป็นบรรพบุรุษของ nonfiction film อย่าง *Nanook of the North* (๑๙๒๒) โดยผู้กำกับ โรเบิร์ต ฟลาเฮอร์ตี ก็ยังถูกผู้เขียนวิพากษ์วิจารณ์อย่างหนัก โดยเฉพาะการที่หนังสือสร้างภาพชนเผ่าเอสกิโม โดยผสมการถ่ายทำแบบสารคดีจริงเข้ากับการจัดฉาก ผู้เขียนถึงกับเรียกหนังสือเรื่องนี้ว่าเป็น “นิทาน” อันเป็นการท้าทายมุมมองดั้งเดิมของหนังสือสารคดีคลาสสิกเรื่องนี้

แต่จุดประสงค์ของหนังสือเล่มนี้ไม่ใช่การตำหนิสารคดีแบบเดิม ๆ ที่มักทำโดยผู้ชายผิวขาวจากประเทศพัฒนาแล้วเท่านั้น หากยังมีบทในหนังสือที่ให้คำแนะนำคนทำหนังและนักเรียนหนัง ว่าควรคำนึงถึงอะไรข้างในการทำสารคดี เช่น การละทิ้งสายตาที่มองคนอื่นจากบนลงล่าง การถอดตัวเองออกจากความคิดแบบนักข่าว การเปิดโอกาสให้คนที่ถูกถ่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการถ่ายทำ การถอดรื้อความเป็นอาณานิคมผ่านมุกตลก (เช่นหนังของผู้กำกับฟิลิปปีนส์ คิลด์ลิก ตาฮีม) ฯลฯ นี่เป็นหนังสือที่กล้านำเสนอมุมมองที่แหวกกฎ แต่ยังคงเต็มไปด้วยสาระและความใจกว้าง

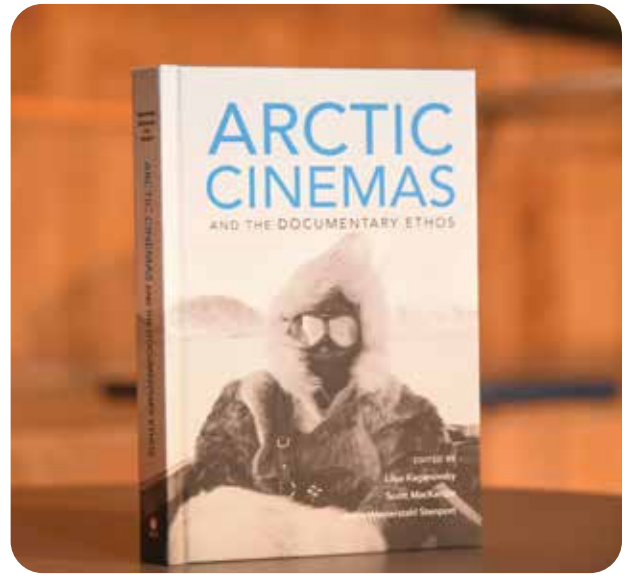
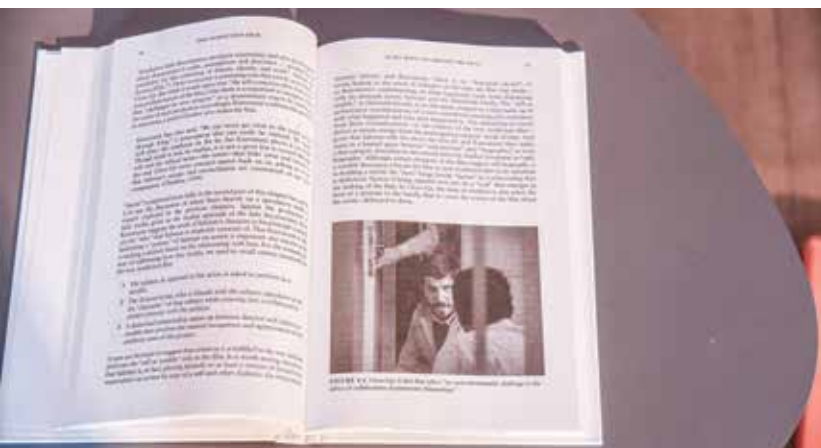

New Nonfiction Film: Art, Poetics, and Documentary Theory โดย Dara Waldron

หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์เมื่อปี ค.ศ. ๒๐๑๘ เป็นงานอีกเล่มที่ผู้เขียนตั้งคำถามกับนิยามของคำว่า “สารคดี” ตรวจสอบเส้นพรมแดนที่ขยับเขยื้อน ผ่านหนังหลายเรื่องที่ใช้วิธีการสังเกต จับจ้อง จัดฉาก การแสดง และการประกอบสร้าง “ความจริง” ผ่านเครื่องมือทางภาพและไวยากรณ์ภาพยนตร์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งหมดเพื่อให้เห็นว่าภาพยนตร์ nonfiction สมัยใหม่มีกรรมพันธุ์ที่ซับซ้อนกว่าหนังสือสารคดีแบบเดิม ตัวอย่างที่ผู้เขียนใช้ส่วนใหญ่เป็นหนังร่วมสมัยและหนังทดลอง เช่น หนังของเบน ริเวอร์ส, โอลิวิเยร์ แล็กซ์, ซองทาล อักเคอร์มาน, กิเดอน คอปเปล ซึ่งล้วนเป็นคนทำหนังที่ผสมผสานเรื่องจริง เรื่องแต่ง เรื่องเล่า คลุกเคล้าด้วยกรรมวิธีแบบอาร์ว็อง-การ์ดเพื่อสร้างงานศิลปะที่คาบเกี่ยวและจงใจล้ากันในรูปแบบ

คนทำหนังที่สำคัญอีกคนในตระกูลลูกผสมคือ อับบาส เคียรอสตามี โดยผู้เขียนอุทิศหนึ่งในหนังสือให้กับการวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง *Close-Up* (๑๙๙๐) หนังที่ได้รับการยกย่องในรูปแบบการนำเสนอและยังคงถูกวิเคราะห์และถอดรหัสมากกว่า ๓๐ ปี กับการซ้อนทับมิติความจริง-เสมือนจริง-สารคดี เหลื่อมกันหลายชั้นอย่างน่าพิศวง กับเรื่องราวในข่าวของชายคนหนึ่งที่อ้างตัวเองว่าเป็นผู้กำกับหนังอิหร่านและถูกจับดำเนินคดี ก่อนที่เคียรอสตามีจะไปติดต่อชายคนนี้ให้มาแสดงเป็นตัวเอกในหนัง หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาเข้มข้น เหมาะเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้สนใจปรัชญาการปะทะกันระหว่างเรื่องเล่าและเรื่องจริง

Arctic Cinemas and the Documentary Ethos บรรณาธิการโดย Lilya Kaganovsky, Scott MacKenzie, Anna Westehrstahl Stenport

อีกครั้งที่หนังสือสารคดี *Nanook of the North* ของ โรเบิร์ต ฟลาเฮอร์ตี ถูกใช้เป็นตัวอย่างและการเริ่มต้นบทวิเคราะห์ หนังสือเล่มนี้เป็นการสำรวจหนังสือสารคดีหลากหลายรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับทวีปอาร์กติก ดินแดนเปลี่ยวเหงาอันไกลโพ้นสุดขอบโลก อันเป็นโลเคชันของ *Nanook of the North* และเป็นดินแดนที่สร้างภาพจำมากมายให้กับคนทำหนังสือสารคดีในยุคแรก

เช่นเดียวกับหนังสือว่าด้วยศิลปะการสร้างงานสารคดีในยุคหลัง บทความในหนังสือเล่มนี้พยายามนำเสนอการตีความใหม่จากสารคดีเกี่ยวกับทวีปอาร์กติก แน่แน่นอนว่า *Nanook* ถูกอ้างอิงอยู่บ่อยครั้งตั้งแต่หน้าแรกของหนังสือถึงแม้ว่าหนังของฟลาเฮอร์ตีเรื่องดังกล่าวจะได้รับการยกย่องว่าเป็นหมุดหมายของคนทำหนังสือสารคดีเป็นดั่งศิลาที่ยังคงตระหง่าน แต่ในขณะเดียวกัน หนังสือเล่มนี้พยายามก้าวข้าม *Nanook* และชี้ให้เห็นแนวคิดการทำสารคดีเกี่ยวกับทวีปอาร์กติกที่ใช้สุนทรียศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์แบบอื่น เช่นหนังของ ซิกา แวร์ตอฟ ของสหภาพโซเวียต *A Sixth Part of the World* (๑๙๒๖) รวมทั้งสารคดีที่ไม่ได้ใช้สายตาแบบ exotic ของคนนอกในการมองชนเผ่าเอสกิโม เช่นงานของคนทำหนังชาวพื้นเมืองของแคนาดา อาลีเซีย อาร์นัคค-บาร์ล

สำหรับนักวิชาการ ทวีปอาร์กติกถูกวาดภาพให้เป็น “ดินแดนอื่น” มาตลอด ตั้งแต่ *Nanook* ออกฉายและโด่งดังจนกลายเป็นภาพแทนของทวีป ไม่ต่างกับดินแดนไกลโพ้นอื่น ๆ ในซีกโลกตะวันออกที่ถูกบันทึกภาพโดยสารคดีประเภทนักเดินทางในยุคแรก หนังสือเล่มนี้ตั้งใจลดทอนผลกระทบที่ว่าผ่านตัวอย่างภาพยนตร์สารคดีที่สร้างโดยแนวคิดและมุมมองอื่น ●

จดหมายไขปริศนา S.G. Marchovsky

พุทธพงษ์ เจียมรัตต์ญู แปล

เรียนทุกท่านด้วยความเคารพ

ผมเขียนมาเพื่อแจ้งให้ทราบถึงกรณีศึกษาเรื่อง S.G. Marchovsky ผู้จัดฉายภาพยนตร์แก่สาธารณชนครั้งแรกในเมืองไทย ผู้เป็นหัวข้อย่อยในงานวิจัยของผมตลอดช่วงหลายเดือนที่ผ่านมา จดหมายฉบับนี้ ผมได้อธิบายถึงการค้นพบที่จะช่วยเติมเต็มช่องว่างเล็ก ๆ ให้เราได้รู้ หลังจากที่ไม่เคยทราบมาก่อนเลยว่าผู้ชายคนนี้เป็นใคร จนกระทั่งถึงตอนนี้

ปลายปี ค.ศ. ๑๘๙๕ พี่น้องลูมิแอร์ได้นำประดิษฐ์กรรมซีเนมาโตกราฟ ออกจัดฉายแก่สาธารณชนในกรุงปารีส ซึ่งต่อมาได้รับการยอมรับว่าเป็นการจัดฉายภาพยนตร์แบบเก็บค่าเข้าชมครั้งแรกของโลก หลังความสำเร็จครั้งนั้น พวกเขาได้ส่งเจ้าหน้าที่กว่า ๕๐ คนะไปทั่วโลก เพื่อนำหนังไปฉายในทุก ๆ ประเทศ อย่างไรก็ตาม การฉายหนังครั้งแรกในเมืองไทย กลับไม่ได้เกิดจากทีมงานของลูมิแอร์ หากแต่เป็นชายที่ชื่อ S.G. Marchovsky

จากข้อมูลของ โดม สุขวงศ์ นักอนุรักษ์ภาพยนตร์ผู้ค้นคว้าเรื่องนี้มายาวนาน Marchovsky จัดฉายหนังอย่างน้อย ๖ ครั้ง ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. ๑๘๙๗ ทั้งรอบสาธารณะที่โรงละครหอมเจ้าอสังการ และรอบพิเศษสำหรับเจ้านายในราชสำนัก โดยหลักฐานหลัก ๆ มาจากแจ้งความโฆษณาในหนังสือพิมพ์ *บางกอกไทมส์* ซึ่งกล่าวถึง *Parisian Cinematograph* และชื่อเจ้าของคือ S.G. Marchovsky แม้โดมจะพยายามหาข้อมูลเกี่ยวกับเขา แต่กลับไม่พบรายละเอียดใด ๆ เพิ่มเติม คำว่า *Parisian* นั้นบ่งบอกว่านี่คือประดิษฐ์กรรมของพี่น้องลูมิแอร์ แต่ Marchovsky ไม่ได้อยู่ในรายชื่อเจ้าหน้าที่ของพวกเขา โดมจึงลงความเห็นว่า เขาน่าจะเป็นผู้ที่ซื้อซีเนมาโตกราฟมาออกฉายด้วยตนเอง และจนถึงตอนนี้เราก็กังไม่ทราบที่มา หรือแม้กระทั่งชื่อเต็มของเขาเลย

อย่างไรก็ตาม เมื่อไม่กี่เดือนมานี้ ผมได้เริ่มสืบค้นเรื่องราว Marchovsky จากฐานข้อมูลทั้งหมดที่มีในอินเทอร์เน็ต ไม่เพียงแต่จะทำให้รู้ชื่อของเขา หลังจากนั้น หากแต่ผมยังสามารถเรียบเรียงประวัติเขาได้คร่าว ๆ รวมทั้งได้ติดต่อกับเหลนของเขาด้วย

เริ่มแรก ผมบังเอิญพบการโฆษณาฉายหนังของเขาที่แซ็ง-เดอนี บนเกาะเรอูนียง (เกาะที่อยู่ภายใต้การปกครองของฝรั่งเศส ใกล้กับมาดากัสการ์) ในเดือนมิถุนายนและกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๐๒ โดยจัดฉายอย่างน้อย ๕ รอบ (ระหว่างวันที่ ๒๕ มกราคม ถึง ๒ กุมภาพันธ์) ที่โรงละครประจำเมือง ซึ่งมีหลักฐานปรากฏเป็นประกาศและรายงานในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น “Le Journal de l’île de La Réunion” และ “La Patrie créole”

คราวนี้ Marchovsky ใช้ชื่อว่า *Cinématographe Royal Perfectionné* แทนที่จะเป็น *Parisian Cinematograph* พร้อมระบุเหตุผลว่าเป็น “การแสดงอันน่าตื่นตาที่ประสบความสำเร็จในการฉายต่อหน้าพระพักตร์ของกษัตริย์แห่งสยามและเชื้อพระวงศ์” แม้ความเป็นจริง การที่เขาได้ฉายถวายในราชสำนักนั้น ในหลวงรัชกาลที่ ๕ จะไม่ได้ทรงร่วมทอดพระเนตรด้วยก็ตาม เนื่องจากขณะนั้น

ปลายเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ โดม สุขวงศ์ ผู้ก่อตั้งหอภาพยนตร์ได้รับอีเมลจาก อัญชลี ชัยวรพร นักวิชาการภาพยนตร์ ว่ามีนักศึกษานักศึกษานักศึกษานักศึกษาจากประเทศโปแลนด์ชื่อว่า อาร์คาดีอุส โคซิโอรอฟสกี (Arkadiusz Kozirowski) ได้สืบร่องรอยของ S.G. Marchovsky บุคคลซึ่งโดมเคยค้นพบว่าเขาเป็นผู้ฉายภาพยนตร์แก่สาธารณชนเป็นคนแรกในเมืองไทย เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๐ แต่ไม่เคยทราบข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติมนอกจากชื่อย่อดังกล่าว โดยอัญชลีได้แนบจดหมายภาษาอังกฤษของอาร์คาดีอุส ที่บอกเล่าถึงผลการค้นคว้าหลักฐานของเขาจนสามารถระบุตัวตนของ S.G. Marchovsky ได้

หอภาพยนตร์ได้ดำเนินการติดต่ออาร์คาดีอุส ซึ่งขณะนั้นศึกษาอยู่ที่ University of Gdańsk เพื่อขออนุญาตแปลจดหมายของเขา และนำมาเผยแพร่ลงในจดหมายข่าวฉบับนี้ เนื่องในวาระครบรอบวันกำเนิดภาพยนตร์ในสยาม ๑๐ มิถุนายน จากการฉายหนังของ S.G. Marchovsky ให้ผู้อ่านชาวไทยที่สนใจประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ได้รับทราบและสามารถนำไปต่อยอดศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมได้ในอนาคต หอภาพยนตร์ขอขอบคุณ อาร์คาดีอุส โคซิโอรอฟสกี สำหรับการอนุญาตให้เผยแพร่การค้นคว้าครั้งนี้ และขอบคุณ อัญชลี ชัยวรพร ที่ได้กรุณาส่งต่อข้อมูลสำคัญนี้มาให้แก่ โดม สุขวงศ์

หมายเหตุ: จดหมายฉบับแปลนี้ได้คงรูปแบบตัวเอียง และเครื่องหมายอัญประกาศตามจดหมายต้นฉบับ รวมทั้งชื่อ S.G. Marchovsky แบบต่าง ๆ เป็นอักษรโรมัน เนื่องจากเป็นประเด็นสำคัญของเนื้อหาท่านสามารถอ่านจดหมายต้นฉบับภาษาอังกฤษและรูปหลักฐานเพิ่มเติมรวมทั้งแหล่งอ้างอิงต่าง ๆ ของ อาร์คาดีอุส โคซิโอรอฟสกี ได้ที่เว็บไซต์หอภาพยนตร์ www.fapot.or.th

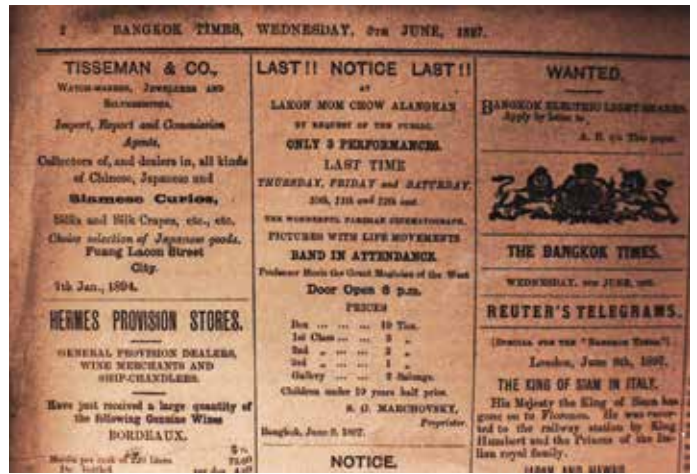
Arkadiusz Kozirowski

พระองค์ทรงอยู่ระหว่างการเสด็จประพาสยุโรป ตั้งแต่เดือนเมษายนถึง ธันวาคม ค.ศ. ๑๘๙๗ ซึ่งทรงได้รู้จักประดิษฐ์กรรมภาพยนตร์อย่างคินโตสโคป มาก่อนแล้ว รวมถึงได้ทรงถูกถ่ายภาพยนตร์โดยช่างถ่ายหนังชาวสวิส แล้วด้วย เว้นเสียแต่ว่า Marchovsky จะอยู่ในเมืองไทยต่ออีกนานและมีการ จัดฉายรอบอื่น ๆ ในวัง ซึ่งไม่น่าเป็นไปได้ นี่คงเป็นแค่การโกหกเพื่อดึงดูด ความสนใจจากผู้ชม แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ในหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับระบุ ชื่อ Marchovsky ว่า M. (Monsieur) Marchevsky และ M. Marchewsky

ครั้งนี้เรารู้โปรแกรมฉายในรอบแรก ว่าประกอบด้วยหนึ่งอย่างน้อย ๑๗ เรื่อง และเขาอ้างว่าจะเปลี่ยนรายการฉายหนึ่งในทุก ๆ รอบ โดย ผมสามารถระบุข้อมูลของบางเรื่องได้ว่ามาจากผู้สร้างที่ต่างกันไป เช่น โทมัส เอ็ดดิสัน (*La Village Suisse, Exposition de 1900*), จอร์จ เมลีย์ส์ (*Le Trottoir Roulant*), บริษัทปาเต๊ะ (*Entrée de Dreyfus au conseil de Guerre, Episode de la guerre du Transvaal*) และ หลุยส์ ลูมิแอร์ (*Les funérailles de la reine Victoria and La danse Serpentine. Loie Fuller, en couleurs*) สิ่งนี้เป็นการยืนยันว่า Marchevsky ไม่ใช่พนักงานของบริษัทลูมิแอร์จริง ๆ และมีแค่ บางเรื่องเท่านั้นที่ดูเก่าหน่อย เช่น *Defense d'Afficher* (ค.ศ. ๑๘๙๖ ของเมลีย์ส์ แต่หนังสือส่วนใหญ่ในโปรแกรมนี้ถูกสร้างขึ้นระหว่าง ค.ศ. ๑๘๙๙-๑๙๐๑ โปรแกรมของ Marchevsky จึงค่อนข้างเป็นปัจจุบัน เขาคงคอยปรับเปลี่ยนมัน เพราะครั้งนี้ก็ไม่มีเรื่อง *Boxer* และ *Scaphandrier* ที่ฉายในเมืองไทย เมื่อ ๕ ปีก่อนแล้วด้วย นั่นอาจอธิบายได้ว่า เขาอาจจริงอาจังกับการจัดฉาย หนึ่งในช่วงระหว่างปิดดังกล่าว แต่น่าเสียดายที่ผมไม่พบเบาะแสเกี่ยวกับ กิจกรรมด้านภาพยนตร์ของเขาเพิ่มอีก นอกจากที่กรุงเทพฯ และแซ็ง-เดอนี

การฉายหนังครั้งนี้ของเขาประสบความสำเร็จพอสมควร รอบแรก คนยังน้อยอยู่ เพราะมีงานคอนเสิร์ตจัดขึ้นพร้อมกันในเมือง แต่รอบถัดมา ว่ากันว่าผู้ชมแน่นโรง เว้นแค่ที่นั่งชั้นหนึ่งเท่านั้น ซึ่งนั่นอาจจะเป็นเหตุผลที่ทำให้ Marchevsky ลดค่าตั๋วลงหลังจากการฉาย ๒ รอบแรก จากราคา เริ่มต้นคือ ๓ ฟรังก์สำหรับที่นั่งชั้นหนึ่ง ๑.๒๕ ฟรังก์สำหรับชั้นสอง และ ครึ่งเซ็นต์สำหรับชั้นถูกที่สุด เขาลดเหลือ ๒ ฟรังก์ ๑ ฟรังก์ และครึ่งเซ็นต์ ตามลำดับ มันอาจจะดูเป็นเรื่องเทคนิคทางการตลาด แต่ก็ยังตีความได้ว่า การฉายหนังนั้นไม่ได้ดึงดูดผู้คนได้มากเท่าที่คาดไว้ อย่างไรก็ตาม บรรดานักข่าวกลับค่อนข้างชื่นชมรายการนี้ พวกเขาชอบเรื่อง *La danse Serpentine* เป็นพิเศษ และชอบหนังเกี่ยวกับคดีเดรัยฟัส รวมทั้งชอบเพลงที่เล่นประกอบ ด้วยเครื่องโคโนกราฟ แม้แต่ผู้อำนวยการของ “Le Journal de l'île de La Réunion” ก็ยังยกย่องโชว์นี้ แต่ถึงกระนั้น ยังมีการตำหนิถึงภาพที่ค่อนข้าง มีด Marchevsky อาจจะไม่ได้ใส่ใจสภาพเครื่องซีเนมาโตกราฟของเขา นอกจากนี้ ในรายงานดังกล่าวยังกล่าวถึงพฤติกรรมเสื่อมเสียของผู้ชม รวมทั้งระบุถึง Marchevsky ว่าเป็น *étranger* ซึ่งแม้โดยปกติแล้วจะหมายถึง *คนแปลกหน้า* แต่ส่วนมากก็มักจะมีนัยถึงผู้คนที่มาจากต่างประเทศ ซึ่งอาจ แปลได้ว่า เขาไม่ได้มีพื้นเพเป็นคนฝรั่งเศส

หลังวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ Marchevsky ดูเหมือนจะหายไปอีกครั้ง บทความหนึ่งซึ่งตำหนิถึงการฉายในโรงละครที่แซ็ง-เดอนี ได้ระบุว่า Marchevsky มีปัญหาเกี่ยวกับความสว่างของภาพ และด้วยเหตุนี้ “เขาจึง จับรถไฟเที่ยวแรกสุดไปแซ็ง-ปีแยร์” เมืองเล็ก ๆ ที่อยู่อีกฝั่งของเกาะ โชคร้าย ที่ผมไม่สามารถหาหนังสือพิมพ์เก่าในปี ๑๙๐๒ ของที่นั่นได้เลย แต่เราอาจ จะพออนุมานได้ว่าเขาน่าจะจัดฉายหนังในเมืองนั้นเช่นกัน

บรรยายภาพ (ซ้าย) ภาพ Shulem Joseph Marchosky และครอบครัว ที่ผู้เขียนได้รับมอบมาจาก Chevy Marchosky (บน) แจ้งความการฉายหนังในสยามของ S.G. Marchovsky จากหนังสือพิมพ์บางกอกไทมส์

มีนาคม ค.ศ. ๑๙๐๒ หนังสือพิมพ์ “Le Journal de l'île de La Réunion” ลงแจ้งความโฆษณาว่า *Phonographe Perfectionné* และ *Cinematographe Royal* ประกาศขายลดราคา เพราะต้อง “ออกเดินทาง” แม้จะไม่ได้ลงชื่อผู้ขาย แต่ก็น่าจะต้องเป็น Marchevsky เพราะเขาเป็นคนเดียวในแซ็ง-เดอนี ที่นำเสนอซีเนมาโตกราฟและโคโนกราฟในเวลานั้น นอกจากนี้คำดังกล่าวยังเป็นคำเฉพาะตัวของเขาด้วย (*royal, perfectionné*) โฆษณานี้ลงประกาศซ้ำเดิมอยู่อย่างน้อย ๖ ครั้งตั้งแต่วันที่ ๑-๑๔ มีนาคม โดยไม่ทราบว่าจะทำไมเขาจึงต้องการขายมันและขายได้สำเร็จหรือไม่ บางที อาจเพราะเขาไม่สามารถแก้ไขเรื่องคุณภาพการฉายได้ หรือไม่ก็คาดหวังว่าจะได้ยอดผู้ชมมากกว่านี้ แต่ไม่ว่าจะอย่างไร นั่นก็ทำให้เราคลาดจากเบาะแส เกี่ยวกับตัวเขาอีกครั้ง

จากหลักฐานที่ค้นพบ เราสามารถตั้งสมมติฐานบางอย่างเกี่ยวกับ ตัวตนของเขาได้ แม้ S.G. Marchevsky จะมีช่วงเวลาที่อยู่ในฝรั่งเศส (เกาะ เรอูนียงกับกรุงปารีส ที่ซึ่งเขาซื้อซีเนมาโตกราฟ) และคงจะพูดฝรั่งเศสได้ แต่เขาก็น่าจะเป็นคนต่างชาติ คำว่า sky ที่อยู่ท้ายนามสกุล ทำให้ดูเหมือนว่า อาจจะเป็นพวกยุโรปตะวันออก และเขาก็ควรจะยังหนุ่มแต่มีประสบการณ์ มากพอที่จะเดินทางไกล ผมจึงประเมินว่าเขาน่าจะเกิดอยู่ในช่วงปี ค.ศ. ๑๘๙๒-๑๘๙๖

ระหว่างสืบค้นหาคนที่ดูใกล้เคียงกับคุณสมบัติดังกล่าว ผมได้พบ เอกสารรายชื่อผู้เดินทางเข้าเมืองซานฟรานซิสโก เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๐๗ จำนวน ๖ คน หนึ่งในนั้นมีชื่อ “S.G. Marchosky” (พ่อค้า อายุ ๔๔ ปี) และครอบครัวอันประกอบด้วย ภรรยา มาริ (๒๔ ปี) กับลูกสองคน คือ ลีออน (๒ ปี) และ มัทธิว (๑๐ เดือน) พวกเขาเป็นพลเมืองฝรั่งเศสที่มา พร้อมกับสัมภาระ ๑๕ ใบ ซึ่งนับว่ามากทีเดียว ข้อมูลนี้ น่าจะเข้ากับลักษณะ ของ Marchevsky ที่ผมตั้งสมมติฐานไว้ได้ดี อาชีพพ่อค้าก็ดูเหมาะสมกับ การที่เขาจะมีกำลังซื้อเครื่องซีเนมาโตกราฟและออกเรือ แม้เอกสารนี้จะบอก ว่าเขาเป็นคนฝรั่งเศส (ซึ่งก็อาจจะเป็นไปได้) แต่หลักฐานอีกชิ้นหนึ่งที่ผม ค้นพบกลับทำให้ประเด็นนี้ซับซ้อนขึ้น

มีบุคคลนามว่า “Schulem Joseph Marchosky” ได้ยื่นเอกสารแสดง ความจำนงเปลี่ยนสัญชาติเป็นอเมริกันที่นครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๑๔ เขาผู้นี้เกิดปี ๑๘๖๓ มีอาชีพพนักงานขาย และเดินทางเข้าเมือง ที่ท่าเรือซานฟรานซิสโก เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๐๗ โดยเรือ

ชื่อ ดอลลาร์ ข้อมูลนี้ตรงกับ “S G Marchovsky” อย่างชัดเจน เอกสารชิ้นนี้ยังให้รายละเอียดอื่น ๆ อีก ทั้งระบุว่าเขาเป็นคนชาว (ที่ออกไปทางคล้ำ) สูง ๕ ฟุต ๔ นิ้ว และหนัก ๑๕๐ ปอนด์ เกิดที่เมือง “ยาสซี” (Iasi) ประเทศโรมาเนีย เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๑๘๖๓ และอยู่ภายใต้การปกครองของ “กษัตริย์ซาร์แห่งโรมาเนีย” ที่มีศูนย์กลางที่เพราะว่าในรายชื่อผู้เดินทางเขาระบุประเทศบ้านเกิดว่าเป็นฝรั่งเศส แม้ว่าอาจเป็นแค่เรื่องเข้าใจผิดก็ได้ จากเอกสารนี้ เรารู้ที่อยู่เขาในนิวยอร์ก และที่สุดท้ายที่เขาอาศัยก่อนมาอเมริกา คือเมืองเทียนจิน ประเทศจีน ซึ่งก็ดูเป็นไปได้ถ้าจะพิจารณาว่า Marchovsky มีความเกี่ยวข้องกับฝรั่งเศส เพราะในเวลานั้น มีทหารบางประเทศถูกส่งไปประจำการที่เทียนจิน เช่น สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น รัสเซีย และฝรั่งเศส รวมทั้งผมยังพบรายชื่อผู้โดยสารบนเรือชื่อ ตูร์เรียลบา ที่ล่องมาจากเมืองโคลอน ประเทศปานามา โดยปรากฏชื่อ Joseph Marchosky (พ่อค้า อายุ ๔๙ ปี) เป็นลูกทัวร์และมุ่งหน้ามายังนิวยอร์กที่เขาอาศัยอยู่ เอกสารนี้มาจากวันที่ ๑๘ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๑๔ แต่ในสัญชาติของ Marchovsky ระบุว่า เป็นโรมาเนีย แปลว่า ๗ ปีผ่านไป เขายังไม่ได้สัญชาติอเมริกัน และยังคงอาศัยอยู่ที่นิวยอร์ก

จากจุดนั้น ผมเริ่มค้นเรื่องของ Shulem Joseph Marchovsky ในฐานข้อมูลลำดับวงศ์ตระกูลออนไลน์ของเว็บไซต์ ancestry.com นำแปลกใจที่มีคนบันทึกข้อมูลเขาไว้ด้วย ทำให้ได้เห็นสาแหรกครอบครัวของเขา ทั้งมาเรียม ฮัสซัน ผู้เป็นภรรยา และลูก ๆ ๖ คน ซึ่งรวมถึง ลีโอ และ มั้วริช วันและสถานที่เกิดก็ตรงกับที่ผมเคยพบ โดยข้อมูลชุดนี้ระบุว่า Marchosky ตายที่โคลอนในปี ค.ศ. ๑๙๓๓ และจากเว็บไซต์ลำดับวงศ์ตระกูลนี้ ทำให้ผมได้ติดต่อกับเหลนของเขาชื่อ เชวี มาคอสกี (Chevy Marchosky) แม้เชวีจะไม่เคยได้ยินใครในครอบครัวพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับซีเนมาโตกราฟมาก่อน แต่เขาก็ยังส่งข้อมูลและหลักฐานเพิ่มเติมมาให้ หนึ่งในนั้นคือ ข้อตกลงก่อนการสมรส (Ketubah) ของ Marchosky กับมาเรีย ณ กรุงโคโร เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๑๙๐๔ รวมถึงชื่อพ่อของเขา เลวี ไอแซค นอกจากนี้ เชวียังส่งภาพถ่ายของ Marchosky กับครอบครัว และภาพหลุมศพของเขาที่โคลอนมาให้ด้วย ซึ่งยืนยันว่าเขาเสียชีวิตในวันที่ ๖ ธันวาคม ๑๙๓๓

เมื่อพิจารณาจากหลักฐานทั้งหมด คำถามที่ผุดขึ้นมาก็คือ จะมันใจได้อย่างไรว่า Shulem Joseph Marchosky เป็นบุคคลคนเดียวกับ S.G. Marchovsky มันไม่มีหลักฐานตรง ๆ แต่ผมคิดว่าการวิเคราะห์สั้น ๆ นี้ อาจจะพอช่วยอะไรได้บ้าง

ข้อสงสัยประการแรกคือเรื่องชื่อ เพราะนามสกุลของเขาเปลี่ยนไปตลอดเวลา Marchovsky, Marchosky, Marchevsky, Marchewsky แต่แม้จะเขียนต่างกัน คำเหล่านี้ก็ออกเสียงคล้ายกัน และการเปลี่ยนแปลงแบบนี้ก็เป็นเรื่องปกติในชั้นวงศ์ตระกูล โดยเฉพาะตัว v ที่ไม่ออกเสียงในบางภาษาซึ่งปกติแล้วควรจะลงท้ายว่า -ovsky แต่เอกสารฉบับเดียวที่พบว่า Marchovsky ลงนามด้วยตนเองนั้น เขาเขียนว่า “Marchosky” ซึ่งต่อมา เป็นนามสกุลที่ลูกหลานเขาใช้ ดังนั้น เราจึงสันนิษฐานได้ว่า นี่เป็นชื่อที่เขาใช้ในชีวิตรจริง และแม้แต่ในใบประกาศเจตจำนงที่ระบุชื่อเขาว่า “Schulem” ชื่อนี้เป็นชื่อฮีบรูที่มาจากคำว่า shalom ซึ่งปกติจะเขียนว่า “Shulem” ซึ่งชื่อหลังนี้เป็นชื่อที่อยู่บนหลุมศพของเขาจริง ๆ

แล้วทำไม ชื่อ “Joseph” จึงถูกย่อว่า “G.” ละ อิม พยัญชนะทั้งสองตัวนี้ออกเสียงคล้ายกันในภาษาฝรั่งเศสและอังกฤษ ดังนั้นมันจึงเกิดขึ้น

อย่างน้อย ๒ ครั้ง ทั้งในรายชื่อผู้เดินทาง และในประกาศของบางกอกโพสต์ (ผู้เขียนน่าจะหมายถึง บางกอกไทมส์ – ผู้แปล) เราจึงสรุปได้ค่อนข้างชัดเจนว่า “S.G. Marchovsky” ก็คือ “Shulem Joseph Marchosky” ยิ่งไปกว่านั้น การที่ชื่อของสองชื่อนี้ซ้ำกันก็ยิ่งเป็นข้อยืนยันว่าพวกเขาเป็นคนเดียวกัน

ข้อสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ทั้ง “Shulem Joseph” และ “S.G.” มีประวัติเหมือนกัน “พวกเขา” เกิดเวลาเดียวกัน และอายุ ๓๔ ปี ตอนที่เดินทางมาเมืองไทย การค้าขายก็ดูเป็นอาชีพที่เหมาะสมแก่การต้องออกไปต่างแดน พวกเขาต่างย้ายที่บ่อยและเคยเดินทางไปไกล ๆ ส่วนเรื่องสัญชาติที่คลุมเครือก็อาจอธิบายได้ไม่ยาก หากเราพิจารณาว่าเขาเป็นผู้อพยพชาวฮิวจากโรมาเนียและเกี่ยวข้องกับฝรั่งเศส เพราะจุดหมายการเดินทางบางแห่ง เช่น เกาะเรอูนียง หรือ เทียนจิน ที่ซึ่งเหลนของ Marchosky บอกว่าเขาไปทีนั้นเพื่อนำสินค้าเข้าไปขายให้กองทัพฝรั่งเศส

อย่างไรก็ตาม คำถามบางข้อยังคงไม่ได้รับคำตอบ ทำไม Marchosky ถึงเลือกมาเมืองไทย เขาไปจัดฉายหนังที่ไหนอีกบ้าง ทำไมเขาถึงขายเครื่องซีเนมาโตกราฟ เราอาจจะไม่มีวันรู้คำตอบทั้งหมด แต่ผมมั่นใจว่าการค้นพบครั้งนี้คงช่วยเติมเต็มช่องว่างบางส่วนได้ไม่มากนักน้อย ดังนั้น จึงขอสรุปว่า Shulem Joseph Marchosky คือผู้จัดฉายภาพยนตร์แก่สาธารณชนเป็นครั้งแรกในเมืองไทย

ขอบคุณผู้ที่มีส่วนให้การค้นพบครั้งนี้เกิดขึ้นได้ ทั้ง เชวี มาคอสกี หอดจดหมายเหตุแห่งเรอูนียง และเพื่อนของผม เอ. ซโคเน็ค ผู้ช่วยผมแปลเป็นภาษาอังกฤษ

ลำดับเหตุการณ์ (ปี ค.ศ.)

- ๑๘๖๓ - ๑๕ มิ.ย. เกิดที่เมืองยาสซี
- ๑๘๙๖ - ๑๘๙๗ - ซื้อเครื่องซีเนมาโตกราฟ (ปารีส)
- ๑๘๙๗ - มิ.ย. ฉายภาพยนตร์ในเมืองไทย
- ๑๙๐๒ - ม.ค.-มี.ค. ฉายภาพยนตร์ที่เกาะเรอูนียง
- ๑๙๐๔ - ๒๐ ม.ค. แต่งงานกับมาเรีย (โคโร)
- ๑๙๐๕ - ๑๙๐๗ - ย้ายไปเทียนจิน (ลีโอ และ มั้วริช เกิด)
- ๑๙๐๗ - ๒๔ ก.ค. เดินทางเข้าเมืองซานฟรานซิสโก
- ๑๙๓๓ - ๖ ธ.ค. เสียชีวิตที่เมืองโคลอน

ผมแนบรูปเอกสารที่ไม่ได้เผยแพร่ทางออนไลน์ และภาพของ Marchosky กับภรรยาและลูก ๆ มาด้วย ขอขอบคุณที่สละเวลาและช่วยพิจารณาข้อมูล

ด้วยความนับถือ
อาร์คาดีอุส โคซิโอรอฟสกี

The Mystery of S.G. Marchovsky

Polish scholar Arkadiusz Koziorowski wrote the letter “The Mystery of S.G. Marchovsky” based on his research to identify the identity and background of S.G. Marchovsky, the man who set up the first film projection in Siam in 1897. Read the English article by Koziorowski by scanning this QR code.

ภาพยนตร์บันทึก การเดินทางของนักโบราณคดีสู่สยาม ๒๕๗๒ โดย *Jean-Yves Claeys*

ธิติพงษ์ ก่อสกุล

ภาพยนตร์เรื่องนี้บันทึกการเดินทางสำรวจทางโบราณคดีในราชอาณาจักรสยามของ Jean-Yves Claeys นักโบราณคดีและสถาปนิกชาวฝรั่งเศส ราวปลายเดือนตุลาคมจนถึงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๗๒ โดยการเดินทางครั้งนี้มี George Coedès เป็นผู้ประสานงานกับรัฐบาลสยามและสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพช่วยอำนวยความสะดวกการเดินทางจากภาพที่ปรากฏในการเดินทางทำให้ทราบว่า Claeys ซึ่งเป็นผู้มีความสนใจเรื่องการถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่น ได้บันทึกภาพยนตร์ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และน่าจะมีเจตนาทำเป็นภาพยนตร์ส่วนตัวบันทึกการเดินทางมากกว่าจะต้องการให้เป็นหลักฐานอย่างเป็นทางการของการสำรวจ ซึ่งสอดคล้องกันกับคำบรรยายแบบจำลองที่ Claeys ได้จัดทำไว้ประกอบภาพยนตร์เป็นช่วง ๆ นอกจากนี้ในส่วนท้ายจะเป็นเศษของภาพยนตร์ที่น่าจะบันทึกในเวียดนามก่อนการเดินทางเข้ามาสำรวจในสยาม เนื่องจากในช่วงเวลานั้น Jean-Yves Claeys มีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่กับสำนักฝรั่งเศสแห่งปลายบูรพทิศ ประเทศเวียดนาม

จากข้อมูลของสำนักฝรั่งเศสฯ ในช่วงปี ๒๕๗๒ นั้น เป็นช่วงปีที่ศาสตราจารย์ George Coedès ยังรับราชการกับกรุงเทพฯ (เป็นภัณฑารักษ์ของหอสมุดวชิรญาณ และต่อมาเป็นผู้อำนวยการสำนักราชบัณฑิตยสถาน) เป็นปีสุดท้ายก่อนจะเดินทางไปรับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักฝรั่งเศสฯ ณ เมืองฮานอย

จากบันทึกจดหมายเหตุของสำนักฝรั่งเศสฯ ที่พิมพ์ใน Bulletin de l'École française d'Extrême-Orient ปี ค.ศ. ๑๙๒๙ รายละเอียดระบุว่าแม้ Coedès จะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักฯ แล้วตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน และได้เดินทางไปยังเวียดนามในเดือนตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๙ แล้วนั้น สำนักฯ ได้รับมอบหมายให้ทำโครงการการศึกษาในราชอาณาจักร

สยาม ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๙ ทำให้ Coedès เดินทางกลับมายังกรุงเทพฯ อีกครั้งเพื่อเตรียมการให้กับการลงพื้นที่สำรวจ โดยมี Jean-Yves Claeys เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการลงพื้นที่สำรวจศึกษาหลัก

ตามข้อมูลจดหมายเหตุดังกล่าวนี้ Coedès ซึ่งรับราชการในกรุงเทพฯ มาแล้วตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๑๑ ตามคำเชิญของสมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการประสานงาน (สั่งการ) ให้หน่วยราชการท้องถิ่นดูแลการลงพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะกับกองงานโบราณคดีสยาม ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวอยู่ภายใต้กำกับของสำนักราชบัณฑิตยสถาน และหน่วยราชการท้องถิ่นต่าง ๆ

โดยช่วงต้นของภาพยนตร์ปรากฏอักษรข้อความบรรยายในภาษาฝรั่งเศสสามารถแปลความได้ว่า *[รายงานการสำรวจทางโบราณคดี ณ กรุงเทพฯ ช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ๑๙๒๙, ภาพยนตร์ซึ่งถ่ายขึ้นวันต่อวันในสภาพการถ่ายทำที่ไม่เอื้ออำนวยเป็นอย่างยิ่งนี้ไม่อาจอ้างสถานะงานสารคดีว่าด้วยกรุงเทพฯ ที่สมบูรณ์ได้ เราทำได้เพียงแค่นำเสนอภาพบันทึก "ความทรงจำของการเดินทาง" ให้กับผู้ที่สนใจใคร่รู้อันนี้ สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ผู้ต้อนรับเราด้วยมิตรไมตรีคือจิตวิญญาณของการสำรวจครั้งดังกล่าว]*

ต่อจากนั้น ในภาพยนตร์จะปรากฏ สมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ Coedès และบุคคลอื่น ๆ ในบริเวณของพิพิธภัณฑสถานสำหรับพระนครในบริเวณพระราชวังบวรสถานมงคล (ปัจจุบันคือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร) ต่อจากนั้นจึงเป็นอักษรคำบรรยาย แปลความหมาย

บรรยายภาพ: ๑. สมเด็จพระเจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ๒. ตราสัญลักษณ์ และอักษรย่อ J.Y.C. ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ๓. Claeys ตั้งกล้องบันทึกภาพตนเอง ณ วัดเจ็ดยอด

ได้ว่า [George Coedès ในฐานะข้าราชการชาวสยาม คือผู้ที่ช่วยอำนวยความสะดวกจัดการเดินทางครั้งนี้ให้กับเรา เราถือเป็นที่บุญคุณกับท่านเป็นที่สุด...] และภาพ Jean-Yves Claeys ในชุดทักซีโต้ ร่วมกับศาสตราจารย์ George Coedès ขณะกำลังสนทนาและสูบยาเส้นร่วมกันในบรรยากาศที่น่าจะเป็นยามเช้าวันหนึ่ง

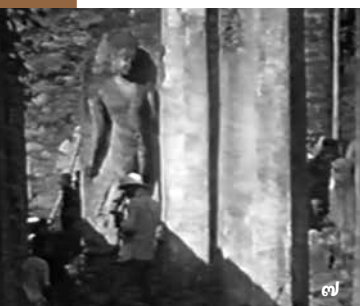
ภาพยนตร์ช่วงต่อมาปรากฏอักษรคำบรรยาย ตอนแรก “เมืองหลวง” กรุงเทพฯ ภาพของแม่น้ำเจ้าพระยา ป้อมวิไชยประสิทธิ์ และสนามหลวงซึ่งสิ่งก่อสร้างของพระเมรุมีสภาพไม่สมบูรณ์ (สันนิษฐานว่าเป็น พระเมรุ สมเด็จพระราชปิตุลา บรมพงศภิมุข เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช หลังใช้ในพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ ในเดือนพฤษภาคม ๒๔๗๒) ต่อจากนั้นจึงเป็นวัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร และภาพมุมกว้างของเมืองซึ่งถ่ายจากด้านบนของพระปรางค์วัดอรุณฯ ต่อมาจึงเป็นช่วงของการเดินทางไปยังอยุธยา เริ่มจากทิวทัศน์สองข้างทาง ถ่ายจากบนรถไฟ ต่อด้วยการเดินทางทางเรือ เห็นบรรยากาศบ้านเรือน และการซื้อขายสินค้าจำนวนมาก จากนั้นคณะเดินทางได้ไปเยือนโบราณสถานในอยุธยา เช่น วัดพระศรีสรรเพชญ์ วิหารพระมงคลบพิตร วัดพุทไธสวรรย์ ซึ่งมีปรางค์ประธานองค์ใหญ่มองเห็นได้ชัดเจนจากริมฝั่งแม่น้ำ จากนั้นจึงมีข้อความแจ้งถึงการจบลงของเนื้อหาช่วงแรก ตราสัญลักษณ์ และอักษรย่อ J.Y.C. ของ Jean-Yves Claeys

บันทึกเหตุการณ์ช่วงต่อไปเป็นการบันทึกขณะที่คณะเริ่มเดินทางสำรวจ ซึ่ง Coedès ไม่ได้ร่วมเดินทางไปด้วย โดยเริ่มจากภาพถ่ายจากบนรถไฟขณะขบวนรถเคลื่อนผ่านสถานีหนองไม้เหล็ก จังหวัดเพชรบุรี มีภาพของแผนที่ปรากฏแจ้งจุดหมายการเดินทางว่าเป็นจังหวัดนครศรีธรรมราชที่เมืองนครศรีธรรมราช คณะสำรวจได้เดินทางไปยังพระบรมธาตุเจดีย์ จากนั้นจึงเดินทางด้วยรถไฟย้อนกลับมาที่ไชยา โดยสารช้างและรถยนต์ผ่านเส้นทางกันดารไปที่ซากโบราณสถานอันรกร้างที่เขาน้ำร้อน ภาพของสมาชิกคณะสำรวจที่ยืนอยู่หน้าโบราณสถานวัดแก้วที่ปกคลุมด้วยต้นไม้ใหญ่ แสดงให้เห็นขนาดอันใหญ่โตของตัวเจดีย์ทรงปราสาท ภาพที่ได้ถูกบันทึกในช่วงนี้นอกจากบันทึกภาพโบราณสถานแล้วยังได้บันทึกสมาชิกของ

คณะสำรวจระหว่างการเดินทางอันทรหด เช่น หลวงบริบาลบุรีภัณฑ์ (ครั้งดำรงตำแหน่งเป็นภัณฑารักษ์ของกองงานพิพิธภัณฑ์หลวง) และผู้คนในท้องถิ่น รวมถึงพระสงฆ์ที่วัดป่าลิไลยก์ไว้ด้วย จากนั้นคณะสำรวจจึงเดินทางต่อไปที่เพชรบุรี แวะชมเขาวัง และออกเดินทางต่อไปที่ราชบุรี แวะชมวัดมหาธาตุวรวิหาร บรรยากาศตลาดริมแม่น้ำที่คลคล้ำไปด้วยผู้คน และกลับเข้ากรุงเทพฯ

จากนั้นจึงเริ่มเดินทางอีกครั้ง โดยการเดินทางช่วงนี้มีเอกสารบันทึกเป็นจดหมายรายงานวันเดินทางของ Coedès แจ่มแจ้งดีจ้า กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ว่าเริ่มขึ้นในวันที่ ๔ ธันวาคม คณะสำรวจโดยนาย Jean-Yves Claeys เดินทางไปยังจังหวัดลพบุรี และได้เข้าพื้นที่โบราณสถานบริเวณพระปรางค์สามยอด และมุ่งสู่พิษณุโลกเป็นจังหวัดต่อไปที่พิษณุโลกนี้ คณะสำรวจได้ลงเรือล่องแม่น้ำน่านซึ่งสองฝั่งเต็มไปด้วยเรือแพไปที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุหรือวัดใหญ่ และชมละครรำชาติที่มีชื่อเสียง จากนั้นไปสักการะพระพุทธรูปชินราชซึ่งประดิษฐานอยู่ ณ วิหารด้านตะวันตก และเดินทางต่อไปที่แหล่งโบราณสถานสวรรคโลก ศรีสังขาลัย บันทึกภาพบริเวณพระปรางค์ใหญ่ และพระพุทธรูปปูนปั้นปางลีลา วัดพระบรมธาตุเมืองเซียง จากนั้นจึงเดินทางต่อไปที่แหล่งโบราณสถาน ซึ่งปัจจุบันคืออุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย บันทึกภาพบริเวณวัดตะพานหินซึ่งมีพระประธานเป็นพระพุทธรูปยืนขนาดใหญ่สูงกว่า ๑๒ เมตร จากนั้นคณะสำรวจจึงได้เดินทางต่อไปด้วยรถไฟ ภาพยนตร์ได้บันทึกทิวทัศน์อันสวยงามด้วยธรรมชาติของทางรถไฟบนไหล่เขาและแม่น้ำยม บริเวณแก่งหลวง จังหวัดแพร่

ระหว่างทางคณะเดินทางได้แวะเยี่ยมชมอุตสาหกรรมป่าไม้ที่มีช้างเป็นแรงงานสำคัญ (จากลักษณะของตัวอักษรบรรยายเรื่อง สันนิษฐานว่า ยั่วล้อกับ *Chang: A Drama of the Wilderness* ซึ่งออกฉายไปทั่วโลก ก่อนช่วงเวลาของการสำรวจราว ๒ ปี) จากนั้นจึงเป็นการไปเยือนเชียงแสน ซึ่งเป็นจุดผ่านทางของขบวนเดินทางจากทั้งจีน พม่า และลาว คณะสำรวจโดย Claeys ได้บันทึกภาพของแม่น้ำโขงในช่วงที่เริ่มเข้าสู่ช่วงแล้ง ปรากฏดอนทรายในแม่น้ำ ในบริเวณซึ่งน่าจะเป็นสามเหลี่ยมทองคำ จากนั้นย้อนกลับมาที่ลำปาง ซึ่ง Coedès กลับเข้ามาร่วมคณะสำรวจ และเดินทางต่อไป

สู่เชียงใหม่ บันทึกภาพของบ้านเมือง ตลาดเช้า บ้านหลวงอนุสารสุนทร (เดิม) ซึ่งอยู่แถวริมฝั่ง สะพานนารัฐ เจดีย์บรรจุอัฐิพระเจ้าติโลกราช ในวัดเจ็ดยอด ที่วัดเจ็ดยอดนี้จะได้เห็น Claeys ตั้งกล้องบันทึกภาพตนเองขณะจดบันทึกอีกครั้งหนึ่ง ต่อมาจึงเป็นภาพของวัดพระสิงห์ทั้งในส่วนของหอไตรและวิหารหลวง แล้วจึงเป็นภาพของพระศิลาและพระแก้วขาว วัดเชียงใหม่ กับพระสงฆ์รูปหนึ่ง ซึ่งสันนิษฐานว่าเป็น ครูบาเจ้าศรีวิชัย (อาจถือว่าเป็น ภาพเคลื่อนไหวเดียวของครูบาเจ้าศรีวิชัยที่ได้ค้นพบในปัจจุบัน)

ช่วงต่อมา Claeys ได้บันทึกช่างฝีมือขณะกำลังประดิษฐ์เครื่องเงิน งานหัตถกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นของชาวล้านนา สถานที่ต่อมาซึ่ง Claeys ได้เดินทางไปสำรวจคือ เจดีย์วัดกู่กุด หรือวัดจามเทวี และได้ไปบันทึกภาพของโรงทอผ้าไหมยกดอก ผังตะวันออกของแม่น้ำกวัง ผังตำบลเวียงยอง อำเภอเมืองลำพูน จากนั้นจึงเป็นภาพของพระธาตุหริภุญชัย

การบันทึกภาพในช่วงท้ายของการเดินทางนี้ Claeys สนใจบันทึกภาพของผู้คนที่ได้พบในการเดินทางมากขึ้น เช่น หญิงสาวหลายคนกำลังทอผ้า และครอบครัวชาวบ้านที่วัดกู่กุด รวมถึงบรรดาเด็กหญิงเด็กชายซึ่งคาดว่าน่าจะเป็นสมาชิกครอบครัวของช่างฝีมือเครื่องเงินในเชียงใหม่ไว้ด้วย

Claeys จบภาพสุดท้ายของการบันทึกการเดินทางสำรวจในราชอาณาจักรสยามที่แม่น้ำโขง รวมความยาวในส่วนนี้ประมาณ ๔๐ นาที ครอบคลุมการเดินทางไปที่แหล่งโบราณคดีหลายแห่ง หลายจังหวัด ตั้งแต่พระนครศรีอยุธยา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี พิษณุโลก สุโขทัย ลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน ในการนี้ Claeys ยังได้จัดทำเอกสาร L'Archéologie du Siam (รายงานการสำรวจทางโบราณคดี ณ กรุงสยาม) ซึ่งในเวลาต่อมาถือเป็นเอกสารสำคัญหนึ่งในด้านการศึกษาโบราณคดีของสยาม

หลังจากภาพยนตร์ที่บันทึกการเดินทางสำรวจแหล่งโบราณคดีในสยามจบลง ส่วนที่ต่อท้ายอยู่คือเศษของภาพยนตร์หลากหลายเหตุการณ์ ประกอบด้วย ภาพยนตร์ที่ Claeys ถ่ายบันทึกภาพแหล่งโบราณคดี Dong Son ริมแม่น้ำ Ma ในจังหวัด Thanh Hoa ในเวียดนาม ซึ่งเป็นชุมชนเกษตรกรรมที่มีการทำโลหะสำริดโดยมีผู้แทนของฝรั่งเศสไปดำเนินการ คือ Louis Pajot ต่อยอดจากการเริ่มต้นพบของชาวประมงท้องถิ่น, ภาพของสะพาน Thanh Hoa (เดิม) ซึ่งเป็นสะพานเหล็กขนาดใหญ่ สร้างโดยฝรั่งเศส และเริ่มเปิดใช้งานปี ๒๔๔๗ (ก่อนจะถูกทำลายในช่วงสงครามอินโดจีน และสร้างขึ้นใหม่มาจนถึงปัจจุบัน) จากนั้นจึงเป็นภาพบันทึกร่วมกับ Coedès ที่ Battambang หรือพระตะบอง, ภาพของจุดข้ามแดนรัฐประเทศ, ภูมิทัศน์สองข้างทาง ถนน บ้านเรือนที่ไม่สามารถระบุสถานที่ได้ และช่วงท้ายสุดของภาพยนตร์มีลักษณะเป็นเศษฟิล์ม ปรากฏภาพถ่ายฝั่ง ท่าเรือ เรือเดินสมุทร CLAUDE CHAPPE ออกจากท่าที่โฮฟองเพื่อไปดำนัง และภาพเรือจะเข้าเทียบท่าที่กรุงเทพฯ อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถระบุช่วงเวลาและลำดับของเหตุการณ์ได้อย่างชัดเจน

ภาพยนตร์เรื่อง *การเดินทางของนักโบราณคดีสู่สยาม ๒๔๗๒* นี้ หอภาพยนตร์ได้รับมอบเป็นม้วน VHS มาจาก Henri Claeys บุตรชายของ Jean-Yves Claeys ราวปี ๒๕๔๐ โดยเป็นการแปลงสัญญาณมาจากฟิล์มภาพยนตร์ขนาด ๙.๕ มม. และน่าจะถูกจัดทำโดยบริษัทในอังกฤษชื่อ FilmTek รวมความยาวทั้งสิ้น ๖๓.๕๔ นาที ●

ประวัติชีวิตและการทำงานโดยสังเขปของ Jean-Yves Claeys

Jean Yves Claeys เกิดที่เมืองนีซ ฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. ๑๘๙๖ เคยเข้าร่วมกองทัพในสงครามโลกครั้งที่ ๑ Claeys สำเร็จการศึกษาที่สถาบันศิลปะตกแต่งแห่งเมืองนีซ และต่อมาเข้าศึกษาต่อที่สถาบันศิลปะแห่งเมืองปารีส ในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ โดยในช่วงระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๒๓-๑๙๒๗ ได้เข้ารับราชการในกองงานเทศบาลของอาณานิคมอินโดจีน Claeys มีความสนใจในงานโบราณคดี และต่อมาได้เข้าทำงานกับสำนักฝรั่งเศสแห่งปลายบูรพทิศ / EFEO

(École française d'Extrême-Orient) ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. ๑๙๒๗ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๓๔ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นนักอนุรักษ์-บูรณะแหล่งโบราณสถานในกลุ่มอารยธรรมอันนัม-จามปา ภายใต้กองโบราณคดีประเทศฝรั่งเศส และได้รับตำแหน่งเป็นเลขานุการบรรณารักษ์กับห้องสมุดของสำนักฝรั่งเศสฯ (เดิมมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่ประเทศเวียดนาม) ก่อนหน้าจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าฝ่ายอนุรักษ์แหล่งโบราณสถานของสำนักฯ

นอกจากนั้น Claeys ยังทำงานสำรวจศึกษาทางด้านชาติพันธุ์ วรรณกรรมและวัฒนธรรมทางด้านวัตถุ (โดยเฉพาะเทคโนโลยีโบราณหรือในเชิงชาติพันธุ์วรรณนา) ให้กับพิพิธภัณฑ์ Trocadéro ฝ่ายอาณานิคมอินโดจีน และทำงานให้กับพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ธรรมชาติแห่งเมืองปารีส นอกเหนือจากโครงการวิจัยในพื้นที่ต่าง ๆ ให้กับสำนักฝรั่งเศสฯ ด้วย

Jean-Yves Claeys ถึงแก่กรรม ณ กรุงปารีส ปี ค.ศ. ๑๙๗๘ รวมอายุทั้งสิ้น ๘๒ ปี

บรรยายภาพ: ๔. บางช่วงของการเดินทางด้วยรถไฟ ๕. วิหารพระมงคลบพิตร พระนครศรีอยุธยา ก่อนการบูรณะ ๖. โบราณสถานวัดแก้ว ไซยา ๗. พระพุทธรูปปูนปั้นปางลีลา วัดพระบรมธาตุเมืองเซียง ๘. พระสงฆ์รูปหนึ่ง ณ วัดเชียงใหม่ สันนิษฐานว่าเป็น ครูบาเจ้าศรีวิชัย ๙. ทางรถไฟบนไหล่เขาเลาะแม่น้ำยม บริเวณแก่งหลวง แพร่ ๑๐. เจดีย์วัดกู่กุด (วัดจามเทวี) ลำพูน ๑๑. Jean-Yves Claeys ในเวียดนาม ๑๒. เอกสาร L'archéologie du Siam

*ขอบคุณ สุรกานต์ โตสมบุญ สำนักฝรั่งเศสแห่งปลายบูรพทิศ กรุงเทพฯ และ ดร.เพ็ญสุภา สุขคตะ ในการสนับสนุนข้อมูลของบทความ

นิทรรศการ

คุณาวุฒิ ตลอดกาล

พุทธพงษ์ เจียมรัตตัญญู

“

เราเหมือนครอบครัวที่ไม่มีอะไรอย่างอื่น
นอกจากการเป็นครอบครัวผู้สร้างหนังไทย
ของทุกอย่างในบ้านที่เกี่ยวกับคุณพ่อคุณแม่
งาน จะยกให้หอภาพยนตร์ทั้งหมด
ที่จริงยังมีอีกหลายอย่าง แต่ส่วนหนึ่งได้มาที่
นิทรรศการนี้แล้ว ถ้าในอนาคตของพวกนี้
มีประโยชน์ก็ขอให้มีประโยชน์กับสังคม
เพราะว่าสิ่งนี้คือสิ่งที่คุณพ่อคุณแม่ผมสร้างมา

”

- คณิต คุณาวุฒิ
ลูกชายของ วิจิตร คุณาวุฒิ

เมื่อวันเสาร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ซึ่งตรงกับวันศิลปินแห่งชาติ
หอภาพยนตร์ได้จัดพิธีเปิดนิทรรศการผลงานของศิลปินแห่งชาติสาขาภาพยนตร์
คนแรก วิจิตร คุณาวุฒิ โดยเชิญ คณิต คุณาวุฒิ ลูกชายและตัวแทนครอบครัว
มาเป็นผู้ทำพิธีเปิด พร้อมด้วยบุคคลในวงการภาพยนตร์จำนวนมากที่เคยร่วมงาน
กับหนึ่งในคนทำหนังไทยที่ยิ่งใหญ่ที่สุดผู้นี้

นิทรรศการดังกล่าวมีชื่อว่า “คุณาวุฒิ ๑๐๑” จัดขึ้นเนื่องในวาระ
๑๐๑ ปี ชาตกาลของ วิจิตร คุณาวุฒิ (๒๓ มกราคม ๒๔๖๖ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐)
ผู้ใช้นามในการสร้างภาพยนตร์ว่า “คุณาวุฒิ” และเป็นผู้ทำสถิติได้รับรางวัล
ภาพยนตร์ตุ๊กตาทองมากที่สุดตลอดกาลของวงการหนังไทย โดยตลอดระยะเวลา
ที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี ๒๕๓๒ ที่คุณาวุฒียังมีชีวิตอยู่ เขาและครอบครัวได้ทยอย
มอบอุปกรณ์การทำงาน เอกสาร และข้าวของเครื่องใช้ที่สะสมรวบรวมไว้
จำนวนมากให้แก่หอภาพยนตร์ ซึ่งได้คัดสรรบางส่วนมาจัดแสดงให้ชมในวาระ
พิเศษนี้ โดยแบ่งออกเป็น ๕ ส่วนหลัก ๆ ได้แก่

ส่วนที่หนึ่ง “**เศรษฐกิจตุ๊กตาทอง**” จุดเริ่มต้นของนิทรรศการที่จะบอกเล่า
ถึงเส้นทางในวงการภาพยนตร์ของคุณาวุฒิ ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ ๒๕๙๐
ผ่านผลงานการกำกับภาพยนตร์ทั้งหมด ๓๓ เรื่อง พร้อมรูปภาพ โปสเตอร์
สิ่งเกี่ยวเนื่อง และเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยของแต่ละเรื่อง

ไฮไลต์สำคัญของส่วนนี้คือ การนำรางวัลตุ๊กตาทองตัวจริงที่คุณาวุฒิ
ได้รับมามากถึง ๒๑ รางวัล มาจัดแสดงให้ชม นอกจากจะให้เห็นถึงเครื่องกำรันตี
ฝีมือของคนทำหนังชั้นครูที่ตั้งโชว์เรียงรายแล้ว ผู้ชมยังจะได้เห็นรูปลักษณ์และ
ร่องรอยความแตกต่างในแต่ละยุคของรางวัลภาพยนตร์ที่เก่าแก่ที่สุดของไทย
นอกจากนี้ยังมีเกียรติยศอื่น ๆ มาร่วมจัดแสดง เช่น รางวัลสุพรรณหงส์ โล่ศิลปิน
แห่งชาติ ปริญญาบัตรนิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากสภาจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฯลฯ

ส่วนที่สอง “**เมื่อไหร่จะไปไกลกว่าหนังตลาด?**” ซึ่งเจาะลงไปในแนวทางการ
ทำหนังยุคแรกของคุณาวุฒิ ที่ตัวเขาเรียกว่างานพาณิชย์ศิลป์ ซึ่งสร้าง

ตามใจตลาดเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ไม่สามารถทำเพื่อคุณค่าทางศิลปะเพียงอย่างเดียว แม้บางครั้งจะต้องฝืนความรู้สึกก็ตาม

ผู้ชมจะได้เห็นลักษณะการโปรโมตของผลงานช่วงดังกล่าวผ่าน โฆว์การ์ดเด่น ๆ จากหลายเรื่อง และบทวิจารณ์ต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นว่า แม้จะทำหนังตลาด แต่คุณาวุฒียังพิถีพิถันต่องานสร้างและการนำเสนอแง่มุมลึกซึ้งของชีวิตมนุษย์ ที่นอกจากนี้ยังมีข้อเขียนเกี่ยวกับการต่อสู้ดิ้นรนของคุณาวุฒิในวงการหนังไทย

สิ่งจัดแสดงที่โดดเด่นในส่วนนี้คือ เก้าอี้โซฟาที่เคยใช้ถ่ายทำในฉากสำคัญของ *เมียหลวง* (๒๕๒๑) ผลงานที่นับได้ว่าเป็นจุดสูงสุดของงานพาณิชย์ศิลป์แบบคุณาวุฒิ นอกจากนี้ยังมีห้องฉายภาพยนตร์สารคดี *คุณาวุฒิ: วันหนึ่งเราจะหัวเราะให้แก่วันนี้* ที่หอภาพยนตร์จัดทำขึ้นมาใหม่ โดยได้นำบทสัมภาษณ์ถึงคุณาวุฒิจากบุคคลที่เคยใกล้ชิดมาร้อยเรียงทั้ง ทองปอนด์ คุณาวุฒิ, คณิต คุณาวุฒิ, ไพรัช สังวริบุตร, ยุทธนา มุกดาสนิท, สนานจิตต์ บางสะพาน, พิศมัย วิไลศักดิ์, วงเดือน อินทราวุธ, มนตรี เจนอักษร, ธงชัย ประสงค์สันติ และ งามอาจ มณีวรรณ

ส่วนที่สาม **“วันหนึ่งเราจะหัวเราะให้แก่วันนี้”** ประโยคดังกล่าวเป็นถ้อยคำที่คุณาวุฒิเคยกล่าวไว้ถึงความใฝ่ฝันว่าสักวันจะได้สร้างภาพยนตร์ที่พร้อมด้วยจิตวิญญาณและคุณค่าแห่งชีวิตธรรมดาสามัญ แทนที่จะต้องทำหนังตามใจตลาด นิทรรศการส่วนนี้จึงกล่าวถึงภาพยนตร์เรื่องสำคัญสองเรื่องที่เขาทำสำเร็จตามความตั้งใจในช่วงท้ายของการทำงาน นั่นคือ *คนภูเขา* (๒๕๒๒) และ *ลูกอีสาน* (๒๕๒๕)

ส่วนนี้มีสิ่งจัดแสดงสำคัญ ๆ เช่น ชุดที่ใช้ในการถ่ายทำเรื่อง *คนภูเขา* และจดหมายฉบับจริงของ งามอาจ มณีวรรณ ชาวนาอีสานที่คุณาวุฒินำมารับบทนำใน *ลูกอีสาน* และเมื่อทราบข่าวว่าตนได้รับรางวัลสุพรรณหงษ์ สาขาผู้แสดงนำชายยอดเยี่ยมขณะกำลังค้าแรงงานอยู่ที่ประเทศลิเบีย จึงได้เขียนจดหมายแสดงความตื่นเต้นและขอบคุณส่งมาถึงคุณาวุฒิ รวมทั้งยังมีเอกสารเกี่ยวกับภาพยนตร์แนวเดียวกันอีกเรื่องคือ *บ้านที่เมืองน้องสิบสองปันนา* ที่คุณาวุฒิเขียนบทเสร็จแล้ว แต่เกิดปัญหาทำให้โครงการสร้างถูกระงับไป

นอกจากนี้ เครื่องมือการทำงานและเอกสารหลากหลายประเภทของ “แหลมทองภาพยนตร์” บริษัทภาพยนตร์ของคุณาวุฒิ ก็ได้ได้นำออกมาจัดแสดงให้ได้ศึกษาเรียนรู้ สิ่งละอันพันละน้อยเหล่านี้ล้วนมีประวัติศาสตร์และเรื่องราวที่น่าสนใจ ยกตัวอย่างเช่น โต๊ะตัดต่อที่คุณาวุฒิใช้มาตลอดชีวิตการทำงาน โต๊ะตัวนี้เดิมเคยเป็นโต๊ะตัวเดียวของบ้าน ซึ่งใช้สำหรับกินข้าว แต่เนื่องจากในยุคตั้งต้นชีวิตคนทำหนัง คุณาวุฒียังไม่มีทุนสำหรับซื้อโต๊ะทำงานตัดต่อ ครอบครัวจึงต้องสละโต๊ะตัวนี้ให้ และนั่งกินข้าวที่พื้นแทน

ส่วนที่สี่ **“ผู้กำกับนักประพันธ์”** ส่วนนี้นำเสนอด้านการเป็นนักเขียนนักหนังสือพิมพ์ของคุณาวุฒิ อาชีพเริ่มต้นก่อนจะมาเป็นผู้กำกับภาพยนตร์ โดยได้นำของจริงทั้งโต๊ะทำงาน เครื่องพิมพ์ดีด หนังสือที่คุณาวุฒิอ่าน รวมถึงต้นฉบับงานเขียนบางส่วนมาจัดแสดง ควบคู่กับมุมนั่งอ่านที่เปิดพื้นที่ให้ผู้ชมได้มานั่งอ่านและศึกษาบทภาพยนตร์ของคุณาวุฒิ ทั้งผลงานสำคัญ เช่น *เมียหลวง*, *คนภูเขา* หรือผลงานที่ไม่มีตัวภาพยนตร์อยู่แล้ว เช่น *สายเลือดสายรัก* ฯลฯ

นิทรรศการจบลงด้วยสวนสุดท้าย แต่เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของคุณาวุฒินั่นคือ **“ทองปอนด์”** อันเป็นมุมของ ทองปอนด์ คุณาวุฒิ คู่ชีวิตที่ครองคู่มาเกินครึ่งศตวรรษและต่อสู้ฝ่าฟันด้วยกันในวงการหนังไทย ผู้เป็นทั้งตัวแทนคนสำคัญที่ยังมีชีวิตอยู่ของผู้หญิงในยุคที่ภาพยนตร์ไทยยังคงเป็นระบบอุตสาหกรรมในครัวเรือน และเป็นผู้มีส่วนสร้างให้ผลงานทุกเรื่องของคุณาวุฒิเกิดขึ้นได้จริง

ทองปอนด์ คุณาวุฒิ จะมีอายุครบ ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๙ พฤษภาคม ปีนี้ ในมุมดังกล่าว ได้จัดแสดงกระเป๋าสตางค์และอุปกรณ์ถ่ายหนังที่เธอเป็นผู้รับผิดชอบในกองถ่ายของคุณาวุฒิ รวมถึงภาพถ่ายในวันวาน และภาพวาดฉบับจริงจากศิลปินสองคน คนแรกคือ จักรพันธ์ โปษยกฤต ศิลปินแห่งชาติ ที่ได้วาดรูปทองปอนด์สมัยยังสาว ไว้ตั้งแต่ตอนที่เขาเป็นนักเรียนวชิราวุธวิทยาลัย และคนที่สองคือ ทนง วีระกุล นักวาดโปสเตอร์หนังไทย ที่ได้วาดรูปคู่ทองปอนด์กับคุณาวุฒิในวัยชราไว้ นอกจากนี้ทนงยังเป็นผู้วาดรูปพอร์ตเทรตคุณาวุฒิ ที่ได้นำมาเป็นโปสเตอร์ของนิทรรศการ และจัดแสดงภาพวาดของจริงอยู่ในนิทรรศการนี้ด้วย

นิทรรศการ คุณาวุฒิ ๑๐๑ จะจัดแสดงไปจนถึงวันอาทิตย์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ ชั้น ๒ อาคารสรรพาสตรศุภกิจ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) สำหรับผู้ที่ไม่อาจเดินทางมาชมได้ยังสามารถเข้าชมภาพบางส่วนได้ที่นิทรรศการออนไลน์ Google Arts & Culture ของหอภาพยนตร์ <https://artsandculture.google.com/partner/thai-film-archive>

เรียนรู้อดีต-มองปัจจุบัน

จากภาพยนตร์ร่วมสมัย

กับโรงหนังโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๗

กัลยรัตน์ ธีรฤทธิยากร

นับตั้งแต่โครงการโรงหนังโรงเรียนริเริ่มมาอย่างยาวนาน มาถึงปีการศึกษา ๒๕๖๗ นี้กำลังเข้าสู่ปีที่ ๑๓ หากเปรียบเป็นอายุคนก็กำลังเติบโตพ้นจากวัยเด็กก้าวเข้าสู่วัยรุ่น เลื่อนขึ้นไปเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว เด็กที่ชื่อโรงหนังโรงเรียน ภายใต้การดูแลของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการจัดฉายภาพยนตร์ให้แก่คณะนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นปฐมวัย ไปจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีหัวใจคือการบ่มเพาะวิถีชีวิตแห่งการชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์ในฐานะกิจกรรมทางสังคม พร้อมไปกับการเรียนรู้มารยาทในการใช้โรงภาพยนตร์อันเป็นพื้นที่สาธารณะที่ใช้ร่วมกับผู้คนในสังคม ทั้งยังบ่มเพาะพฤติกรรมชมภาพยนตร์ที่นอกเหนือจากเพื่อความบันเทิงไปสู่การชมภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ให้เกิดปัญญาอีกด้วย โดยตลอดการเติบโตของโรงหนังโรงเรียนที่ผ่านมา ได้ต้อนรับนักเรียนจากหลากหลายโรงเรียนมาเปิดรับประสบการณ์การรับชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์และเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ผ่านสื่อภาพยนตร์

ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ นี้ โรงหนังโรงเรียนเตรียมต้อนรับเปิดทอมใหม่ด้วยโปรแกรมภาพยนตร์ที่คัดสรรเพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละช่วงวัย โดยย้อนกลับไปสำรวจภาพยนตร์ในอดีตที่

เมื่อกาลเวลาผ่านไปแล้วยังพบความร่วมมือบางอย่างและยังทำงานกับผู้ชมในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี มีหลากหลายประเด็นที่น่าสนใจต่อการนำมาพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และต่อยอดบทสนทนา เพื่อสร้างสรรค์วัฒนธรรมของการชมภาพยนตร์ให้แก่เยาวชนไทย ในบทความนี้จะขอแนะนำภาพยนตร์บางส่วนในโปรแกรมโรงหนังโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ดังนี้

ระดับชั้นปฐมวัย นำเสนอภาพยนตร์ที่เน้นการเรียนรู้ด้านสี รูปทรง ลักษณะของสิ่งของต่าง ๆ สัตว์และธรรมชาติ รวมไปถึงการรู้จักทำตามกฎ กติกา ตัวอย่างภาพยนตร์ในโปรแกรม เช่น *บรูด้าน้อยผจญภัย* ชุดแอนิเมชันขนาดสั้นผลงานคนไทยที่พาไปรู้จักสัตว์น้ำหลากหลายชนิดมากมายสีสันได้ทึ่งทะเล และการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่แตกต่างกัน พร้อมกับการมองเห็นคุณค่าของคนอื่นและคุณค่าในตัวเอง นอกจากนี้ยังมีภาพยนตร์แอนิเมชันขนาดยาวที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นปฐมวัยด้วยเช่นกัน เช่น *The Good Dinosaur* ผจญภัยไดโนเสาร์เพื่อนรัก พาไปเปิดโลกจินตนาการสมัยที่ไดโนเสาร์ยังไม่สูญพันธุ์ รู้จักความหมายและคุณค่าของครอบครัว การก้าวข้ามความกลัว และมีมิตรภาพระหว่างมนุษย์กับสัตว์

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น โปรแกรมภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้รู้จักตัวเอง รู้จักผู้อื่น แยกแยะสิ่งที่ดีและไม่ดี พัฒนาทัศนคติ คุณธรรม จริยธรรม และเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น ภาพยนตร์เรื่อง *How To Train Your Dragon* อภินิหารไวคิงพิชิตมังกร ภาพยนตร์แอนิเมชันที่เคยได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลออสการ์ครั้งที่ ๘๓ ในสาขาภาพยนตร์แอนิเมชันขนาดยาวยอดเยี่ยมแห่งปี นำเรื่องราวของชาวไวคิงและมังกรในตำนานมาเล่าโดยมีแง่คิดเรื่องอคติผ่านเรื่องราวหรือความเชื่อ การรู้จักให้อภัย และมีมิตรภาพต่างสายพันธุ์ หรือภาพยนตร์แอนิเมชันเรื่อง *Sing* ร้องจริง เสียงจริง ที่ชวนเพลิดเพลินไปกับการเล่าเรื่องแนวมิวสิคัลคอมเมดี้

How To Train Your Dragon

แต่แฝงประเด็นเรื่องการรู้จักความฝันของตัวเองและกล้ามุ่งมั่นที่จะทำตามฝัน ความสัมพันธ์ในครอบครัว และมิตรภาพ

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ภาพยนตร์สำหรับนักเรียนวัยที่เน้นความคิดสร้างสรรค์ รู้หน้าที่ รู้จักสิทธิของตัวเอง เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสังคม ตัวอย่างเช่น *Mr. Peabody & Sherman ผจญภัยท่องเวลากับนายพิบอดีและเชอร์แมน* ภาพยนตร์แอนิเมชันที่สอดแทรกความรู้วิทยาศาสตร์และประวัติศาสตร์โลกผ่านการผจญภัยข้ามเวลา โดยมีประเด็นลึกซึ้งถึงความสำคัญของครอบครัว ความรักระหว่างคนและสัตว์ ไปจนถึงความเห็นอกเห็นใจกัน หรือจะเป็นภาพยนตร์ที่ครองใจเด็กทุกรุ่นมาอย่างยาวนานอย่างเรื่อง *E.T. the Extra-Terrestrial อี.ที. เพื่อนรัก* ของ สตีเวน สปีลเบิร์ก ผู้กำกับระดับโลก ขวนเปิดจินตนาการถึงสิ่งมีชีวิตนอกโลกผ่านจอหนังภายใต้ความโดดเดี่ยว เกิดเป็นมิตรภาพความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างดาว

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ขอแนะนำภาพยนตร์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ปัญหาของมนุษย์และสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น ความสัมพันธ์กับผู้อื่น พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและทัศนคติ ไปจนถึงพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ในปีนี้ได้หยิบเอาภาพยนตร์เก่ามาเข้าโปรแกรมใหม่อย่างเรื่อง *Billy Elliot บิลลี เอลเลียต ฝ่ากำแพงฝันให้ลั่นโลก* ภาพยนตร์ก้าวผ่านวัย (coming of age) ที่ชวนไปสำรวจบริบทและค่านิยมในยุคสมัยหนึ่งที่อาจยังร่วมสมัยอยู่ในประเด็นการเหยียดเพศ ค่านิยมความเป็นชายและหญิง รวมไปถึงการรู้จักความสามารถและความฝันของตัวเองเพื่อไปให้ถึงฝัน และภาพยนตร์ใหม่อีกเรื่องในโปรแกรม *The Hate U Give (เดอะเฮตยูกิฟ)* ภาพยนตร์ที่สร้างจากหนังสือในชื่อเดียวกันของนักเขียน แอนจี โทมัส ที่ยังคงความร่วมมือสะท้อนปัญหาการเหยียดเชื้อชาติสีผิว และการลุกขึ้นมาส่งเสียงต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ซึ่งสอดคล้องไปกับการเคลื่อนไหว Black Lives Matter ที่เกิดขึ้นอยู่ในสังคมระดับสากล

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้ชมวัยนี้ ภาพยนตร์เน้นการนำเสนอปัญหาสังคม กระตุ้นให้เยาวชนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา มุ่งพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุ

เป็นผลรวมไปถึงการมองภาพยนตร์ในฐานะงานศิลปะ ขอแนะนำภาพยนตร์ใหม่ของโปรแกรม *หมานคร* ผลงานคลาสสิกของ วิศิษฎ์ ศาสนเที่ยง ผู้กำกับไทย ซึ่งเคยได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในภาพยนตร์ที่ดีที่สุดในโลก ปี ๒๕๔๗ จากผลโหวตของนิตยสารไทม์แม็กกาซีน ด้วยวิธีการเล่าเรื่องที่ฉีกไปจากขนบทั่วไป กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ให้มองภาพยนตร์อย่างมีศิลปะ และยังสะท้อนประเด็นสังคมเมืองอีกด้วย และภาพยนตร์ใหม่อีกเรื่องของโปรแกรม *Ingrid Goes West สติแตกแหวกโซเชี่ยล* ภาพยนตร์ที่นำเสนอเรื่องราวของวัยรุ่นที่หลงใหลภาพสวยงามในโลกออนไลน์จนอยากมีตัวตนตามคนอื่น สะท้อนถึงปัญหาจากการใช้สื่ออย่างไม่ระวัง

ทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของภาพยนตร์ที่ได้รับการคัดสรรเข้าโปรแกรมภาพยนตร์ในกิจกรรมโรงหนังโรงเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๗ ท่านสามารถดูรายชื่อภาพยนตร์และข้อมูลโปรแกรมภาพยนตร์โรงหนังโรงเรียนได้ที่เว็บไซต์ www.fapot.or.th และติดตามภาพบรรยากาศกิจกรรมได้ที่เพจโรงหนังโรงเรียน www.facebook.com/thaicinemaschool

กิจกรรมโรงหนังโรงเรียนพร้อมต้อนรับคณะครูและนักเรียนจากโรงเรียนต่าง ๆ ตลอดทั้งปี ส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์การชมภาพยนตร์ให้กับเยาวชนโดยไม่มีค่าใช้จ่าย เปิดให้บริการทุกวันอังคาร-ศุกร์ วันละ ๒ รอบ ในรอบเช้าและรอบบ่าย จำกัดรอบละไม่เกิน ๒๒๐ คน โรงเรียนที่สนใจสามารถติดต่อจองรอบเข้าร่วมกิจกรรมหรือสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่งานโรงหนังโรงเรียน เบอร์โทรศัพท์ ๐ ๒๔๘๒ ๒๐๑๓-๑๕ ต่อ ๑๓๐๘ หรืออีเมล faschoolcinema@fapot.or.th

★ ลานดารา นันทวัน เมฆใหญ่

เสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๗

กิจกรรมลานดาราประจำเดือนพฤษภาคมนี้ หอภาพยนตร์ มีโอกาสได้ต้อนรับนักแสดงระดับปุษนียบุคคลของวงการบันเทิงไทย นันทวัน เมฆใหญ่ ผู้ที่แม้จะโดดเด่นในฐานะนางเอกละครโทรทัศน์ คนสำคัญ หากแต่ยังคงมีส่วนร่วมในวงการภาพยนตร์ไทยด้วยผลงานที่ได้รับการจดจำจากแฟน ๆ

นันทวัน เมฆใหญ่ เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๘ ขณะเรียนอยู่ที่วิทยาลัยพณิชยการพระนคร เธอได้ไปสมัครเรียน นาฏศิลป์ไทยกับ สัมพันธ์ พันธุ์มณี และเรียนขับร้องกับ สุรางค์ ดุริยพันธุ์ ในช่วงวันหยุด ที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๔ บางขุนพรหม ความตั้งใจและความสามารถด้านศิลปะการแสดงของนันทวันทำให้ จำนง รั้งสิกุล ผู้อำนวยการสถานี ให้ออกมาแสดงออกอากาศทางโทรทัศน์ เริ่มต้นจากรำประกอบฉาก รำเดี่ยว ร้องเพลงไทยเดิม ไปจนกระทั่งได้แสดง ละคร ในวัยเพียงแค่ ๑๖ ปี

ละครเรื่องแรกที่นันทวันแสดง คือเรื่อง “เครือฉรรค์” คู่กับ นฤพนธ์ ดุริยพันธุ์ ซึ่งเป็นละครเรื่องที่ท้าทายความสามารถเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีเพลงไทยเดิมประกอบมากกว่าละครทั่วไปหลายเท่าตัว หลังจากนั้นเมื่อเรียนจบ นันทวันได้เตรียมไปศึกษาต่อด้านเลขานุการที่ประเทศอังกฤษตาม ความตั้งใจของครอบครัว แต่ก่อนจะออกเดินทาง เธอได้รับการเสนอให้มารับบทเป็น “เรียม” นางเอกละครเรื่อง “แผลเก่า” ในปีพ.ศ. ๒๕๐๗ คู่กับ กำธร สุวรรณปิยะศิริ ในบท “ขวัญ” ผู้ที่ต่อมากลายเป็นคู่รักในชีวิตจริงของเธอ

หลังจากหยุดพักงานแสดงไป ๓ ปี เมื่อศึกษาจบจากต่างประเทศ นันทวันได้กลับมาทำงานที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๔ บางขุนพรหม อีกครั้งในแผนกต่างประเทศ โดยนอกจากงานในหน้าที่ประจำแล้ว เธอยังร่วมทำหน้าที่อื่น ๆ เช่น เป็นผู้ประกาศ ร้องเพลง รำ แพลบทสารคดี บรรยายสารคดี พากย์เสียง ฯลฯ และที่สำคัญคือแสดงละคร ผลงานละคร เรื่องเด่น ๆ ของนันทวัน ตั้งแต่ยุคช่อง ๔ บางขุนพรหมไปจนถึงสถานี โทรทัศน์ช่องอื่น ๆ เช่น สวรรค์เบี่ยง (๒๕๑๔) วิมานไฟ (๒๕๑๕) สีแผ่นดิน (๒๕๑๖, ๒๕๓๔) ผู้ชนะสิบทิศ (๒๕๒๓) นางทาส (๒๕๒๔) ฯลฯ

ในระยะแรกที่มีชื่อเสียงจากงานแสดงละครโทรทัศน์ มีผู้สร้าง ภาพยนตร์หลายรายทาบทามให้เธอมาแสดงภาพยนตร์ แต่นันทวัน

ได้ปฏิเสธไป จนกระทั่งตอบรับแสดงภาพยนตร์เรื่องแรกคือ *ไม่มีคำตอบ* จาก *สวรรค์* ผลงานการสร้างเรื่องแรกของพระเอกคนสำคัญ สมบัติ เมทะนี ซึ่งทั้งแสดงนำและกำกับด้วย โดยนันทวันได้รับบทเด่นเป็นนางเอกอีกคน ของเรื่องที่ประกบกับสมบัติ ควบคู่ไปกับอีกหนึ่งนางเอก อรรณญา นามวงษ์ ภาพยนตร์ออกฉายในปี ๒๕๑๖ นับเป็นครั้งแรกที่แฟน ๆ ละครโทรทัศน์ ได้ชมผลงานของเธอบนจอใหญ่

ต่อมา นันทวันยังได้รับบทเด่นในภาพยนตร์เรื่อง *วังน้ำค้าง* (๒๕๑๗) ผลงานการสร้างและกำกับของ ชูติมา สุวรรณรัต และ *เหมือนหนึ่งในฝัน* (๒๕๑๙) กำกับโดย ฉลาย ศรีรัตน และ ปรีชา พิบุลย์เวช แต่เนื่องด้วยโรคประจำตัวคือ โรคภูมิแพ้ ที่จะมีอาการทางผิวหนังปรากฏ ทุกครั้งเมื่อสัมผัสกับแสงแดด ทำให้เธอไม่อาจรับงานแสดงภาพยนตร์ ได้มากนักเนื่องจากมักจะต้องถ่ายทำนอกสถานที่

อย่างไรก็ตาม นันทวันยังมีผลงานแสดงภาพยนตร์ในบทสมทบ อีกหลายเรื่อง เช่น *รักจ๊กจ๊ก* (๒๕๒๕) *ดวงใจกระซิบรัก* (๒๕๒๙) *คู่สร้าง คู่สม* (๒๕๓๐) *กลิ่นสี 2 ตอน จีบสาวจี-จี๊* (๒๕๓๒) *ทหารเกณฑ์กับก๊าบ* (๒๕๓๓) ในขณะที่เดียวกัน เธอยังมีผลงานการพากย์เสียงภาพยนตร์ โดยเรื่องสำคัญ คือ *เมียหลวง* (๒๕๒๑) และ *คนภูเขา* (๒๕๒๒) ซึ่งกำกับโดย วิจิตร คุณาวุฒิ ทั้งสองเรื่อง นอกจากนี้ นันทวันยังมีความสามารถอันเป็นที่ประจักษ์แก่ ผู้ชมอีกหลายด้าน ทั้งการขับร้องและการเป็นพิธีกรโทรทัศน์

วันเสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคมนี้ หอภาพยนตร์จะนำผลงานการแสดง ภาพยนตร์เรื่องแรกของนันทวัน *ไม่มีคำตอบจากสวรรค์** (๒๕๑๖) ซึ่งได้ สแกนภาพและเสียงใหม่จากฟิล์มเนกาทีฟในคลังอนุรักษ์ ออกมาจัดฉาย และเชิญ นันทวัน เมฆใหญ่ มาร่วมสนทนาถึงประสบการณ์ในการแสดง ภาพยนตร์ รวมถึงเรื่องราวที่น่าสนใจในวงการโทรทัศน์ พร้อมทั้งเกียรติ ประทับรอยมือรอยเท้าเป็นดาวดวงที่ ๒๐๓ บนลานดารา เริ่มกิจกรรม ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป ●

*เนื่องจากฟิล์มเนกาทีฟเสียงบางส่วนของภาพยนตร์ *ไม่มีคำตอบจากสวรรค์* เสียหาย ทำให้ภาพยนตร์ฉบับที่จัดฉายจะไม่มีเสียงประมาณ ๑๐ นาที

PRIDE MONTH EVENTS

เดือนมิถุนายน เดือนแห่งความภาคภูมิใจของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ หรือ Pride Month ประจำปีนี้

หอภาพยนตร์มีสองกิจกรรมสำคัญ ทั้งโปรแกรมฉายหนังสุดสัปดาห์ในหัวข้อสมรสเท่าเทียม และรายการเสวนาว่าด้วยปรากฏการณ์วาย

Weekend Spotlight: สมรสเท่าเทียม

ศุกร์ที่ ๑๕ - อาทิตย์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

ปลายเดือนมีนาคม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม ที่จะรับรองสิทธิสมรสสำหรับบุคคลสองคน โดยไม่มีเงื่อนไขเรื่องเพศ และส่งต่อให้ที่ประชุมวุฒิสภา ซึ่งได้มีมติเห็นชอบร่างกฎหมายดังกล่าวในวาระหนึ่งไปเมื่อวันที่ ๒ เมษายน แม้ขณะนี้กระบวนการในขั้นตอนของวุฒิสภายังไม่สิ้นสุด แต่การเห็นชอบดังกล่าวก็นับเป็นหัวข้อที่ได้รับการพูดถึงอย่างกว้างขวางในสังคม

เพื่อรับกับนิมิตหมายที่ดีของความก้าวหน้าด้านสิทธิความหลากหลายทางเพศในไทยครั้งนี้ หอภาพยนตร์จึงจัดโปรแกรมพิเศษ “Weekend Spotlight: สมรสเท่าเทียม” นำผลงานที่มีประเด็นเกี่ยวกับชีวิตคู่ของคนเพศเดียวกันมาจัดฉายในช่วงสุดสัปดาห์กลางเดือนมิถุนายน

โปรแกรมนี้เริ่มต้นในวันศุกร์ที่ ๑๕ ด้วยหนังไทยสองเรื่อง คือ *1448 Love Among Us รักเรา..ของใคร* (๒๕๕๗) ที่มุ่งเน้นตั้งคำถามถึงกฎหมายมาตรา ๑๕๔๘ ที่ระบุเพศคู่สมรสไว้เฉพาะชาย-หญิง จัดฉายควบคู่กับ *Fathers* (๒๕๕๙) ซึ่งว่าด้วยคูรักรุ่นใหม่ที่ตัดสินใจรับบุตรบุญธรรมมาเลี้ยงตั้งแต่ยังเป็นทารก

วันเสาร์ที่ ๑๕ เป็นผลงานที่ต่างเฟื่องเข้าฉายในไทยปีนี้ โดยการจัดจำหน่ายของ Documentary Club เรื่องแรก *Egoist* (๒๕๖๕) หนังสือนิยายที่บอกเล่าอุปสรรคความสัมพันธ์ระหว่างคูรักรุ่นที่มีฐานะต่างกัน เรื่องที่สอง *Weekend* (๒๕๕๔) หนังสือนิยายเล่าเรื่องชายหนุ่มสองคนที่เจอกันในช่วงสุดสัปดาห์ ซึ่งนำไปสู่บทสนทนาเกี่ยวกับความรักของคนเพศเดียวกัน

ปิดท้ายด้วยวันอาทิตย์ที่ ๑๖ กับผลงานแนวครอบครัวจากยุโรปที่ได้รับการสนับสนุนจากสถานเอกอัครราชทูตสองแห่ง ประกอบด้วยสเปนคือ *My Straight Son* (๒๕๕๕) เมื่อลูกชายต้องกลับมาสานสัมพันธ์กับพ่อที่ห่างเหิน พร้อมกับทราบข่าวว่าพ่อเป็นชายรักชาย กับฝรั่งเศส *Two of Us* (๒๕๖๒) ว่าด้วยความรักของหญิงวัยเกษียณสองคนที่ความสัมพันธ์ต้องพลิกผัน เมื่อลูกสาวฝ่ายหนึ่งล่วงรู้ความจริงที่ปกปิดเอาไว้

ติดตามรอบฉายของโปรแกรมนี้อีกที่หน้า ๒๙

เสวนาภาพยนตร์: ส้ารวจปรากฏการณ์วาย

เสาร์ที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

หากใครได้ติดตามวงการบันเทิงไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมา คงรับรู้ถึงความนิยมของสื่อบันเทิงวาย ไม่ว่าจะเป็นนิยายวายที่กลายเป็นประเภทของหนังสือที่มีชั้นของตัวเองโดดเด่นในร้านหนังสือ หรือซีรีส์วายที่สามารถหาดูได้ทางโทรทัศน์ทุก ๆ วัน ความนิยมของสื่อบันเทิงวายยังเข้ามาถึงสื่อภาพยนตร์ ซึ่งมีทั้งการสร้างภาพยนตร์วายขึ้นมาใหม่ หรือการนำซีรีส์ที่ฉายทางโทรทัศน์มาตัดต่อให้เป็นฉบับฉายตามโรงภาพยนตร์

แม้ว่าอุตสาหกรรมสื่อบันเทิงวายกำลังเฟื่องฟู จนกระทั่งถูกผู้มีอำนาจมองว่าจะเป็น “สินค้าวัฒนธรรม” หนึ่งของประเทศไทยที่จะส่งออกไปทั่วโลก แต่อีกด้านหนึ่ง สื่อบันเทิงวายก็ถูกกระแสวิพากษ์วิจารณ์เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหา โดยเฉพาะการนำเสนอฉากวาบหวิว คุณภาพของเนื้อหาที่ออกมา รวมไปถึงค่านิยมของสื่อบันเทิงที่เชิดชู “ผู้ชายหน้าตาดี” หรือการกีดกันความหลากหลายทางเพศออกจากเนื้อหา เป็นต้น

วันเสาร์ที่ ๒๒ มิถุนายน หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ขอเชิญผู้สนใจมาร่วมกันสำรวจปรากฏการณ์สื่อบันเทิงวายที่เราได้เห็นในทุกวันนี้ ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของ “วาย” คุณลักษณะหรือไวยากรณ์เฉพาะของสื่อบันเทิงวาย พัฒนาการของสื่อบันเทิงวายในประเทศไทย กระแสความนิยมของสื่อวาย ผลกระทบของสื่อวายที่มีต่อสังคม กระแสฐานแฟนคลับของนักแสดงวาย เปรียบเทียบสื่อวายของไทยกับของประเทศอื่น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างสื่อวายกับประเด็นการเชิดชูความหลากหลายทางเพศ และทิศทางของสื่อวายในอนาคต ฯลฯ โดยได้รับเกียรติจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ๒ ท่าน ได้แก่ อรรถ บุนนาค นักเขียน นักแปล และบรรณาธิการสำนักพิมพ์ JLit และ รศ.นันทนีย์ ประสานนาม จากภาควิชาวรรณคดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรมเสวนาภาพยนตร์ “ส้ารวจปรากฏการณ์วาย” จะจัดขึ้นที่โรงภาพยนตร์ศาลาศินีมา ชั้น ๖ อาคารสรรพศาสตร์ศุภกิจ เปิดงานด้วยการฉายภาพยนตร์เรื่อง *รักแห่งสยาม* (๒๕๕๐) หนังสือนิยายที่เป็นเสมือนใบเบิกทางให้แก่การมาถึงของซีรีส์วาย ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป

รำลึก วินัย ไกรบุตร

โปรแกรมคัดสรรผลงานเด่นของ วินัย ไกรบุตร นักแสดงผู้จากไปพร้อมความอาลัยเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคมที่ผ่านมา ภาพยนตร์ในชุดนี้มีทั้งการแสดงหนังเรื่องแรกคือ *หอบรักหมา*

ห่มป่า (๒๕๓๗) ตามด้วยบทบาทที่ประสบความสำเร็จและโด่งดังเป็นอย่างมากคือ บท “มาก” ในภาพยนตร์เรื่อง *นางนาก* (๒๕๔๒) และต่อยอดไปสู่งานแนวพีเรียตเรื่องสำคัญอีกเรื่องคือ *บางระจัน* (๒๕๔๓) นอกจากนี้ยังมีหนังดราม่า *ธรรมิกราช* (๒๕๔๕) ที่วินัยแสดงเป็นสองตัวละคร และหนังตลก *ปล้นนยะ* (๒๕๔๗) ซึ่งกล้าฉีกภาพพระเอกมารับบทเป็นกะเทยปล้นธนาคาร นอกจากนี้ยังมีเรื่อง *เทริด* (๒๕๕๙) ที่เขาร่วมแสดงและจัดรวมอยู่ในโปรแกรมสายได้

นางนาก

๒๕๔๒ / กำกับโดย นนทรีย์ นิมิบุตร / สร้างโดย ไท เอ็นเตอร์เทนเมนต์ / นำแสดงโดย วินัย ไกรบุตร, อินทิรา เจริญปุระ / ความยาว ๑๐๐ นาที

ภาพยนตร์ที่สร้างจากตำนานความรักระหว่างมนุษย์กับวิญญาณแห่งคลองพระโขนง เรื่องราวของผีแม่นากที่เสียชีวิตขณะคลอดลูก ระหว่างที่สามีกถูกเกณฑ์ทหารไปออกรบ โดยเน้นความสมจริงทางประวัติศาสตร์มากกว่าภาพยนตร์ทุกฉบับที่เคยสร้างกันมาก่อนหน้า และประสบความสำเร็จอย่างมากมาตลอดทั้งรายได้และคำวิจารณ์ เป็นปรากฏการณ์สำคัญของวงการหนังไทย ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๔ ประจำปี ๒๕๕๗

DCP

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๔ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

บางระจัน

๒๕๔๓ / กำกับโดย ธนิตย์ จิตนุกูล / สร้างโดย ฟิล์มบางกอก / นำแสดงโดย วินัย ไกรบุตร, จริญญา งามดี, บิณฑ์ บรรลือฤทธิ์, บงกช คงมาลัย / ความยาว ๑๑๘ นาที

ภาพยนตร์ที่บอกเล่าตำนานวีรกรรมของชาวบ้านบางระจันที่คนไทยรู้จักกันดีในฐานะภาพแทนของความสมัครสมานสามัคคีต่อสู้กับศัตรูที่เข้ามารุกราน โดยเพิ่มอรรถรสให้ตัวละครน่าซึ่งเป็นชาวบ้านธรรมดาทั้ง ๑๑ คนมีมิติมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ประสบความสำเร็จอย่างมากทั้งด้านรายได้และรางวัล รวมทั้งได้รับการยอมรับในต่างประเทศ

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๔ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

อังคารที่ ๒๘ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

หอบรักหมาป่า

DCP

๒๕๓๗ / กำกับโดย บัณฑิต ฤทธิธกล / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย จักรกฤษณ์ อัมระตัน, จันทรจิรา จูแจ้ง, วินัย ไกรบุตร, แอน ทองประสม / ความยาว ๑๐๕ นาที

ขลิต และ ดนัย ดันตันไปถึงภาคเหนือเพื่อพิสูจน์รักแท้ที่มีต่อ ฉวีวรรณ และ ดาหวัน ลูกสาวของ ศิริ นักธุรกิจผู้มีอิทธิพล แต่เหตุการณ์กลับตาลปัตรให้พวกเขาต้องกลายเป็นตัวการลักพาตัวลูกสาวของศิริ ซึ่งยังเกิดการสลับคู่กัน การไล่ล่าสุดอลเวงท่ามกลางผืนป่าที่กว้างใหญ่จึงเกิดขึ้น

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๒๙ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

รรณิกรแส

๒๕๔๕ / กำกับโดย สมศักดิ์ โตประทีป / สร้างโดย ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น / นำแสดงโดย วินัย ไกรบุตร, หทัยทิพย์ สีสั่งข์ / ความยาว ๑๒๔ นาที

เมื่อครอบครัวยากไร้ต้องทุกข์ระทมจากการเอารัดเอาเปรียบของนายทุนผู้มั่งมี จนทำให้พ่อผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวต้องสูญเสียแขนทั้งสองข้าง ภรรยาอันหนักอึ้งจึงตกไปอยู่กับผู้เป็นแม่ โดยเธอต้องทำงานหนักเพื่อเพาะปลูกเลี้ยงชีพ แม้ว่าผืนดินจะแห้งแล้งจนคนในหมู่บ้านต่างถอดใจ แต่แม่ทนต่อสู้จนลูกเติบโต และลุกขึ้นเผชิญหน้ากับนายทุนจอมโลภทว่าโชคชะตากลับซ้ำเติม เมื่อลูกต้องถูกบีบบังคับให้กลายเป็นโจรถึงอย่างไร แม่จำต้องปกป้องลูกและความถูกต้องด้วยชีวิตของตนเอง

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ศุกร์ที่ ๒๔ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ปล้นนยะ: Spicy Beauty Queen in Bangkok

(Thailand / 2004 / 118 min)

๒๕๔๗ / กำกับโดย พจน์ อานนท์ / สร้างโดย อาร์เอสฟิล์ม / นำแสดงโดย วินัย ไกรบุตร, จาตุรงค์ มกจ๊ก, ธงชก มกจ๊ก, เกื้อดี อารามบอย / ความยาว ๑๑๘ นาที

เรื่องราวของกะเทย ๔ คน ๔ สไตล์ ที่ตัดสินใจร่วมมือกันปล้นเงินจากธนาคารหน้าปากซอย โดยหวังว่าเงินที่ได้จากการปล้นจะสามารถเติมเต็มให้ชีวิตของพวกเขาสมบูรณ์ได้ แต่แผนการปล้นกลับไม่ได้ราบรื่นอย่างที่คิด เพราะโจรร้ายรุ่นอีกกลุ่มหนึ่งกลับบุกมาปล้นธนาคารเดียวกันพร้อม ๆ กัน การต่อสู้แย่งเงินที่ปล้นจึงเกิดขึ้น

รอบฉาย: พุธที่ ๘ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 8 May / 15.30

พุธที่ ๒๙ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 29 May / 13.00

สายใต้

ภาคใต้ นับเป็นพื้นที่ที่มีอัตลักษณ์แข็งแรงและโดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นสำเนียงภาษา อาหารการกิน ศิลปวัฒนธรรม นิสัยใจคอ หรือความเป็นท้องถิ่นนิยม ตลอดจนภูมิประเทศที่งดงาม แต่ในขณะเดียวกันดินแดนปลายด้ามขวานแห่งนี้ยังเป็นแหล่งรวมความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และความเชื่อของผู้คนเข้าไว้ด้วยกัน ท่ามกลางประวัติศาสตร์และอารยธรรมที่เข้มข้นยาวนาน

เรื่องราวในภาคใต้จึงอุดมไปด้วยแง่มุมและวัตถุดิบให้หยิบยกมานำเสนอผ่านสื่อภาพยนตร์ เดือนพฤษภาคมนี้ หอภาพยนตร์ขอพาผู้ชมออกเดินทางผ่าน “สายใต้” ไปสำรวจภาคใต้ในบริบทต่าง ๆ ผ่านสายตาคอนทราสต์ เริ่มต้นจากผลงาน “หนังเรื่องแรก” ของผู้กำกับคนใต้แท้ ๆ ตั้งแต่ระดับตำนาน เชิด ทรงศรี ผู้นำศิลปะการแสดงพื้นเมืองและฉากนครศรีธรรมราชบ้านเกิดมาผูกเรื่องเป็นภาพยนตร์ *โนห์รา* (๒๕๐๙) ทำสิบปีต่อมา เอกชัย ศรีวิชัย อีกหนึ่งศิลปินเมืองคอนคนสำคัญ ซึ่งผันตัวมาสร้างหนังเกี่ยวกับภาคใต้อย่างต่อเนื่องจริงจังก็ได้ นำศิลปะโนห์ราที่ถ่ายทอดอีกครั้งใน *เทริด* (๒๕๕๙) และคนสุดท้ายคือ เกรียงไกร มณวิจิตร จากนครศรีธรรมราช เจ้าของผลงาน *รักนะ ซุปซู* (๒๕๖๓) หนังโรแมนติกที่เล่าเรื่องราวผ่านการทำอาหารมลายู และวิถีชีวิตสังคมพหุวัฒนธรรมในชายแดนใต้

จากวัฒนธรรมมาสู่ประเด็นทางการเมืองในโปรแกรมนี้มีย้อนไปตั้งแต่ *นครตะรุเตา* (๒๕๑๙) หนังที่กล่าวถึงเกาะคุมขังนักโทษการเมืองในช่วงทศวรรษ ๒๕๑๐ ถัดมาคือ *หาดใหญ่ใจสู้* (๒๕๑๒) ผลงานชุด 7 *ประจัญบาน* ยุคสงครามเย็นที่ใช้หาดใหญ่เป็นฉากหลัง และ *พลเมืองอุทลิ่ง* (๒๕๕๒) สารคดีขนาดยาวซึ่งฉายภาพความขัดแย้งในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผ่านกรณีการสูญเสียของครูสาวผู้ถูกจับเป็นตัวประกันและรุมทำร้าย

ปัญหาไฟใต้ยังถูกกล่าวถึงใน *โอเค เบตง* (๒๕๔๖) เรื่องราวของอดีตพระที่จำต้องสึกออกมาใช้ชีวิตร่วมระหว่างสังคมไทยพุทธและมุสลิม ในทศวรรษเดียวกันนั้น ยังมีงานเกี่ยวกับภาคใต้ที่เป็นที่จดจำทั้ง *ตะลุมนุก มหาวาดภัยล้างแผ่นดิน* (๒๕๔๕) หนังแนวภัยพิบัติที่สร้างจากเหตุการณ์พายุถล่มครั้งใหญ่ในปี ๒๕๐๕ และ *มหา'ลัยเหมืองแร่* (๒๕๔๘) ผลงานดัดแปลงจากชุดเรื่องสั้นของ อาจินต์ ปัญจพรรค์ ที่กลั่นมาจากประสบการณ์สมัยทำงานเหมืองที่พังงา

ข้ามมายังทศวรรษ ๒๕๕๐ ช่วงเวลาที่หนังไทยนอกกระแสเริ่มมีบทบาทมากขึ้น ภาคใต้ก็ยังเป็นหนึ่งในหัวข้อที่ได้รับการนำมาบอกเล่าอย่างหลากหลาย ในโปรแกรมนี้มีทั้ง *ที่ว่างระหว่างสมุทร* (๒๕๕๘) ซึ่งนำเสนอแง่มุมของแรงงานพม่าพลัดถิ่นที่คอคอดกระ *มหาสมุทรและสุสาน* (๒๕๕๘) ที่ถ่ายทอดบรรยากาศอันลึกลับและหวาดระแวงในการเดินทางลงปัตตานีของหญิงสาวมุสลิมจากกรุงเทพฯ *มหาลัยว้าวชน* (๒๕๖๐) ภาพยนตร์ว่าด้วยความฝันและพลังหนุ่มของกลุ่มเด็กใต้ ซึ่งมีเพลงประกอบโด่งดังทั่วประเทศ ไปจนถึง *ทะเลของฉันทน์ มีคลื่นเล็กน้อยถึงปานกลาง* (๒๕๖๖) ผลงานที่เพิ่งได้รับการกล่าวถึงจากป๊อปปูล่าร์ด้วยความสัมพันธ์ระหว่างหญิงมุสลิมและศิลปินหญิงที่เดินทางมาเปิดนิทรรศการศิลปะที่ภาคใต้ ปิดท้ายด้วย *Patong Girl* หรือ *สาวป่าตอง* (๒๕๕๗) หนังร่วมทุนสร้างไทย-เยอรมนี ที่มาเป็นตัวแทนให้เห็นภาพของภาคใต้ในฐานะแหล่งท่องเที่ยวสำคัญสำหรับชาวต่างชาติ

DCP

หาดใหญ่ใจสู้

๒๕๑๒ / กำกับโดย ส. อาสนจินดา / สร้างโดย ส. อาสนจินดาภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, เพชรา เขวราราษฎร์, ส. อาสนจินดา / ความยาว ๑๐๕ นาที

หนึ่งในผลงานภาพยนตร์ชุด

7 *ประจัญบาน* ยุคต้นฉบับ ของ ส. อาสนจินดา ที่ สมบัติ เมทะนีร่วมแสดงในบท เขียม หาดใหญ่ หนุ่มจอมกะล่อน ที่ต้องมาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ เมื่อ เขียม หาดใหญ่ น้องชายของเขาถูกสงสัยว่าเป็นสายลับทรยศของรัฐบาลไทยและมาเลเซีย เขาจึงต้องทำตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจาก จำดับ จำเปาะ ด้วยการออกตามหาไมโครฟิล์มที่จะบอกแผนการลับของพวกเขาเหล่าร้ายซึ่งหวังทำลายสันติสุขของทั้งสองประเทศ

รอบฉาย: พุธที่ ๑ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

พุธที่ ๘ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

DCP

นครตะรุเตา

๒๕๑๙ / กำกับโดย รุจน์ รมภพ / สร้างโดย รมภพฟิล์ม / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, นาถกวนัย, อรัญญา นามวงษ์ / ความยาว ๑๒๙ นาที

ภาพยนตร์ที่ได้แรงบันดาลใจมาจากสถานที่คุมขังนักโทษการเมือง หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ เรื่องราวของ พันโท หลวงพิชฌวัชรเสนา ร้อยเอกสกล และบรรดานักโทษการเมือง ซึ่งถูกจับกุมตัวไปจองจำอยู่ในคุกตะรุเตา และต้องเผชิญกับการทรมานกรรมโดยผู้คุมจอมโหด จนกระทั่งพวกเขาได้พบกับ บุหงา สาวชาวเกาะ และ ต้นหยง หญิงสาวที่หวังครอบครองตัวบุหงา รวมถึง หมอปริชา แพทย์ประจำเกาะ ซึ่งทั้งหมดได้พยายามหาทางวางแผนพาพวกเขาหลบหนี

รอบฉาย: พุธที่ ๑ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

โนห์รา

๒๕๐๙ / กำกับโดย เชิด ทรงศรี / สร้างโดย เชิดไชยภาพยนตร์ / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, รัตนาภรณ์ อินทรกำแหง, พิศมัย วิไลศักดิ์, ทมิศวาชาติ / ความยาว ๑๐๙ นาที

ทิว ทองเดิม โนห์ราหนุ่มมีความรักกับสาวสวยชื่อ พิมพา แต่กลับมีอุปสรรคทำให้ พิมพา ต้องตกเป็นของขุนอรรณกรคดี และตัดใจจากทิวมาอยู่กรุงเทพฯ โดยไม่ได้บอกว่าเธอตั้งท้องกับเขา ต่อมา พิมพาได้เลี้ยงดูลูกสาวที่ตั้งชื่อว่า โนห์รา จนเติบโตใหญ่ และเป็นที่หมายปองของ ครรชิต เศรษฐีหนุ่ม ในขณะที่ทิวเมื่อทราบความจริงเรื่องลูกจึงเข้ามาตามหา และได้พบโนห์รารายรับบนเวที แต่ไม่กล้าแสดงตัว

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๓ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

อังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ตะลุมพุก มหาวาตภัยล้างแผ่นดิน

๒๕๕๕ / กำกับโดย ปิติ จตุรภัทร์ / สร้างโดย อาร์เอส
ฟิล์ม, ฟิล์มเชิรฟ์ / นำแสดงโดย ฉันทน์ ธนากร, ศศิธร
พานิชนุก, ม.ร.ว.มงคลชาย ยุคล, พรหมพร ยูวะเวส,
ฉัตรชัย เปล่งพานิช / ความยาว ๑๔๘ นาที

กุลสตรี ถูกส่งตัวมาประจำที่กองเรือ

ตรวจอากาศ อ่าวนครศรีธรรมราช แต่เมื่ออันตรายของพายุที่กำลัง
จะเกิดทำให้เธอได้ขึ้นไปที่แหลมตะลุมพุกกับ จำสุมใจ ที่นั่นนอกจาก
ทั้งคู่จะได้เผชิญกับพายุที่อันตรายแล้ว เขายังได้พบกับความรักที่
ไม่ลงตัวระหว่าง พี่ว้า หนุ่มไทย กับ ซากินะห์ สาวมุสลิม และคู่หมั้น
ของเธอ จนนำไปสู่ปัญหาที่ทำให้พี่ว้าต้องไปจากแหลมตะลุมพุกใน
ขณะที่พายุก็พัดโหมกระหน่ำอย่างบ้าคลั่ง

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๓ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
พุธที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

กว้างระหว่างสมุทร The Isthmus E

(Thailand / 2015 / 90 min)

๒๕๕๘ / กำกับโดย โสภารวรรณ บุญนิมิต, พีรชัย
เกิดสินธุ์ / สร้างโดย Dream Sequenze / นำแสดงโดย
แสงทอง เกตุอุทอง, มาริสา คิตต์, Saw Marvellous Soe,
Thar-Gyi, Peron Yasu / ความยาว ๙๐ นาที

หลังการตายของพี่เลี้ยงชาวพม่า ดาพบว่าลูกสาววัย ๘ ขวบ
พูดแต่ภาษาพม่า เธอจึงรู้ว่าอาการผิดปกตินี้อาจเกี่ยวข้องกับ
ความผูกพันระหว่างวิญญาณของพี่เลี้ยงกับลูกสาวของเธอ สองแม่ลูก
จึงเดินทางไปตามหาครอบครัวของพี่เลี้ยงที่คอคอดกระ จังหวัดระนอง
เพื่อนำเจ้ากระดูกของพี่เลี้ยงไปคืนให้ แต่ทั้งสองกลับได้พบเรื่องราว
ไม่คาดฝันมากมายทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตในสถานที่แห่งนั้น

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๕ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 5 May / 13.00
อังคารที่ ๒๑ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 21 May / 15.30

เทริด

๒๕๕๙ / กำกับโดย เอกชัย ศรีวิชัย / สร้างโดย แม่เรียง ฟิล์ม,
ภาคภูมิใจ / นำแสดงโดย เอกชัย ศรีวิชัย, วินัย ไกรบุตร,
ไพศาล ขุนหนู, อัญชลิกาณ พัทลุง / ความยาว ๙๙ นาที

ครูศรีทธา โнораใหญ่เจ้าของคณะโนรา
เทพศรีทธาแห่งเมืองพัทลุง ต้องการให้ สิ่ง
ลูกชายคนเดียวเป็นผู้สืบทอดโนราโรงครูต่อไป แต่สิ่งกลับปฏิเสธจึง
ทะเลาะกับพ่อ และพลาดทำยอดเทริดที่เคารพบูชาหัก ก่อนที่จะหนี
ออกจากบ้านไปทำตามความฝันของตัวเอง การกระทำของสิ่งสร้าง
ความโกรธให้กับ ตาหลวง บรรพบุรุษโนราเป็นอย่างมาก จึงลั่นวาจาไว้
ว่า หากสิ่งที่ไม่มาขอขมาและทำพิธีตัดจุกผูกผ้าครอบเทริดสืบทอด
โนราโรงครูต่อก็จะเอาให้ถึงตาย

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๕ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
อังคารที่ ๑๔ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

โศก เบตง

๒๕๕๖ / กำกับโดย นนทรีย์ นิมิบุตร / สร้างโดย
สหมกลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล / นำแสดงโดย ภูวฤทธิ์
พุ่มพวง, จิรนนท์ มะโนแจ่ม / ความยาว ๘๘ นาที

เรื่องราวของ ธรรม ผู้ซึ่งบวชและศึกษา
พระธรรมตั้งแต่อายุ ๕ ขวบ วันหนึ่ง จันทร์ พี่สาว
ของธรรม เสียชีวิตอย่างกะทันหัน เป็นเหตุให้เขาต้องลาสิกขาออกมา
เพื่อดูแล มาริอา ลูกกำพร้าของพี่สาวที่เกิดจาก กาเซ็ม สามีชาวมุสลิม
เขาต้องพบกับความยากลำบากในการปรับตัวมาใช้ชีวิตทางโลก โดย
ได้รับความช่วยเหลือจาก เฟิร์น นักร้องสาวคาเฟ่ เพื่อนสนิทของ จันทร์
และ หลิน หญิงสาวที่อาศัยอยู่ตรงข้ามร้านเสริมสวยของพี่สาว

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
พฤหัสบดีที่ ๒๓ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

มหา'ลัยเหมือนแร่

ฟิล์ม ๓๕ มม.

๒๕๕๘ / กำกับโดย จิระ มะลิกุล / สร้างโดย จีทีเอช /
นำแสดงโดย พิชญะ วัชจิตพันธ์, ตลया หมดชา, สนธยา
ชิดมณี, นิรันดร์ ชัตตาร / ความยาว ๑๐๖ นาที

ภาพยนตร์จากเรื่องสั้นชุด “เหมือนแร่”
ผลงานของ อาจินต์ ปัญจพรรค์ เล่าเหตุการณ์ใน
ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ของอาจินต์ วัย ๒๒ ปี ผู้เป็นนิสิต
ชั้นปีที่ ๒ จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย แต่กลับถูกรีไทร์ออกจากมหาวิทยาลัย พ่อของเขาจึงส่ง
ไปตัดสินใจที่ภาคใต้ ที่นี่อาจินต์ได้เข้าทำงานใช้แรงงานที่เหมืองกระโสม
จังหวัดพังงา ที่ซึ่งต้องปรับตัวเข้ากับชีวิตท่ามกลางป่าเขาที่ไร้สิ่ง
อำนวยความสะดวกใด ๆ โดยมีมิตรภาพจากเพื่อนพี่น้องชาวเหมืองที่
คอยช่วยให้เขาเติบโตและได้เรียนรู้ชีวิตจริงที่ไม่สามารถหาได้จากจาก
ตำราเล่มไหน

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
พฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

มหาสมุทรและสุสาน The Island Funeral E

DCP

(Thailand / 2015 / 105 min)

๒๕๕๘ / กำกับโดย พิมพ์กา โตวิระ / สร้างโดย เอ็กซ์ตรา
เวอร์จิ้น / นำแสดงโดย ศศิธร พานิชนุก, อุกฤษ
พรสัมพันธ์สุข, ยศวิศ สิทธีรงค์ / ความยาว ๑๐๕ นาที

ไลลา หญิงสาวชาวมุสลิม และ ชูฎีต
น้องชายของเธอ เดินทางจากกรุงเทพฯ ไป
จังหวัดปัตตานี โดยมี ต้อย เพื่อนของน้องชายร่วมเดินทางด้วย
เป้าหมายของการเดินทางครั้งนี้คือการไปเยี่ยมบ้านที่ไม่ได้ติดต่อกัน
มานาน พวกเขาต้องออกเดินทางไปสู่ดินแดนที่ไม่คุ้นเคยในช่วงเวลาที่
สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศกำลังตึงเครียด

รอบฉาย: พุธที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 15 May / 13.00
เสาร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sat 25 May / 13.00

พลเมืองจุหลิง Citizen Juling E

(Thailand / 2008 / 222 min)

๒๕๕๑ / กำกับโดย ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ, มานิต ศรีวานิชภูมิ, สมานรัชฎ์ กาญจนะวณิชย์ / สร้างโดย Kathmandu Photo Gallery / ความยาว ๒๒๒ นาที

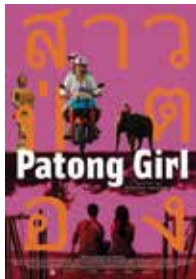
จุหลิง ปงกันมุล หญิงสาวชาวพุทธจากเชียงราย ครูสอนศิลปะช่างปั้น ผู้เปี่ยมด้วยอุดมการณ์ ความรักในแผ่นดินและเพื่อนมนุษย์ นอนจมกองเลือดท่ามกลางของเล่นที่ตกกระจายบนพื้นโรงเรียนอนุบาลประจำหมู่บ้านมุสลิมเล็ก ๆ ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เรื่องโหดร้ายนี้เกิดขึ้นมาได้อย่างไร เหล่าทีมงานผู้สร้างจะพาเราขึ้นเหนือล่องใต้ลงลึกเข้าไปในจิตวิญญาณของความเป็นไทย ซึ่งบางครั้งอาจแปลกประหลาดเกินความคาดหมาย

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๑๗ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 17 May / 13.00

สาวป่าตอง Patong Girl E

(Thailand, Germany / 2014 / 95 min)

๒๕๕๗ / กำกับโดย Susanna Salonen / สร้างโดย Hanfgarn & Ufer, De Warrenne Pictures / นำแสดงโดย ไอศวรรยา อริยะวัฒนา, Max Mauff, วิทยา ปานศรีงาม / ความยาว ๙๕ นาที

ครอบครัวชาวเยอรมันเดินทางมาพักผ่อนช่วงวันคริสต์มาสที่เกาะภูเก็ตท่ามกลางตรอกซอยร้านอาหารในป่าตอง เฟลิกซ์ ลูกชายคนเล็กของครอบครัวได้ตกหลุมรักกับ ฝ่าย หญิงชาวไทยที่ดูจะสนใจเขาอยู่เหมือนกัน เมื่อสิ้นสุดวันหยุด เฟลิกซ์ต้องบอกลาฝ่าย แต่ขณะอยู่ที่สนามบิน เขาก็ตัดสินใจได้ว่าจะต้องตามเสียงหัวใจของตัวเอง และยึดวันหยุดต่อไปอีกหนึ่งสัปดาห์

รอบฉาย: อังคารที่ ๒๑ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 21 May / 13.00
เสาร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 25 May / 15.30

มหาลัยวัยซน

๒๕๖๐ / กำกับโดย บุญส่ง นาคภู / สร้างโดย พาราฮัท มิวสิค, ปลาเป็นวายทวนน้ำ ฟิล์มสตูดิโอ / นำแสดงโดย ทิวากร แก้วบุญส่ง, เทอดพงศ์ เกอบาล, ยุวดา โอร่าภัก / ความยาว ๑๒๐ นาที

พงศ์ หนุ่มเลี้ยงวัวผู้ซึ้งรักจาก เปียร์สาวใต้ที่หนีไปเรียนมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ จนอาการอกหักทำให้เขากลายเป็นคนไม่เอาถ่านจนได้พบกับ โอ หนุ่มเปี่ยมอุดมการณ์ผู้หวังสร้างชุมชนแห่งเสียงเพลงในสวนยางที่พยายามผลักดันให้ พงค์ ทำตามความฝันในการเป็นนักร้อง โดยมี มายด์ สาวจิตใจงามคอยเป็นกำลังใจให้เขาอยู่เสมอ

รอบฉาย: พุธที่ ๒๓ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
ศุกร์ที่ ๓๑ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

ทะเลของฉัน มีคลื่นเล็กน้อย ถึงปานกลาง Solids by the Seashore E

(Thailand / 2023 / 93 min)

๒๕๖๖ / กำกับโดย ปฏิภาณ บุนทริก / สร้างโดย ไตเวอร์ชั่น, มิท เอาร์ท ชาวด์ ฟิล์ม, เออเธอร์ บราเธอร์ส / นำแสดงโดย ไอศดา พิศสุวรรณ, รวิภา ศรีสงวน / ความยาว ๙๓ นาที

เรื่องราวของหญิงมุสลิมคนหนึ่งที่กำลังเผชิญกับความวุ่นวายหลังจากได้พบกับหญิงสาวศิลปินจากกรุงเทพฯ ที่เดินทางมาจัดนิทรรศการศิลปะ ความสัมพันธ์ของหญิงสาวทั้งสองดำเนินควบคู่ไปกับคลื่นที่กำลังกัดเซาะหาดทราย พร้อมกับภารกิจการตั้งคำถามที่ท้าทายศรัทธาภายในใจ

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๖ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 26 May / 13.00
+ สนทนากับ ปฏิภาณ บุนทริก และ เกรียงไกร มณวิจิตร (ผู้กำกับ รักนะ ชูชุป)

รักนะ ชูชุป

๒๕๖๓ / กำกับโดย เกรียงไกร มณวิจิตร / สร้างโดย มณวิจิตร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ / นำแสดงโดย หัสวีร์ ภัคพงษ์ไพศาล, ชันนี วีระฉัตร, ปิตศักดิ์ เขียวนานนท์, สุทธิดา เกษมสันต์ ณ อยุธยา / ความยาว ๙๕ นาที

มินนี่ หญิงสาวที่ฝันอยากทำอาหารตามรอยคุณปู่ทวดอดีตพ่อครัวใหญ่แห่งวังหลวง เธอได้มีโอกาสเป็นลูกมือของเชฟร้านอาหารรางวัลมุสลิมสตาร์ที่ ฮันซัส ได้รับมรดกมาจากพ่อ แต่มินนี่กลับทำให้ร้านต้องเสีรางวัลไป ฮันซัสจึงให้เธอกับเชฟรับผิดชอบคิดเมนูอาหารขึ้นใหม่ และต้องคว้ารางวัลกลับมาให้ได้

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒๖ พฤษภาคม เวลา ๑๖.๐๐ น.
ศุกร์ที่ ๓๑ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ดูหนังคลาสสิกกับ กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน

18 Years - Memories, Dreams and Violence ความทรงจำ ความฝัน ความรุนแรง E

(Thailand / 2022 / 97 min)

๒๕๖๕ / กำกับโดย เปรมปัทธ ผลิตผลการพิมพ์ / สร้างโดย บริษัท ฟองเมฆ จำกัด / ความยาว ๙๗ นาที

สารคดีที่พาไปสำรวจชีวิต ความฝัน ความทรงจำ และอนาคตของคนที่ต้องเติบโตมาในพื้นที่ความรุนแรง ประกอบด้วย ต้า - นักเรียน ม.ปลาย ผู้นิยามตนเองเป็น LGBTQ และคนไม่มีศาสนา, มุมิน - วัยรุ่นสุโขทัยที่มีความฝันอยากกลับมาเปลี่ยนแปลงพื้นที่, มิน - พ่อลูกอ่อนนักเทรตคริปโต, นาเดีย - นักศึกษาปี ๑ ผู้นับถือพุทธและเติบโตมาในชุมชนมุสลิม และ จัสติน - วัยรุ่นมัธยมที่ฝันอยากทำงานในวงการภาพยนตร์ ร่วมกับมุมมองจากนักวิชาการ ๔ คน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๒๑ มิถุนายน เวลา ๑๔.๐๐ น. Fri 21 Jun / 14.00

ลานดารา นันทวัน เมฆใหญ่

โปรแกรมต้อนรับการมาประทับรอยมือรอยเท้า ลานดารา ของ นันทวัน เมฆใหญ่นักแสดงระดับป๊อปขวัญคนของ

วงการบันเทิงไทยที่แม้จะมีผลงานภาพยนตร์ไม่มากเท่าละครโทรทัศน์ แต่ก็ได้ฝากบทบาทการแสดงอันน่าจดจำเอาไว้หนึ่งในนั้นคือ *วังน้ำค่าง* (๒๕๑๗) ที่รับบทเด่นของเรื่อง ในขณะที่ *ทหารเกณฑ์ก็กับก๊าบ* (๒๕๓๒) ก็เป็นตัวแทนของภาพยนตร์ในยุคที่เธอมักได้รับเชิญมารับบทแม่คู่กับคนรักในชีวิตจริง กำธร สุวรรณปิยะศิริ และที่สำคัญมากอีกหนึ่งเรื่องคือ *ไม่มีคำตอบจากสวรรค์* (๒๕๑๖) ผลงานการแสดงภาพยนตร์เรื่องแรกที่จัดรวมอยู่ในโปรแกรม Archive Rediscovery นอกจากนี้ยังมีงานพากย์เสียงหนังไทยของเธอมาให้ชมอีกสองเรื่องคือ *เมียหลวง* (๒๕๒๑) และ *คนภูเขา* (๒๕๒๒) จากโปรแกรม คุณาวุฒิ ๑๐๑

วังน้ำค่าง

๒๕๑๗ / กำกับโดย ชุตินา สุวรรณรัต / สร้างโดย บริษัทศรีฟิล์ม / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, ทศนัฏรณ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา, กำธร สุวรรณปิยะศิริ, นันทวัน เมฆใหญ่ / ความยาว ๑๒๘ นาที

เรื่องราวในวังน้ำค่าง คหุหาสนัรมิทะเลของมหาเศรษฐีซึ่งชอบบ่นสือ ผู้ซึ่งได้รับ ลำพา หญิงสาวผู้สิ้นหวังในชีวิตมาอยู่ด้วย อยู่มาไม่นานลำพา ก็คลอเคลียสาวชื่อ รัตติกาล ที่เกิดจากสามีที่ถูกจับในข้อหาฆ่าคนตาย โดยบ่นสือรับเลี้ยงเธอไว้และรักเหมือนลูก ทำให้ วรรณีญาติห่าง ๆ ของบ่นสือที่อาศัยในวังน้ำค่างและหลงรักเขาอยู่เกิดความอิจฉาริษยา เธอจึงคิดวางแผนกำจัดแม่ลูกคู่นี้ให้ตายตกทะเลไป

รอบฉาย: พุธที่ ๙ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
พุธที่ ๒๒ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

ทหารเกณฑ์ก็กับก๊าบ

๒๕๓๒ / กำกับโดย ประยูร วงษ์ชื่น / สร้างโดย วี.เอ็น. โปรดักชั่น / นำแสดงโดย บิลลี่ โอแกน, สิริียม กักดีดำรงฤทธิ์ / ความยาว ๙๖ นาที

แข่งทอง ลูกเศรษฐีผู้เอาแต่ใจตัวเองถูกพ่อส่งให้มาเป็นทหารเพื่อตัดสันดาน ที่ค่ายทหารเขาได้พบกับเพื่อน ๆ ที่เหมายและต้องรับใช้ชาติด้วยการเกณฑ์ทหารเช่นเดียวกับเขา ซึ่งทำให้เขาได้เรียนรู้ว่าชีวิตของตนนั้นเกิดมาโชคดีขนาดไหนที่ไม่ลำบากยากจนเหมือนคนอื่น ๆ ขณะเดียวกัน ค่ายทหารยังทำให้เขาได้พบกับความรัก โดยการไปคลุกคลีกับร้านตัดเสื้อเพื่อหวังใกล้ชิดกับ ดา ลูกสาวเจ้าของร้านคนสวย

รอบฉาย: พุธที่ ๙ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
อังคารที่ ๒๘ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

Archive Rediscovery

โปรแกรมพิเศษที่นำฟิล์มหนังไทยในคลังอนุรักษ์ซึ่งถูกหลงลืมหรือเลือนหายไปจากการรับรู้มาจัดฉายให้ผู้ชมร่วมสมัยได้ค้นพบและศึกษาทำความเข้าใจใหม่อีกครั้ง สำหรับสองเดือนนี้เป็น *ไม่มีคำตอบจากสวรรค์* (๒๕๑๖) ภาพยนตร์ชีวิตดรามามาที่ สมบัติ เมทะนี สร้างและกำกับเป็นเรื่องแรก ที่แม้ฟิล์มเนกาทีฟเสียงที่หลงเหลืออยู่จะเสื่อมสภาพจนทำให้เสียงไม่ครบสมบูรณ์ราว ๑๐ นาที แต่ก็กินบ๊วเป็นผลงานที่หาดูยากและมีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

อีกเรื่องคือ *แผ่นดินของเรา* (๒๕๑๐) ภาพยนตร์ของสำนักข่าวสารอเมริกัน หรือ USIS (United States Information Service) ช่วงสงครามเย็นที่มีจุดประสงค์เพื่อต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ โดยเรื่องนี้เป็นหนึ่งในตัวอย่างสำคัญที่สร้างในรูปแบบภาพยนตร์ดำเนินเรื่อง ต้นฉบับสร้างด้วยฟิล์ม ๓๕ มม. แต่ฉบับที่หอภาพยนตร์อนุรักษ์และนำมาสแกนภาพนี้เป็นสำเนาฟิล์ม ๑๖ มม. ที่เคยมีการพิมพ์ย่อไว้ สำหรับออกฉายกลางแปลงเผยแพร่ทั่วประเทศ

ไม่มีคำตอบจากสวรรค์

DCP

๒๕๑๖ / กำกับโดย สมบัติ เมทะนี / สร้างโดย เมทะนีฟิล์ม / นำแสดงโดย สมบัติ เมทะนี, อรุณญา นามวงศ์, กำธร สุวรรณปิยะศิริ, นันทวัน เมฆใหญ่ / ความยาว ๑๘๐ นาที

สุนทรีย์ อดีตนักแสดงสาวที่แต่งงานกับ คมน์ นักหนังสือพิมพ์ ทั้งคู่มีลูกสาวด้วยกันคือ สนธยาด้วยความทะเยอทะยานและอยากกลับไปเป็นนักแสดงอีกครั้ง สุนทรีย์จึงทิ้งลูกและสามีไปกับคณะละคร ก่อนชีวิตจะพลิกผันครั้งใหญ่เมื่อเธอฆ่าคนตายโดยไม่ได้ตั้งใจ ทำให้เธอต้องหลบหนีจากทุกอย่างและเริ่มต้นชีวิตใหม่ในชื่อ นุจรี

*เนื่องจากฟิล์มเนกาทีฟเสียงบางส่วนของภาพยนตร์ *ไม่มีคำตอบจากสวรรค์* เสียหายทำให้ภาพยนตร์ฉบับที่จัดฉายจะไม่มีเสียงประมาณ ๑๐ นาที

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.
พุธที่ ๓๐ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

แผ่นดินของเรา

DCP

๒๕๑๐ / กำกับโดย ป. พิมล / สร้างโดย สำนักข่าวสารอเมริกัน / นำแสดงโดย วิน วิษณุรักษ์ / ความยาว ๑๐๐ นาที

ภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มคอมมิวนิสต์ “พรรคชาวนากู้ชาติ” ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ขาดแคลนอาวุธและเงินจนตัดสินใจปล้นหมู่บ้านโนนจำปา และได้ยิงกำนันเสียชีวิต เมื่อ ณรงค์ ลูกชายของกำนัน ได้รับแต่งตั้งเป็นกำนันคนใหม่ เขาจึงประกาศอุดมการณ์ปกป้องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์รวมทั้งแก้แค้นให้กับพ่อของตน และได้ส่งชายหนุ่มจำนวนหนึ่งไปฝึกอาวุธที่อำเภอเพื่อเป็นกองกำลังป้องกันหมู่บ้าน

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
พุธที่ ๒๐ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

คุณาวุฒิ จอจ

โปรแกรมผลงานของ วิจิตร คุณาวุฒิ ที่กลับมาจัดฉายอีกครั้ง เพื่อให้ผู้ชมนิทรรศการคุณาวุฒิ ๑๐๑ ซึ่งกำลังจัดแสดงไปถึงเดือนกรกฎาคม ได้มีโอกาสชมผลงานของผู้กำกับชั้นครูท่านนี้บนจอใหญ่

เบียดหลวง

๒๕๒๑ / กำกับโดย คุณาวุฒิ / สร้างโดย ไฟว์สตาร์โปรดักชั่น / นำแสดงโดย จตุพล ภูอภิรมย์, วงเดือน อินทราวุธ, วิยะดา อุมารินทร์ / ความยาว ๑๔๕ นาที

ผลงานชิ้นเอกจากบทประพันธ์เรื่องดังของ กฤษณา อโศกสิน ที่ได้รับการสร้างเป็นละครโทรทัศน์ในเวลาต่อมาอีกหลายฉบับ เล่าเรื่องราวของ ดร.วิกันดา ที่ต้องรับมือกับผู้หญิงมากมายที่เข้ามาพัวพันกับ ดร.อนิรุทธิ์ สามีของเธอ จนกระทั่งเธอต้องมาปะทะกับ อรุณินทร์ ม่ายสาวสวยที่มาพร้อมเสน่ห์เหลี่ยมและลูกเล่นสารพัดเพื่อเล่นสงครามจิตวิทยากับวิกันดา

รอบฉาย: พุธที่ ๒๒ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น.

คนภูเขา

๒๕๒๒ / กำกับโดย คุณาวุฒิ / สร้างโดย ไฟว์สตาร์โปรดักชั่น / นำแสดงโดย มนต์รี เจนอักษร, วลัยกร เปาวรัตน์, สุภาวดี เทียนสุวรรณ / ความยาว ๑๒๗ นาที

ภาพยนตร์แนวมานุษยวิทยาเรื่องสำคัญของ วิจิตร คุณาวุฒิ ว่าด้วยอาโยะ ชาวเขาเผ่าอึ้อ ที่ถูกขับไล่เพียงเพราะเมียของเขาคลอดลูกฝาแฝด ซึ่งถือว่าจะนำโชคร้ายมาสู่เผ่าตามความเชื่อดั้งเดิม อาโยะและเมียต้องระหกระเหินเร่ร่อนออกจากเผ่าไปพบกับอุปสรรคมากมาย รวมไปถึงขบวนการค้าฝิ่นเถื่อน

รอบฉาย: อังคารที่ ๔ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

เสาร์ที่ ๘ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

ลูกอีสาน

๒๕๒๕ / กำกับโดย คุณาวุฒิ / สร้างโดย ไฟว์สตาร์โปรดักชั่น / นำแสดงโดย ทองปาน โพนทอง, จันท์เพ็ญ ศิริเทพ, ไกรลาศ เกรียงไกร / ความยาว ๑๓๑ นาที

ผลงานที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นภาพยนตร์ไทยที่ดีที่สุดตลอดกาลเรื่องหนึ่ง ดัดแปลงจากวรรณกรรมรางวัลซีไรต์ของ คำพูน บุญทวี เล่าภาพชีวิตอันสวยงามเรียบง่ายของเด็กชายคุณ บนแผ่นดินอีสานที่แสดงถึงวิถีชีวิตดั้งเดิมซึ่งต้องพึ่งพิงธรรมชาติเป็นหลัก แม้จะลำบากยากแค้น ทว่าชีวิตที่ค่อย ๆ เติบโตผ่านวัฒนธรรมพื้นถิ่นบริสุทธิ์นี้ ทำให้เด็กชายคุณกลายเป็นลูกอีสานโดยแท้จริง

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๘ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

พฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

คุณาวุฒิ:

วันหนึ่งเราจะหัวเราะให้แก่วันนี้

DCP

๒๕๖๗ / กำกับโดย อรรถชัย วัชรวิเศษ ฌ อยุธยา / ความยาว ๗๐ นาที

สารคดีถ่ายทอดช่วงชีวิตการทำงานภาพยนตร์ของ วิจิตร คุณาวุฒิ หนึ่งในคนทำหนังไทยผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดผ่านเรื่องเล่าและความทรงจำจากบุคคลที่เคยใกล้ชิดทั้ง คณิต คุณาวุฒิ, ไพรัช สังวริบุตร, ยุทธนา มุกดาสนิท, สนานจิตต์ บางสะพาน, พิศมัย วิไลศักดิ์, พวงเดือน อินทราวุธ, มนต์รี เจนอักษร, ธงชัย ประสงค์สันติ และ งามอาจ มณีวรรณ

รอบฉาย: พฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

พุธที่ ๒๖ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

Fiction/Nonfiction

นิยามของคำว่า “ภาพยนตร์สารคดี” (Documentary หรือ Nonfiction Film) และ “ภาพยนตร์เล่าเรื่อง” (Fiction Film) ไม่ได้ถูกแช่แข็งตายตัว แต่ลื่นไหล เปลี่ยนแปลง ข้ามสายพันธุ์ และท้าทายการขบคิดอยู่เสมอ ปัญหาทางปรัชญาและปริศนาแห่งภาพยนตร์ว่า สิ่งใดคือ “เรื่องจริง” และสิ่งใดคือ “เรื่องแต่ง” ไม่สามารถมีคำตอบตายตัวได้เสมอไป หนังสือจำนวนไม่น้อยที่ทำทลายภาวะสภาพที่แท้จริง (Reality) โดยการผสมผสานเรื่องจริง เรื่องเล่า เรื่องแต่ง การสมมติ การจำลอง เหตุการณ์ การทำใหม่ การใช้คนจริงร่วมกับนักแสดง หรือการเอาตัวคนทำหนังเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องจริงที่กำลังเล่า ในยุคแห่งการผสมผสานคำว่า “สารคดี” ไม่ได้หมายถึงการถ่ายภาพเหตุการณ์ตรงหน้าเท่านั้น แต่หลายครั้งที่สารคดีใช้ภาษาและวิธีการของหนัง Fiction หรือหนังเล่าเรื่อง เพื่อพาคุณดูไปสู่ความเข้าใจหรือประสบการณ์ใหม่

โปรแกรม **Fiction/Nonfiction** พยายามตรวจสอบพรมแดนของเรื่องจริง-เรื่องเล่าผ่านหนึ่งในโปรแกรม สาเหตุหนึ่งของการจัดโปรแกรมนี้ คือการที่หอภาพยนตร์จะร่วมกับสถาบัน The Flaherty ของสหรัฐฯ จัดงาน The Flaherty Film Seminar งานสัมมนาประกอบกับกิจกรรมฉายภาพยนตร์และอภิปรายถกเถียงนาน ๖ วันต่อกันระหว่างวันที่ ๒๗ มิถุนายน - ๒ กรกฎาคม โดยจะมีแต่เฉพาะหนัง Nonfiction อันเป็นแนวทางที่ถูกเปิดโดย Robert Flaherty นักทำหนังสารคดีคนสำคัญ (ผู้สร้าง *Nanook of the North*) และเป็นผู้ก่อตั้งสถาบัน The Flaherty ในนครนิวยอร์ก งานนี้เปิดรับสมัครผู้เข้าร่วมเฉพาะกลุ่ม และมีรอบทั่วไปแบบไม่เปิดเผยรายละเอียดโปรแกรมแค่วันที่ ๒๙-๓๐ มิถุนายน

โปรแกรมนี้นี้จึงเป็นโปรแกรมเสริมจากหอภาพยนตร์เพื่อเรียกน้ำย่อยก่อนถึงงานดังกล่าว รวมถึงเพื่อเป็นการสำรวจภูมิทัศน์ของ “หนังสารคดี” และชี้ให้เห็นความลื่นไหล ลักลั่น เลื่อนรางในนิยามของเรื่องจริง-เรื่องเล่าในรูปแบบต่าง ๆ กัน

อังกวากา Homatagia E

DCP

(Thailand / 2019 / 125 min)

๒๕๖๒ / กำกับโดย ชนสรณ์ ชัยกิตติภรณ์ / สร้างโดย สาขาภาพยนตร์และโทรทัศน์ มหาวิทยาลัยบูรพา / นำแสดงโดย นวัต ชื่นชม, ธนพร ควชะกุล, อรอนงค์ รักเดช, น้ำเพชร ผิวสำโรง, วลกล เกียรติทอง, ธนันท์รัฐ เหลืองอ่อน, ปัญญา สิทธิชัยรัตน์ / ความยาว ๑๒๕ นาที

ผลงานที่เป็นส่วนผสมของสารคดีครอบครัวยุคหนึ่งเล่าเรื่องว่าด้วยหญิงชราผู้ใช้เวลาทั้งหมดดูแลสามีที่ป่วยหนัก ลูกสาวของพวกเขาต้องตามน้องชายให้กลับมาก่อนที่จะจะจากไป ในขณะที่หลานชายได้ใช้เวลาวันหยุดยาวเดินทางไปหาพ่อที่ไม่ได้เจอกันมานาน

รอบฉาย: พุธที่ ๕ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Wed 5 Jun / 15.30
อังคารที่ ๒๕ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 25 Jun / 15.30

Nanook of the North E

(France, USA / 1922 / 78 min)

๒๔๖๕ / กำกับโดย Robert J. Flaherty / นำแสดงโดย Allakariallak, Alice Nevalinga, Cunayou / สร้างโดย Les Frères Revillon / ความยาว ๗๘ นาที

ภาพยนตร์เรื่องแรกของหนุ่มอเมริกันนักสำรวจแร่ โรเบิร์ต เจ. ฟลาเฮอร์ตี ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นภาพยนตร์สารคดีขนาดยาวเรื่องแรกของโลก บันทึกภาพวิถีชีวิตของนาบุกและครอบครัวชาวอินนูอิต เอสกิโมในแถบลาสกาตอนเหนือของแคนาดา กรีนแลนด์

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sat 1 Jun / 13.00

กองปาน Tongpan E

DCP

(Thailand / 1977 / 62 min)

๒๕๒๐ / กำกับโดย ไผง ไหลสกุล, สุรัชย์ จันทิมาธร, ยุทธนา มุกดาสนิท, รัศมี เผ่าเหลืองทอง / สร้างโดย คณะภาพยนตร์อีสาน 2520 / นำแสดงโดย งามงาม มณีวรรณ, ผม่อม พิลาสมบัติ / ความยาว ๖๒ นาที

ภาพยนตร์ที่มาก่อนกาลด้วยการสลับวิธีการเล่าเรื่องไปมาระหว่างสารคดีและเรื่องแต่ง ทั้งยังซ้อนทับไปอีกเมื่อใช้คนอีสานมา “แสดง” เป็นคนอีสาน ควบคู่ไปกับงานสัมภาษณ์ โดยได้แรงบันดาลใจมาจากปัญหาสร้างเขื่อนผามองในปี พ.ศ. ๒๕๑๘

รอบฉาย: เสาร์ที่ ๑ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sat 1 Jun / 15.30

ใจจำลอง Come Here E

DCP

(Thailand / 2021 / 69 min)

๒๕๖๔ / กำกับโดย อโนชา สุวิชากรพงศ์ / สร้างโดย อิเล็กทรอนิกส์ฟิล์ม, ไทเวอร์ชั่น / นำแสดงโดย อภิญญา สกุลเจริญสุข, เหวี อธิอนันต์กุล, ศรีภัทร ภัทรนคร, ภูมิภัทร ถาวรศิริ, สิริษฏร์ อินทรโชติ / ความยาว ๖๙ นาที

ภาพยนตร์ที่ทำทนายการรับรู้คนดูด้วยการพาตัวละครคนรุ่นใหม่เข้าไปอยู่ในพื้นที่ประวัติศาสตร์ ว่าด้วยกลุ่มเพื่อนนักแสดงละครเวทีที่ไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ของเขาคาด และพักแรมที่กาญจนบุรี ในช่วงเวลาคู่ขนานกับหญิงสาวคนหนึ่งซึ่งตื่นมากลางดึกและพบว่าเพื่อนของเธอหายตัวไป

รอบฉาย: พุธที่ ๕ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 5 Jun / 13.00
อังคารที่ ๑๘ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 18 Jun / 15.30

ดอกฟ้าในมือมาร

Mysterious Object at Noon E

DCP

(Thailand / 2000 / 84 min)

๒๕๔๓ / กำกับโดย อภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล / สร้างโดย 9/6 Cinema Factory, Firecracker Film, Hubert Bals Fund / นำแสดงโดย สมศรี พิณโยผล, กรรณิการ์ นารอง, ดวงใจ ทิรัญศรี / ความยาว ๘๔ นาที

สารคดีแนวทดลองที่ให้ตัวละครผลัดกันเล่าเรื่องส่งต่อไปเรื่อย ๆ ซึ่งได้พาผู้ชมเดินทางไปพร้อมกับเรื่องเล่าจากเหนือจรดใต้ของไทย เริ่มต้นจากเรื่องของ ครูดอกฟ้า เด็กชายพิการ และมนุษย์ต่างดาว

รอบฉาย: พุธที่ ๒ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 6 Jun / 13.00
พุธที่ ๒๖ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 26 Jun / 13.00

หมอนรถไฟ Railway Sleepers E

DCP

(Thailand / 2016 / 102 min)

๒๕๕๙ / กำกับโดย สมพจน์ ชิตเกษรพงศ์ / สร้างโดย At a Time Pictures, Kick the Machine Films / นำแสดงโดย Francois Langello / ความยาว ๑๐๒ นาที

ภาพยนตร์สารคดีที่บันทึกภาพชีวิตประจำวันของผู้โดยสารพนักงาน และวิทวีทัศน์ตามเส้นทางรถไฟทั่วประเทศ พร้อมกับทบทวนประวัติศาสตร์รถไฟไทย อันสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการพัฒนาของประเทศมาช้านาน

รอบฉาย: พุธที่ ๒ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 6 Jun / 15.30
อังคารที่ ๑๘ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 18 Jun / 13.00

นคร-สวรรค์ Nakorn-Sawan E

DCP

(Thailand / 2019 / 77 min)

๒๕๖๒ / กำกับโดย พวงสร้อย อักษรสว่าง / สร้างโดย Purin Pictures / นำแสดงโดย ประภามณฑล เอี่ยมจันทร์, ภูมิภัทร ถาวรศิริ, จารุพันธ์ พันธชาติ, ยศวรุณ ณัฐสุวรรณ / ความยาว ๗๗ นาที

เอย เดินทางกลับบ้านจากเยอรมนี เพื่อเผชิญหน้ากับการจากไปของแม่ ความทรงจำระหว่างเธอกับพ่อ และอดีตด้วยเยาว์กับเพื่อนเก่าที่ปากน้ำโพ สถานที่ที่คนเชื่อว่าเป็นเส้นทางสายหลักที่จะนำพาเจ้าองค์ราชินีไปสู่สวรรค์ สายน้ำไหลเอื่อยเชื่อมโลกภาพยนตร์ของเอยกับโลกสารคดีของผู้กำกับที่บันทึกเรื่องราวของแม่ก่อนวันจากกัน

รอบฉาย: ศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Fri 7 Jun / 13.00
อังคารที่ ๒๕ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 25 Jun / 13.00

ลุงนิวไปเยี่ยมเพื่อนบ้าน Lung Neaw Visits His Neighbours E

(Mexico, Thailand / 2011 / 154 min)

๒๕๕๔ / กำกับโดย ฤกษ์ฤทธิ ธีระวนิช /
สร้างโดย Estudio de Producción / ความยาว
๑๕๔ นาที

ภาพยนตร์ที่ผู้กำกับได้รับแรงบันดาลใจมาจากชีวิตจริงของลุงนิวชายชราชาวเหนือที่มารีบจ้างสร้างบ้านให้แก่เขา ด้วยแง่มุมชีวิตที่น่าสนใจและบุคลิกที่มีมิติในการแสดงออก ทำให้เขาตัดสินใจถ่ายทอดเรื่องราวของชายคนนี้ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงชีวิตที่เรียบง่ายและลุ่มลึกของชาวนาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเล็ก ๆ

รอบฉาย: สุกรีที่ ๗ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Fri 7 Jun / 15.30
อาทิตยที่ ๒๓ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 23 Jun / 15.30

Lumière! E

(France/ 2016 / 90 min)

๒๕๕๙ / กำกับโดย Thierry Frémaux / สร้างโดย
Sorties d'Usine Productions, Centre National
du Cinéma et de L'image Animée, Institut
Lumière / ความยาว ๙๐ นาที (พากย์ไทย
คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

สารคดีว่าด้วยกรูหนังบูรณะใหม่นับร้อยเรื่องระหว่างปี ค.ศ. ๑๘๙๕-๑๙๐๕ ของพี่น้องลูมิเอร์ ผู้ได้ชื่อว่าเป็นผู้กำเนิดภาพยนตร์โลก ซึ่งนับเป็นต้นธารของการบันทึกภาพเคลื่อนไหวทั้งแบบเหตุการณ์จริงและแบบจัดฉากแสดง

รอบฉาย: อาทิตยที่ ๙ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 9 Jun / 13.00
พุธที่ ๑๙ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 19 Jun / 13.00

สาระแห้วเป้ง!!

๒๕๕๒ / กำกับโดย นฤบดี เวชกรรม / สร้างโดย
สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์เนชั่นแนล / นำแสดงโดย
พงศ์พิชญ์ ปรีชาบริสุทธิ์กุล, เสกสรร รัตนพรพิศ,
วิลลี่ แมคอินทอช, นาคกร ศิลาชัย, เกียรติศักดิ์
อุดมภาค, โกะตี อารามบอย, ยืนยง โอภากุล,
Baby V.O.X Re.V, หม่ำ จ๊กมก / ความยาว
๑๐๒ นาที

หนังตลกที่ทำให้คนดูขำได้ว่าสิ่งที่เห็นเป็นเรื่องจริงที่กล้องถ่ายได้หรือเป็นการจัดฉาก เรื่องราวของครีเอทีฟประจำทีมงานสาระแนที่รับมือมอบหมายให้แก๊งศิลปินสี่คนโดยที่กล้องจะบันทึกชีวิตของพวกเขาตลอด ๒๔ ชั่วโมง

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๑ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.
พฤหัสบดีที่ ๒๐ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

Birth of the Seanema

๒๕๔๗ / กำกับโดย ศะศิธร อริยวิชา /
สร้างโดย Found Footage / ความยาว
๗๐ นาที

ทะเลคือที่ที่เก็บจำความทรงจำทั้งหมดของสรรพสิ่งทั้งมวลในโลกมาถักใยบาง ๆ ระหว่างความทรงจำ ความฝัน ความรู้สึกของผู้คน และสรรพสิ่งในเมืองแห่งหนึ่ง ผ่านภาพจากเสี้ยวส่วนเล็ก ๆ ของความทรงจำที่รื้อผ่านรอยร้าวของมัน

รอบฉาย: พุธที่ ๑๙ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
อาทิตยที่ ๒๓ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น.

โปรแกรมภาพยนตร์โลก

ภาพยนตร์เยอรมัน

สนับสนุนโดย สถาบันเกอเธ่ ประเทศไทย

Orpheus in Love E

(Germany / 2022 / 109 min)

๒๕๖๕ / กำกับโดย Axel Ranisch / นำแสดงโดย
Guido Badalamenti, Christina Große, Ursina
Lardi / ความยาว ๑๐๙ นาที (ภาษาเยอรมัน อังกฤษ
และเอสโตเนีย คำบรรยายภาษาไทยและอังกฤษ)

ภาพยนตร์ที่น่าตำนานเทพปกรณัมออร์เฟอุสของกรีกมาตีความในบริบทร่วมสมัย บอกเล่าผ่านเรื่องราวของ เนเล่ พนักงานคอลเซ็นเตอร์สาว ผู้ตกหลุมรัก โกลย่า อาชญากรหูหนวกในคราบน้ำกเต้นข้างถนน ทั้งสองสื่อสารความรู้สึกและความรักที่มีต่อกันผ่านบทเพลงและท่วงท่าเต้นรำ

รอบฉาย: พุธที่ ๒ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Thu 2 May / 13.00
อาทิตยที่ ๑๙ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 19 May / 13.00

Die Gebrüder Skladanowsky (A Trick of Light) E

(Germany / 1995 / 79 min)

๒๕๓๘ / กำกับโดย Wim Wenders / นำแสดงโดย
Udo Kier, Nadine Büttner, Christoph Merg /
ความยาว ๗๙ นาที (ภาษาเยอรมัน คำบรรยาย
ภาษาไทยและอังกฤษ)

สารคดีที่ วิม เวนเดอร์ส ร่วมสร้างกับนักศึกษาภาพยนตร์แห่ง University of Television and Film Munich ผสมผสานทั้งความเป็น Docudrama, การจำลองเหตุการณ์ถ่ายทำใหม่ และวิธีการแบบหนังทดลอง เพื่อบอกเล่าประวัติศาสตร์การถือกำเนิดของภาพยนตร์ในเบอร์ลิน เมื่อสองพี่น้อง มักซ์ กับ เอมีล สกลาดานอฟสกี ร่วมกันสร้างเครื่องฉายภาพยนตร์ที่มีชื่อว่า "Bioscop"

รอบฉาย: อาทิตยที่ ๙ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 9 Jun / 15.30
พุธที่ ๑๒ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Wed 12 Jun / 13.00

ภาพยนตร์สเปน

สนับสนุนโดย

สถานเอกอัครราชทูตสเปนประจำประเทศไทย

Calabuch E

(Spain, Italy / 1956 / 93 min)

๒๕๕๙ / กำกับโดย Luis García Berlanga / นำแสดงโดย Edmund Gwenn, Valentina Cortese / ความยาว ๙๓ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

ภาพยนตร์ตลกขาวดำคลาสสิกของสเปน เล่าเรื่องราวของศาสตราจารย์แฮมิลตัน นักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกัน ผู้เชี่ยวชาญเรื่องระเบิดปรมาณู และเคยเชื่อว่าเป็นสิ่งดีแก่มนุษยชาติ วันหนึ่งเมื่อเขาได้ตระหนักถึงความผิดพลาดของตน เขาจึงหลบหนีไปซ่อนตัวอยู่ที่คาลาบูช เมืองเล็ก ๆ ในประเทศสเปน

รอบฉาย: อังคารที่ ๗ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Tue 7 May / 13.00
อาทิตย์ที่ ๑๒ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Sun 12 May / 15.30

Azul y no tan rosa (My Straight Son) E

(Venezuela, Spain / 2012 / 114 min)

๒๕๕๕ / กำกับโดย Miguel Ferrari / นำแสดงโดย Guillermo Garcia, Ignacio Montes, Hilda Abrahamz / ความยาว ๑๑๔ นาที (ภาษาสเปน คำบรรยายภาษาไทย)

ดิเอโก ช่างถ่ายภาพชื่อดัง เขาใช้ชีวิตอย่างมีความสุข และอยู่อย่างหรูหรากับแฟนหนุ่มหน้าตาดี แต่แล้วเหตุการณ์ไม่คาดฝันก็เกิดขึ้น เมื่อแฟนหนุ่มของเขาบาดเจ็บสาหัสจนเข้าขั้นโคม่า ซ้ำร้ายไปกว่านั้นลูกชายของเขาที่ห่างหายกันไปนานหลายปีได้ย้ายเข้ามาอยู่กับเขา และรับไม่ได้เมื่อทราบว่าพ่อของตนเป็นชายรักชาย

รอบฉาย: อังคารที่ ๑๑ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น. Tue 11 Jun / 15.30
อาทิตย์ที่ ๑๖ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 16 Jun / 13.00

ภาพยนตร์ฝรั่งเศส

สนับสนุนโดย

ฝรั่งเศสประจำประเทศไทย และ สถาบันฝรั่งเศสประจำประเทศไทย

Les Choses de la vie (The Things of Life) E

(France / 1970 / 89 min)

๒๕๑๓ / กำกับโดย Claude Sautet / นำแสดงโดย Romy Schneider, Michel Piccoli, Massari Lea / ความยาว ๘๙ นาที (ภาษาฝรั่งเศส คำบรรยายภาษาไทย)

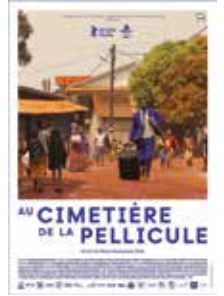
ภาพยนตร์ชิ้นเอกของ โคลด ซอเตต์ เล่าเรื่องราวของ ปีแยร์ วิศวกรวัยกลางคน ผู้ประสบอุบัติเหตุจนบาดเจ็บสาหัสเกือบเสียชีวิต ขณะอยู่ในอาการเข้าขั้นโคม่า ภาพความสัมพันธ์อันซับซ้อนระหว่างเขากับภรรยาผู้แสนดีและคู่สาวกลับปรากฏขึ้นมาในหัวของเขา

รอบฉาย: พฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น. Thu 2 May / 15.30
อาทิตย์ที่ ๑๒ พฤษภาคม เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 12 May / 13.00

Le Cimetière de la Pellicule (The Cemetery of Cinema) E

(France / 2023 / 93 min)

๒๕๖๖ / กำกับโดย Thierno Souleymane Diallo / ความยาว ๙๓ นาที (ภาษาฝรั่งเศสและปูสาร์ คำบรรยายภาษาอังกฤษ)

สารคดีที่ผู้กำกับคว่ำกล้องออกบันทึกภาพการเดินทางไปยังประเทศกินี เพื่อตามหาภาพยนตร์ที่เชื่อว่าสูญหายไปแล้ว ซึ่งเคยออกฉายเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๕๓ เรื่อง Mouramani ผลงานพูดภาษาฝรั่งเศสเรื่องแรกที่สร้างโดยผู้กำกับผิวดำ บอกเล่าผ่านบทสัมภาษณ์จากบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการภาพยนตร์กินี ทั้งอดีตเจ้าหน้าที่กองเซ็นเซอร์ คนขายตั๋ว และนักศึกษานักภาพยนตร์

รอบฉาย: อาทิตย์ที่ ๒ มิถุนายน เวลา ๑๓.๐๐ น. Sun 2 Jun / 13.00

ภาพยนตร์ญี่ปุ่น

สนับสนุนโดย เจแปนฟาวน์เดชัน กรุงเทพฯ

Awakening

๒๕๕๙ / กำกับโดย SAKAMOTO Junji / นำแสดงโดย FUBUKI Jun, MITA Yoshiko / ความยาว ๑๒๕ นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)

ชีวิตที่เคยสงบสุขของ โทชิโกะ กับสามีวัยเกษียณของเธอ ต้องเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว เมื่อเขาหัวใจวายเสียชีวิตกะทันหัน หลังจากพิธีศพ เธอก็ค้นพบความลับมากมายที่เขาปกปิดเอาไว้ เหตุการณ์เหล่านี้ทำให้โทชิโกะผู้เป็นเพียงแม่บ้านธรรมดาเริ่มรู้สึกถึงความเป็นตัวของตัวเอง

รอบฉาย: อังคารที่ ๗ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.
อาทิตย์ที่ ๑๙ พฤษภาคม เวลา ๑๕.๓๐ น.

Turtles Are Surprisingly Fast Swimmers

๒๕๔๘ / กำกับโดย MIKI Satoshi / นำแสดงโดย UENO Juri, AOI Yû, IWAMATSU Ryô / ความยาว ๙๐ นาที (ภาษาญี่ปุ่น คำบรรยายภาษาไทย)

ชีวิตแม่บ้านที่ซ้ำซากจำเจทำให้ สึสุเมะ รู้สึกเหมือนค้อย ๆ เลื่อนหายไปจากโลก แต่เมื่อเธอเริ่มตั้งคำถามกับตัวเอง เธอกลับเห็นโฆษณารับสมัครนักสืบโดยบังเอิญ การผจญภัยครั้งใหม่ทำให้สึสุเมะกลับมากระตือรื้อร้นกับชีวิตอีกครั้ง

รอบฉาย: อังคารที่ ๔ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.
พุธที่ ๑๒ มิถุนายน เวลา ๑๕.๓๐ น.

โปรแกรมฉายเดือนพฤษภาคม

Screening Programme | MAY 2024

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
			1 13.00 u. หาดใหญ่ใจสู้ 15.30 u. นรกตะรุเตา	2 13.00 u. Orpheus in Love 15.30 u. The Things of Life	3 13.00 u. โนห์รา 15.30 u. ตะลุมนุท มหาวาตภัย ล้างแผ่นดิน	4 13.00 u. นางนาก 15.30 u. นางระจัน
5 13.00 u. ที่ว่างระหว่างสมุทร 15.30 u. เทริด	6	7 13.00 u. Calabuch 15.30 u. Awakening	8 13.00 u. หาดใหญ่ใจสู้ 15.30 u. ปล้นนยะ	9 13.00 u. วังน้ำค้าง 15.30 u. ทหารเกณฑ์ที่ก๊อบก๊าบ	10 13.00 u. หอมรักมาห์หม่า 15.30 u. ธรณีกรรมแสง	11 13.00 u. โอเค แดง 15.30 u. มหาลัยเหมืองแร่
12 13.00 u. The Things of Life 15.30 u. Calabuch	13	14 13.00 u. เทริด 15.30 u. โนห์รา	15 13.00 u. มหาสมุทรและสุสาน 15.30 u. ตะลุมนุท มหาวาตภัย ล้างแผ่นดิน	16 13.00 u. มหาลัยเหมืองแร่ 15.30 u. นรกตะรุเตา	17 13.00 u. พลเมืองจู่หลัง	18 13.00 u. ไม่มีคำตอบจากสวรรค์ ลานดารานันท์วัน เมฆใหญ่
19 13.00 u. Orpheus in Love 15.30 u. Awakening	20	21 13.00 u. สาวป่าตอง 15.30 u. ที่ว่างระหว่างสมุทร	22 13.00 u. วังน้ำค้าง 15.30 u. เมียหลวง	23 13.00 u. โอเค แดง 15.30 u. มหาลัยวัวชน	24 13.00 u. ธรณีกรรมแสง 15.30 u. นางนาก	25 13.00 u. มหาสมุทรและสุสาน 15.30 u. สาวป่าตอง
26 13.00 u. ทะเลของจีน มีคลื่นเล็กน้อย ถึงปานกลาง + สมกมาหลังชมภาพยนตร์ 16.00 u. รักนะ ชูปชูป	27	28 13.00 u. ทหารเกณฑ์ที่ก๊อบก๊าบ 15.30 u. นางระจัน	29 13.00 u. ปล้นนยะ 15.30 u. หอมรักมาห์หม่า	30 13.00 u. เมียหลวง 15.30 u. ไม่มีคำตอบจากสวรรค์	31 13.00 u. รักนะ ชูปชูป 15.30 u. มหาลัยวัวชน	1 13.00 u. Nanook of the North 15.30 u. ทองปาน

โปรแกรมฉายเดือนมิถุนายน

Screening Programme | JUNE 2024

อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
2 13.00 u. The Cemetery of Cinema 15.30 u. แผ่นดินของเรา	3	4 13.00 u. คนภูเขา 15.30 u. Turtles are Surprisingly Fast Swimmers	5 13.00 u. ใจจำลอง 15.30 u. อึดทาวกาล	6 13.00 u. ดอกฟ้าในมือมาร 15.30 u. หมอนรถไฟ	7 13.00 u. นคร-สวรรค์ 15.30 u. ลุงนิวไปเยี่ยมเพื่อนบ้าน	8 13.00 u. คนภูเขา 15.30 u. ลูกอีสาน
9 13.00 u. Lumière! 15.30 u. A Trick of Light	10	11 13.00 u. สารแห้วเป็ง!! 15.30 u. My Straight Son	12 13.00 u. A Trick of Light 15.30 u. Turtles are Surprisingly Fast Swimmers	13 13.00 u. ลูกอีสาน 15.30 u. คุณาวุฒิ: วันหนึ่งเราจะหิวเราให้แก่วันนี้	14 13.00 u. 1448 รักเรา..ของใคร 15.30 u. Fathers	15 13.00 u. Egoist 15.30 u. Weekend
16 13.00 u. My Straight Son 15.30 u. Two of Us	17	18 13.00 u. หมอนรถไฟ 15.30 u. ใจจำลอง	19 13.00 u. Lumière! 15.30 u. Birth of the Seanema	20 13.00 u. แผ่นดินของเรา 15.30 u. สารแห้วเป็ง!!	21 14.00 u. ดูนึงคลาสสิกกับกิตติศักดิ์ สุวรรณโกศล 18 Years ความทรงจำ ความฝัน ความรุนแรง	22 13.00 u. รักแห่งสยาม 15.30 u. เสนอภาพยนตร์: สำนองปรากฏการณ์วัย
23 13.00 u. Birth of the Seanema 15.30 u. ลุงนิวไปเยี่ยมเพื่อนบ้าน	24	25 13.00 u. นคร-สวรรค์ 15.30 u. อึดทาวกาล	26 13.00 u. ดอกฟ้าในมือมาร 15.30 u. คุณาวุฒิ: วันหนึ่งเราจะหิวเราให้แก่วันนี้	27-28 จัดงาน Flaherty Film Seminar (จดฉายภาพยนตร์)		29 โปรแกรมรอบทิวไปของ Flaherty Film Seminar (ไม่เปิดเผยแพร่ชื่อภาพยนตร์)
30 โปรแกรมรอบทิวไปของ Flaherty Film Seminar (ไม่เปิดเผยแพร่ชื่อภาพยนตร์)	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>จัดฉายวันอังคาร-อาทิตย์ ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรับชม อ่านรายละเอียดและสำรองที่นั่งได้ที่ www.fapot.or.th</p> </div>					

FIAF CONGRESS 2024